

6 VELIKI INTERVJU
UROŠ SLAVINEC, PREDSEDNIK
UPRAVE DRUŽBE HELIOS

8 TEMA MESECA
DOMŽALSKO GOSPODARSTVO
NEKOČ, DANES, JUTRI

20 KULTURA
20 LET USPEŠNEGA
DELA KD GROBLJE

GLASILO
OBČINE
DOMŽALE

SLAMNNIK

31. MAJ 2013 | LETNIK LIII | ŠTEVILKA 5 | IZDAJA KULTURNI DOM FRANCA BERNIKA DOMŽALE | CENA 1,09 EUR

slamnink@kd-domzale.si

Foto: Iztok Dimc

Prilagoditev cen komunalnih storitev

Obnova in nadgradnja komunalne infrastrukture sta nujni za zagotavljanje kakovostnih storitev tudi v prihodnje.

Nova uredba obvezuje občine k prilagoditvi cen komunalnih storitev. Župani se zavedajo, da moramo za kakovostne storitve prihodnjih generacij obnavljati dotrajano infrastrukturo. Župani občin Domžale, Mengeš, Moravče, Lukovica in Trzin ter direktor Javnega komunalnega podjetja Prodnik so na novinarski konferenci 26. aprila 2013 predstavili osnovo za začetek širšega izvajanja obnove in nadgradnje komunalne infrastrukture. V skladu z novo Uredbo o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja, ki je stopila v veljavo v začetku letošnjega leta, so slovenske občine dolžne prilagoditi cene komunalnih storitev določbam uredbe najkasneje do 1. aprila 2014.

Te so bile vrsto let nadzorovane in omejevale s strani države – predvsem zaradi omejevanja inflacije, kar je povzročilo ogromno škodo komunalni infrastrukturi in onemogočilo njeno obnovo. V občini Mengeš so predlagane cene sprejeli 11. aprila, v občini Moravče 17. aprila, v občini Domžale dan kasneje, 18. aprila. V občinah Trzin in Lukovica so bili predlogi na občinskih svetih sprejeti 24. in 25. aprila. S tem bodo cene komunalnih storitev, usklajene z uredbo, v vseh občinah pričele veljati s 1. majem 2013. > 4

Nikoli ni bilo enostavno, vendar nam je vedno uspelo

Rotary klub Domžale je 16. maja 2013 v prostorih obrtno podjetniške zbornice na Viru organiziral okroglo mizo z naslovom „Domžalsko gospodarstvo nekoč, danes in jutri“.

Udeleženci omizja, ki ga je vodila Vida Petrovčič, so bili zgodovinar dr. Miroslav Stiplovšek, Uroš Slavinec, predsednik uprave Helios, dr. Bogomir Kovač, univerzitetni profesor, ter Franci Pliberšek, asistent guvernerja slovenskega distrikta 1912 v Rotary International in podjetnik. Naslov, ki ga je za omizje izbral organizator Rotary klub Domžale, je skozi večer, v katerem so gostje in obiskovalci spregovorili o gospodarstvu v našem mestu, dokazal, da je to področje zelo pomembno za naše mesto. Zaradi vse-

splošne gospodarske situacije, ki včasih deluje precej depresivno, so v Rotary klubu Domžale želeli vzpodbuditi izboljšanje možnosti za vse, predvsem s pomočjo uporabe lokalnih virov in idej.

»V Rotary klubu se običajno stvari lotevamo tako, da pomagamo, kjer je stiska. Tokrat smo se odločili stopiti korak nazaj in usmeriti prizadevanja v to, da kakšna stiska ne bi nastala,« je uvodoma povedal Janko Velkavrh. »Ne gre za iskanje kritik in izgovorov, kaj naj ne bi šlo, ampak iščemo načine za to, kako privabiti nova delov-

na mesta. Kaj lahko v občinah storimo, da pridemo do večjega števila kvalitetnejših delovnih mest,« pravi Velkavrh. Zavedajo se, da gospodarjenje nikoli ni bilo lahko, vendar nam je v naših krajih dobro uspelo. Cilj tokratnih prizadevanj je najti vzrode za 1-odstotno rast števila delovnih mest in organizatorji verjamejo, da je cilj z angažiranjem širšega kroga motiviranih posameznikov dosegljiv.

Ker je domžalsko gospodarstvo ravno v tem času pred pomembno odločitvijo, ki lahko konkretno vpliva na nadaljnji razvoj

industrije v naši občini – Skupina Helios namreč v teh dneh pričakuje eno od (naj) pomembnejših odločitev v svoji zgodovini, odgovor na vprašanje, kdo bo postal lastnik 72-odstotnega deleža domžalskega paradnega konja – smo v tokratnem Slamniku tudi veliki intervju posvetili gospodarstvu. Kakšen pomen ima Helios za naše mesto, kakšne so razsežnosti Skupine in svoj pogled na domžalsko in slovensko gospodarstvo nam je v pogovoru razkril predsednik uprave Uroš Slavinec. > 6

AKTUALNO

Poučna okoljska pot Blata Mlake

8. maja 2013 se je uradno odprla poučna okoljska pot Blata Mlake pri Radomljah. Kot je uvodoma dejal župan občine Domžale Toni Dragar, je gozd nepogrešljiv del naravnega okolja, njegov pomen pa neprecenljiv za naš planet. V mestnem okolju je vsaka zelena krpa za nas, prebivalce, še kako dragocena. »Veseli me, da nam je uspelo zaključiti projekt, ki bo vsem obiskovalcem nudil možnost za sprostitve, raziskovanje in spoznavanje narave okoli nas.« Župan se je na koncu zahvalil svojim sodelavcem ter vsem, ki so sodelovali pri projektu. > 2

PORTRET

Ana Nuša Kern, ravnateljica, ki gradi kakovostno šolo

Osnovna šola Preserje pri Radomljah je drugačna in inovativna, saj že vrsto let pri svojem delu uveljavlja kot edina v Sloveniji Glasserjevo teorijo izbire. Pobudnica in vodja projekta je ravnateljica Ana Nuša Kern, ki je resnično rojena za delo, ki ga opravlja z največjim veseljem. Šola bo prejela priznanje za inovacijsko pedagoško delo, kar bo obenem tudi priznanje njenemu dolgoletnemu pionirskemu delu in prizadevanju, obenem pa priznanje celotnemu kolektivu, ki je v to vključen, ter učencem, ki skupaj s starši pri tem prostovoljno in aktivno sodelujejo. > 16

KULTURA

Digitalizacija Mestnega kina Domžale

V Mestnem kinu Domžale so v mesecu maju zaključili dolgo načrtovani projekt digitalizacije in poleg starega 35 mm projektorja v tehniško kabino namestili še zmogljivi Sonyjev digitalni kino projektor, ki bo omogočal projekcije filmov v 4K resoluciji (4096 x 2160 pikselov). Digitalni projektor za obiskovalce pomeni predvsem vrhunsko, kristalno čisto sliko in odličen zvok, iz programskega stališča pa veliko boljše dostopnost do filmov, ki jih bomo sedaj v Domžalah gledali takoj po slovenski in svetovni premieri. > 25

ŠPORT

Franci Pavlič, športni sodnik s tremi licencami

Brez pravil preprosto ne gre. Nikjer v življenju in še posebej ne v športu, kjer številni iščejo takšne in drugačne bližnjice do zmaga in dosežkov. Tukaj v igro stopijo sodniki. Franci Pavlič je kot sodnik nepogrešljiv za Klub borilnih veščin Domžale, kjer sodi in trenira kickboxing, za mnenja in nasvete pa ga kot sodnika lahko vprašajo tudi nogometaši in boksarji. Skupno imam odsojenih že preko 600 tekem na različnih nivojih. V pogovoru smo izvedeli tudi, katere so glavne razlike v sojenju nogometa in borilne veščine. > 28

OKOLJE

Voda iz naših pip je zdrava

Voda, ki jo vsakodnevno uživamo in uporabljamo, ne sme vsebovati mikroorganizmov, parazitov ali njihovih razvojnih oblik, ki za zdravje pomenijo nevarnost. Na vodooskrbnih območjih, ki so v upravljanju Javnega komunalnega podjetja Prodnik, v domove priteka pitna voda, katere skladnost in zdravstvena ustreznost ustrežata zakonodajnim predpisom, ki so usklajeni z evropskimi zahtevami. Rezultati nadzora pitne vode v letu 2012 kažejo, da je njeno uživanje varno ter da iz naših pip teče zdrava in sveža pitna voda. > 33

ROK ZA ODDAJO

Naslednja številka Slamnika izide **v petek, 28. junija 2013**. Rok za oddajo prispevkov je v **četrtek, 13. junija 2013, do 12. ure**.

Pri vsakem prispevku mora biti jasno razvidno, kdo je avtor prispevka, podpis fotografa ter komentar k fotografiji. Prispevke lahko v času uradnih ur oddate v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale, izven uradnih ur v nabiralniku na stavbi ali pa na naš e-naslov.

V skladu z Odlokom o javnem glasilu Občine Domžale »Slamnink« nenaročni prispevki ne bodo honorirani, končno odločitev o objavi prispevkov in njihovi dolžini pa sprejema uredništvo. Za vsa vprašanja smo vam na voljo na e-naslovu:

urednistvo.slamnink@gmail.com

VELIKI INTERVJU

VSAJ DEL PODJETIJ BI SE DALO OHRANITI, A JIH NA ŽALOST NI VEČ

UROŠ SLAVINEC, PREDSEDNIK UPRAVE DRUŽBE HELIOS

Domžalsko gospodarstvo je danes pred pomembno odločitvijo, ki lahko konkretno vpliva na nadaljnji razvoj industrije v naši občini. Skupina Helios v teh dneh pričakuje eno od (naj)pomembnejših odločitev v svoji zgodovini, odgovor na vprašanje, kdo bo postal lastnik 72-odstotnega deleža domžalskega paradnega konja. 24. maja se je namreč iztekel rok za oddajo zavezujočih ponudb za nakup Skupine Helios.

Mogoče lahko v kakšni drugi, ogromni državi, uspeva, da se stranke preganjajo z ideološkimi temami in to ne prinese posledično velike ekonomske škode. Za Slovenijo, ki se je razdelila skorajda po sredini, pa je to škodljivo in je zagotovo imelo močan vpliv na ekonomske parametre.

Mateja A. Kegel
Foto: Arhiv Skupine Helios

Vodstvo družbe je vložilo vse moči v to, da v Heliosu ne bi prišlo do neželjenih sprememb, ki bi vplivale ne le na razvoj podjetja, pač pa tudi na številne družine iz Domžal in okolice, katerih člani si kruh služijo prav v družbi, ki je na svoj način zaznamovala gospodarstvo pa tudi samo mesto Domžale. Kakšen pomen ima Helios za naše mesto, kakšne so razsežnosti Skupine in svoj pogled na domžalsko in slovensko gospodarstvo nam je v pogovoru razkril predsednik uprave Uroš Slavinec.

Kakšen je vaš pogled na gospodarstvo v Domžalah, predvsem skozi zadnjih 30 let?

Pred kratkim smo imeli okroglo mizo, poleg mene so sodelovali še profesor Bogomir Kovač, zgodovinar Miroslav Stiplovšek in direktor MIK-a Franci Pliberšek, na kateri sem se dotaknil zgodovine, kot sem jo doživljal, opazoval in jo poznam jaz, brez ambicije, da bi jo obdeloval kot statistik ali zgodovinar. Glede na to, da se v domžalski strukturi gibljem že dlje časa, lahko postrežem z informacijami, kako je bilo v sedemdesetih in osemdesetih letih domžalsko-kamniško gospodarsko izredno močno. V tistem času je prosperiralo veliko industrijskih subjektov, ki so imeli tudi veliko število zaposlenih. Ob tem velja spomniti na Univerzale, Toko in tudi Tosamo, ki je še danes aktivna, pa Papirnico Količevo, ki je sedaj že dlje časa v tuji lasti in še vedno uspešno funkcionira. Spomnil sem tudi na mengeška podjetja: od Melodije do Traka, pa kamniški Titan ... Žalostno je, da je v tem prostoru ostalo aktivnih tako malo podjetij, da je po vseh teh krizah toliko podjetij propadlo. Posledica tega je 10-odstotna brezposelnost v tem prostoru. Bojim se, da je realno pričakovati, da se bo ta odstotek še povečal. Nekatera od omenjenih podjetij so imela tudi zelo ugledne blagovne znamke, kot so Samsonite, Dunlop ... Je bilo pa domžalsko-kamniško področje poznano tudi po svoji moči na področju obrtnišтва, podjetništva in mislim, da je precej te moči še ostalo. Pomembno dejstvo je, da je za naše gospodarstvo, posebej podjetništvo, v preteklosti svojo funkcijo opravila tudi Ljubljanska banka Domžale, ki je bila tedaj samostojna in neodvisna, z lastnim statusom pravne osebe in ne podružnice, kot danes. Na žalost je v tem času veliko pomembnih industrijskih podjetij izginilo iz zemljevida. Vendar to je življenje, ki vleče za seboj odmiranje nečesa in rojevanje nekaj novega. Kljub temu pa mislim, da bi se dalo vsaj del prestrukturiranih podjetij ohraniti, a jih na žalost ni več.

Kaj pa pogled na prihodnost? Kje vidite priložnost za domžalsko gospodarstvo danes in jutri?

Težko je posebej govoriti o domžalskem gospodarstvu, glede na dejstvo, da predstavlja le manjši del Slovenije, ki se sicer nahaja na lokacijsko ugodnem mestu, blizu komunikacij, nedaleč stran od centra. Mislim, da je na nek način usoda tega področja povezana tudi z dejstvom, da bo določeno število delovnih mest le ostalo v Ljubljani in bodo Domžale deloma ostale t. i. spalno naselje. Kar pa se tiče gospodarstva, verjamem, da ima večina podjetij, ki so se ohranila v današnjem času in se uspešno prestrukturirala, dobre možnosti, da napredujejo, ustvarjajo

nova delovna mesta in podpirajo tudi razvoj infrastrukture. Po drugi strani pa, kot sem že omenil, je tudi podjetništvo še vedno tradicionalno dobro usidrano v tem prostoru in bo ohranilo pomembno mesto. Je pa težko dati oceno pričakovanega razvoja mikro regije kot take, saj je v veliki meri odvisno, v katero smer bo šel razvoj celotne države. Če bo ta dobro vodena in se bo izvelele iz krizne situacije, v kateri se danes nahaja, bo to za seboj potegnilo tako domžalsko območje kot tudi vsa druga. Res pa je, da imamo v našem delu prednost, da nismo locirani na območju Slovenije, kjer je manj industrijske in podjetniške tradicije. Pogled na Slovenijo nam hitro pokaže, katere regije imajo višjo brezposelnost, slabšo perspektivo in posledično večje težave.

Kot dolgoletni gospodarstvenik imate konkreten pogled na splošno slovensko gospodarstvo. Kje so bile že pred krizo, pa tudi v času krize storjene največje napake, kaj je »država« po vašem mnenju počela narobe, da nas je pripeljalo do današnjega stanja?

Slovenija je mala članica Evropske unije in kot taka deli usodo EU. Vemo, da je recesija pljusknila iz Amerike in bila uvožena v Evropo. Vemo, da je Grčija v globoki krizi že dlje časa, da je v podobni situaciji Portugalska, težave imajo v Španiji, Italiji, tudi Francozi niso imuni. Če pogledamo iz tega zornega kota, sploh ni čudno, da tudi Slovenija deli usodo recesije EU, upoštevaje dejstvo, da gre v Sloveniji za malo ekonomijo, ki je močno vpeta v izvozne tokove in odvisna od njih. Če velike države, ki so danes v težavah, manj kupujejo, se to v Sloveniji hitro odraža. Seveda pa je poleg tega potrebno rešiti še nekaj drugega. Pomembno vprašanje je, ali ni Slovenija globlje v krizi, kot bi lahko bila. Moje mnenje je, da ne leva in ne desna izvršna oblast, ki smo jo imeli po osamosvojitvi, ni v celoti odigrala vloge, ki se jo od vlad pričakuje, poleg tega so bile in so še zamude pri uvajanju strukturnih reform. Osebn vidim, da je vse to pogojeno z ideološkimi razprtijami, ki si jih mala ekonomija, kot je Slovenija, ne more privoščiti. Mogoče lahko v kakšni drugi, ogromni državi, uspeva, da se stranke preganjajo z ideološkimi temami, in to ne prinese posledično velike ekonomske škode. Za Slovenijo, ki se je razdelila skorajda po sredini, pa je to škodljivo in je zagotovo imelo močan vpliv na ekonomske parametre.

Situacija v družbi Helios – kakšno prihodnost pričakujete, kako bo le-ta vplivala na razvoj našega gospodarstva (Domžale), kaj konkretneje čaka Helios v bližnji prihodnosti?

Že od lani smo v fazi prodajnega postopka. Prodaja Skupine Helios je rezultat propada njenega največjega lastnika Zvona. Delnice, ki jih je zastavil Zvon, so v rokah bank, ki so se odločile, da jih bodo prodale. Bankam so se pridružili tudi nekateri drugi lastniki. Na prodajni poziv se je odzvalo kar nekaj interesentov in vsi so iz tujine. V fazi skrbnega pregleda, v kateri se trenutno nahaja prodajni postopek, so trije potencialni kupci Skupine Helios. Prav do konca tega tedna naj bi prodajalcem oddali zavezujoče ponudbe za nakup (intervju je bil opravljen 22. 5. 2013, op. a.). Uprava je prodajalcem Skupine Helios predstavila svoje poglede glede dodatnih pogojev, ki naj bi jih poleg ponujene cene izpolnjeval kupec in so pomembni za poslovno skupino in vse njene deležnike, tudi za lokalno domžalsko skupnost. Je pa vloga

uprave v prodajnem procesu omejena, delovati mora v dobrobit podjetja in vseh njenih deležnikov.

Kje v svetu se Skupina Helios nahaja danes?

Skupina Helios se uvršča v prvo tretjino največjih izdelovalcev premazov na svetovni lestvici in med 15 največjih v Evropi. V jugovzhodni Evropi sodi med največje. V celotni Skupini Helios je približno 2400 zaposlenih. Skupina združuje 37 podjetij iz 17 držav. Izdelke pa tržimo v 45 državah po svetu.

In kje jo vidite v prihodnje?

V naši viziji do leta 2017 smo si zadali tri cilje. Prvič, da bomo takrat med desetimi glavnimi proizvajalci premazov in umetnih smol v Evropi in pomembni po tržnih deležih v vzhodni in jugovzhodni Evropi – z lastnimi proizvodnimi in trgovskimi podjetji na vseh ključnih trgih. Drugič, da bomo prepoznavni po poslovni odličnosti in po izpolnjevanju pričakovanj naših deležnikov in da bodo naši čisti prihodki iz prodaje znašali 383 milijonov evrov. Dobiček iz poslovanja pa bo v višini 26 milijonov evrov oz. 6,7 odstotka v prihodkih. In tretjič, da bomo prepoznavni kot ugledno družbeno odgovorno podjetje, ki zasleduje trajnostni razvoj, in kot inovativno podjetje, ki najmanj 3 odstotke letne realizacije vlagava v raziskave in razvoj.

Zakaj se je Heliosu uspelo obdržati, medtem ko je druga industrija propadala – kje so glavni razlogi?

Glavni razlog za to je izvoz.

Pa bi druga slovenska podjetja, če bi bolj dosegala na trg izven naših meja, imela možnost za stabilnejši obstoj?

Vsekakor. Vedeti morate, da je bila Republika Slovenija v času prejšnjega režima v prednosti zato, ker je mejila na države kapitalističnega sistema. In vrsto let si je slovenska politika uspela v Beogradu izboriti posebne pravice, ki so izhajale iz geografske pozicije Slovenije. Za druge prebivalce in ekonomske

subjekte južneje od Slovenije je bilo težje vstopiti v maloobsejni promet s sosednimi državami. Slovenija je imela to prednost, da je tkala odnose in primerjala svoje rezultate, učinkovitost in uspešnost z zahodnimi, hitreje razvijajočimi se ekonomijami. Seveda predvsem v tistih podjetjih, v katerih je bil menedžment dovolj vizionarski, da je v pravem trenutku ugotovil, da je potrebno razvijati izvoz, ki se je izkazal za pravo pot. Večina podjetij iz tega časa je bila namreč usmerjena le na jugoslovanska tržišča, kar se je pokazalo na dolgi rok kot problematično. Namreč, ko je prišlo do osamosvojitve in recesijskih situacij v EU, so se kot bolj odporna pokazala tista podjetja, ki so bila ekonomsko povezana z razvitim delom Evrope pa tudi z delom vzhodne Evrope. Tista podjetja, ki so bila pripeta izključno na trge bivše države, pa so povečini zabredla v večje težave. V Heliosu smo že pred 20, 30 leti ocenili, da moramo iti intenzivneje v izvoz in smo že tedaj posebej razvili delovanje na vzhodnoevropskih trgih.

Kje se je pri vas poznala gospodarska kriza? Kako se je to čutilo na napadu proizvodnje?

Skupina Helios je lani dosegla 337.926 tisoč evrov čistih prihodkov od prodaje, kar je praktično na ravni leta 2011. Glede na nestabilne, zaostrene razmere smo lahko z doseženo prodajo tudi v letu 2012 zadovoljni. Slabe gospodarske razmere in s tem povezana slabša prodaja, posebno programa dekorativnih premazov, so posebej zaznamovale slovenski trg in trge držav bivše Jugoslavije. Tržnih deležev nismo izgubili, vendar se je zmanjšal obseg poslovanja in s tem tudi proizvodnja oz. prodaja naših premazov, ki jih naši kupci uporabljajo pri proizvodnji svojih izdelkov ali izvajanju storitev (pohištvana, gradbena, kovinska industrija, investicije v infrastrukturo ...). Zaradi padca kupne moči in tudi prelaganja nakupov v prihodnost so svoje nakupe zmanjšali tudi končni potrošniki naših izdelkov.

Koliko dobro poslovanje izven naših meja vpliva na dobrobit podjetja doma?

Vsekakor ima poslovanje izven Slovenije zelo pomemben vpliv na rezultate Skupine Helios, saj vrednostno v Sloveniji prodamo le slabo desetino (lani konkretno smo prodali 9 odstotkov). Na trgih Evropske unije brez Slovenije smo ustvarili 35 odstotkov celotne vrednosti prodaje, sledijo države SND (CIS) s 34 odstotki in države bivše Jugoslavije z 20 odstotki v celotni vrednosti prodaje. Največjo rast prodaje smo primerjalno na leto 2011 dosegli na trgih držav SND (CIS) in sicer za 13 odstotkov. Zadovoljni smo, da smo lani povečali izvoz v države EU in SND. Medtem ko se je prodaja v Sloveniji in prodaja, predvsem programa dekorativnih premazov, na trge bivše Jugoslavije zmanjšala.

Skupina Helios predstavlja zgled družbeno odgovornega podjetja, delodajalca. Vendar pa vaš doprinos ni le lokalni, pač pa ste aktivni na področju družbene odgovornosti tudi na nacionalnem nivoju. V katerih smereh?

V Skupini Helios se že vrsto let trudimo gojiti partnerski odnos do ožjega in širšega družbenega okolja ter posameznikov. Tako smo pobudniki številnih projektov, ki se navezujejo na ohranjanje sožitja z naravo, dobrodelnih akcij, športnih dogodkov itd. Že dobrih 30 let smo prepoznavni generalni sponzor Košarkarskega kluba Helios Domžale. V slovenski košarki ne poznamo primera, da bi sponzor brez prekinitve vztrajal tako dolgo časovno obdobje. Na ta način smo domačemu klubu zagotovili stabilen vir finančnih sredstev, kar predstavlja predpogoji za nemoteno delo in posledične uspehe.

S svojim zgledom v Heliosu želimo prispevati k ekološkemu premiku v slovenski družbeni zavesti. Tako smo pred 15 leti pričeli z načrtnim osveščanjem slovenske javnosti o pomenu čistih voda in okolja. Skupaj z Ministrstvom za kmetijstvo in okolje smo osnovali Sklad za ohranjanje čistih slovenskih voda. 17 očiščenih kraških

jam in brezen, 82 obnovljenih vodnih virov v 71 različnih občinah po vsej Sloveniji in 32 idejnih zasnov vodnih učnih poti je trenutni izkupiček našega sklada.

Trinajst let sodelujemo tudi z Olimpijskim komitejem Slovenije – Združenjem športnih zvez pri obnovi športnih objektov, za kar smo namenili že preko 17 tisoč litrov barv in premazov ter s tem prispevali k celoviti obnovi 70 različnih športnih objektov po vsej Sloveniji. Po mnenju Olimpijskega komiteja Slovenije je sodelovanje s Heliosom eno izmed najuspešnejših, saj se zanimanje športnih zvez za ta projekt iz leta v leto povečuje. Poletni preko našega podjetja HGrade organiziramo dobrodelno akcijo slovenskih parketarjev za obnovo parketnih površin v enem od slovenskih vrtcev. Akcijo bomo letos izvedli že šestič. V Belinki Belles sodelujemo s Čebelarstvo zvezo Slovenije v okviru projekta Čebelinka. Naš skupni cilj je omogočiti čebeljim družinam v slovenskem prostoru ugodno okolje za življenje. Pomembno vlogo v lokalni domžalski skupnosti igra tudi Center požarne varnosti Domžale, ki deluje tudi pod okriljem Heliosa in je lani prejel tudi bronasto plaketo Občine Domžale za požrtvovalno delo na področju požarne varnosti in sodelovanje v civilni zaščiti.

V vaši zadnji odmevni akciji pa ste lovili rekord v številu prebarvanih šol. Kako je potekala akcija?

Tako je. V soboto, 18. maja, smo na desetih osnovnih šolah po Sloveniji organizirali akcijo postavljanja Guinnessovega rekorda pod okriljem blagovne znamke HELIOS SPEKTRA. Z akcijo v Heliosu nismo le poskušali postaviti Guinnessovega rekorda, ampak smo Slovence združili v skupnem cilju barvanja notranjih zidnih površin po šolah ter jim omogočili, da so naredili nekaj dobrega za svoje okolje. Naši strokovnjaki pa so s sodelovanjem šol izbrali barve, ki bodo stimulativno in prijazno vplivale na okolje osnovnošolcev.

Da je skrb za zeleno okolje ena od vaših prioritiet, je znano, kaj pa energetske vidiki?

Zmanjšanje porabe vseh vrst energentov, kot so npr. električna energija, zemeljski plin, komprimiran zrak in odprava izgube energije sodita med glavne cilje tudi v Heliosu. K takšnemu razmišljanju nas vodijo nenehna rast cen energentov, konkurenčnost in varovanje okolja. Tega se moramo zavedati, saj smo na energetskem področju med večjimi porabniki. Instrumenti za izboljšanje energetske učinkovitosti brez finančnega vložka so lahko samo nekateri organizacijski ukrepi, medtem ko k izboljšanju energetske učinkovitosti pripomorejo tudi naši investicijski ukrepi, tako pri vzdrževanju kot pri novogradnjah.

Ne moreva niti mimo razvojne poti družbe Helios, v svoji široki paleti artiklov imate tudi kar nekaj inovativnih. Katere so tiste, ki najbolj izstopajo po drugačnosti od klasičnih produktov?

Eden od teh izdelkov je zagotovo notranja zidna barva HELIOS SPEKTRA Fresh&Easy. Letos januarja je bila ta barva razglašena za Produkt leta v kategoriji barve in laki. Produkt leta je nagrada za inovativni izdelek, ki so jo izdelku podarili slovenski potrošniki. Na ravnokar zaključenem dogodku Izzivi gospodarskega razvoja, ki je potekal pod okriljem GZS Osrednjeslovenske regije, smo za izdelek prejeli še zlato priznanje za inovativnost. HELIOS SPEKTRA Fresh&Easy pa je notranja zidna barva, ki vsebuje dišavo, ki se daljši čas sprošča v prostor in ga bogati s svežim vonjem jasmína. Po namembnosti med dekorativnimi barvami izstopa tudi HELIOS SPEKTRA Magnetic, to je notranja zidna barva, ki zidno površino spremeni v magnetno tablo. Med našimi inovativnimi izdelki velja izpostaviti tudi »premaz s funkcijo absorpcije elektromagnetnega sevanja v frekvenčnem območju med MHz in 10 KHz«. Za ta izdelek nam je Gospodarska zbornica Slovenije lani podelila srebrno nacionalno priznanje za inovacije 2011. □

BIO DAN v Češminovem parku

Sobota, 15. junij
od 8. do 13. ure

DOBRO ZA NARAVO, ŠE BOLJŠE ZA VAS!

ekološki | Republika Slovenija
Ministrstvo za kmetijstvo,
gozdarstvo in prehrano

OBČINA
DOMŽALE

DOMŽALSKO GOSPODARSTVO NEKOČ, DANES, JUTRI

Nikoli ni bilo enostavno, vendar nam je vedno uspelo.

Mateja Kegel

Naslov, ki ga je za omizje izbral organizator Rotary klub Domžale, je skozi večer, v katerem so gostje in obiskovalci spregovorili o gospodarstvu v našem mestu, dokazal, da je to področje zelo pomembno za naše mesto in da si želimo večkrat naglas spregovoriti o tej tematiki. Domžale so vseskozi imele pomembno stopnjo gospodarske aktivnosti – seveda ni bilo vedno lahko, a je našemu mestu skozi zgodovino uspevalo.

V Rotary klubu se običajno stvari lotevamo tako, da pomagamo, kjer je stiska. »Tokrat smo se odločili stopiti korak nazaj in usmeriti prizadevanja v to, da kakšna stiska ne bi nastala,« je uvodoma povedal Janko Velkavrh, ki pravi, da zaposlitveni kazalci Uprave Enote Domžale niso slabi in da so dobra leta prilika, da se stanje še izboljša. »Ne gre za iskanje kritik in izgovorov, kaj naj ne bi šlo, ampak iščemo načine za to, kako privabiti nova delovna mesta. Kaj lahko v občinah storimo, da pridemo do večjega števila kvalitetnejših delovnih mest,« pravi Velkavrh.

Miroslav Stiplovšek: Gospodarstvo v Domžalah do leta 1960

O preoblikovanju gospodarstva na domžalsko-kamniškem območju do leta 1960 je spregovoril zgodovinar dr. Miroslav Stiplovšek. Spomnil je, da se je preoblikovanje gospodarstva na našem območju pričelo z industrializacijo, ki je slonela na slamičarstvu. »Obrt se je začela v 18. stoletju, prelomnica je bilo leto 1866, ko sta se dva velika slamičarska podjetnika iz Benečije odločila, da preselita vso strojno opremo v Domžale. Podjetji sta evropsko tržišče obvladovali z več kot 10 podružnicami, ena

je bila celo v New Yorku,« je uvodoma povedal dr. Stiplovšek. V začetku 20. stoletja je na domžalskem delovalo 25 manjših slamičarskih obratov z več kot 1000 delavci, razmah pa je prekinila 1. svetovna vojna, ko se je povpraševanje po slamičarskih oblačilih skrčilo na le petino prejšnjega, se spominja zgodovinar. So pa vzporedno s propadanjem slamičarske industrije na področju današnje občine Domžale začele nastajati nove gospodarske družbe, k čemur je pripomogla ustrezna prometna infrastruktura in usposobljena delovna sila. Domžale sta v nadaljevanju zaznamovali tudi industrija sanitetnega materiala in galanterijska usnjarska dejavnost. »Iz letnih poročil podjetij Obrtne zbornice za trgovino in industrijo je razvidno, da so se podjetja razvijala in rasla, razen v času gospodarske krize so bila finančno uspešna. V Domžalah je svoj čas delovalo kar 8 panog, v katerih je bilo konec tridesetih let zaposlenih več kot 1700 delavcev in delavk, največ v tovarni Induplati (680). Nove tovarne so nastale po velikih preučitvi potreb slovenskega gospodarskega tržišča, uveljavile so se po vsej državi in postale edini proizvajalec glede na svoje artikle po Jugoslaviji. Na domžalskem območju je bilo tedaj 130 obrtnih industrijskih obratov ter okoli 50 trgovin in manjših prodajaln,« pravi Stiplovšek in dodaja, da so Domžale tisti čas doživele gospodarsko socialni razvoj.

Uroš Slavinec: Domžalsko gospodarstvo po letu 1960

Uroša Slavince, enega najpomembnejših gospodarstvenikov našega kraja, je leta 1970 v Domžale pripeljala košarka, ki ga je posledično vodila v družbo Helios. Tam je bil sprva štipendist, kasneje pa je s svojim znanjem in vizijo hitro prišel do vodstvenih pozicij Skupine Helios. »Helios je bila tedaj izrazito tehnično usmerjena firma, če nisi bil inženir, nisi uspel. A glede na to, da se je začelo precejšnje povpraševanje po ekonomskih znanjih, je prišlo do eksploatacije ekonomskega znanja. Ta

ko sem relativno hitro napredoval in bil v upravi še pred dopolnjenim 30. letom,« se začetkov spominja Slavinec.

»V 70. do 80. letih je bilo na domžalsko-kamniškem koncu dejansko veliko industrije, ki je bila močna z velikim številom zaposlenih. Posledično je bila takrat tukaj nizka brezposelnost. Več kot 1000 ljudi je operiralo s Samsonite blagovno znamko (Toko, op. a.), okoli 1200 zaposlenih je bilo v Induplati in še 650 zaposlenih ter 500 kooperantov v Univerzale. To so bile izredne blagovne znamke,« se je nekaj deset let nazaj vrnil Uroš Slavinec, ki je ob tem spomnil tudi na podjetja kot so Trak, Titan, Filc, Eta in Stol iz Mengša, Kamnika in okolice. Zagotovo je na tem mestu ustrezno vprašanje, kako da je tisti čas podjetništvo v naših krajih bilo toliko bolj uspešno napram ostalih občinam, in Slavinec ob tem odgovarja, da je podjetništvo v tem delu Slovenije bolj prosperiralo kot v večjem delu Jugoslavije zato, ker takratni podjetniki niso 100-odstotno prevzeli centralne socialistične miselnosti. Predsednik uprave družbe Helios s pogledom, ki je zazrt v sedanost in prihodnost, ocenjuje, da obstaja izhod iz trenutne situacije, »ampak ne lahek, ne hiter in ne enostaven izhod. Če bomo obračunavali z ideološkimi delitvami, ideološkimi temami, če se ne bomo orientirali na ekonomijo kot tako, rešitve niso.«

Franci Pliberšek: Znanje in delo morata postati vrednota

Na omizju se je domžalskim predstavnikom pridružil tudi Franci Pliberšek, ustanovitelj in direktor uspešne družbe MIK Celje in asistent guvernerja Rotary Slovenija, ki meni, da bi bilo v naši državi lahko veliko bolje, če bi politiki znali bolj upoštevati in spodbujati dobro voljo in prijateljstvo ter to udeleževati tudi v gospodarstvu. »Naše podjetje vseskozi stremi k družbeni odgovornosti, podpiramo šport, kulturo, socialo. Znanje je edino, ki predstavlja moč napredka. V državi, v kateri smo, se lahko situacija izboljša, če bomo znali ceniti znanje in delo kot vrednoto,« pravi Pliberšek, ki ocenjuje, da zadnjih 10 let naša družba ne ceni znanja. »Gospodarstveniki se moramo vprašati, kje smo, kaj smo zadnjih 20 let pokazali ljudem, saj družbi, mlajšim generacijam nismo bili dovolj dober vzor,« je še dodal predstavnik MIK-a.

Bogomir Kovač: Če to krizo preživite, naslednje ne boste doživeli

»Zgodba, ki jo je začel dr. Stiplovšek, govori, da se zgodovina ponavlja. Kraji so obstali, prav tako ljudje, in to kljub temu, da so doživeli bolj dramatične krize, kot je ta, s katero se ukvarjamo danes. Če boste to preživeli, vam obljubljam, da naslednje ne boste doživeli, saj se ta pojavlja le vsakih 50 do 60 let,« pravi dr. Bogomir Kovač. Območje, na katerem živimo, je po 2. svetovni vojni doživelo zelo živahen socialistični gospodarski razvoj. »Domžale so od 70. do 80. let veljale za zameetek liberalno socialističnega, z razvojem industrijskega ustroja. To je bil testen poligon, a uspešen. Kamnik je bil industrijsko še bolj klen. Imeli smo zelo bogato industrijsko zaledje, v obeh krajih zelo živahno podjetništvo, potem pa je nastopila inkvizicijska faza in tranzicijski šok. Vse glavne industrijske panoge, ki so se tukaj usidrle, so bile pod udarom deindustrializacije, izginile so lesna, usnjarska, tekstilna industrija. To je bil center klasičnega industrializma, ki ga je razvil socializem, in se je porušil. Ta okolja so se z redkimi izjemami, kot je Helios, nekako obdržala. Od industrijskega

razcveta v postindustrijsko fazo,« opisuje dr. Kovač. In če je socialistični sistem predstavljal netržni sistem ter imel celo težave s tržnim pozicioniranjem, pa imamo danes veliko tržno liberalizacijo, a hkrati tudi velike težave za usmerjanje razvoja in rasti, meni Kovač. Zgodbo zadnjega desetletja pa opisuje kot tisto, ki nas je pripeljala do današnjega stanja. »Kar danes manjka projektne menedžmentu je kredibilnost in zaupanje, da si bodo ljudje upali investirati,« še poudarja Kovač.

Rešitve tudi v energetski sanaciji stavb in koriščenju naravnih virov

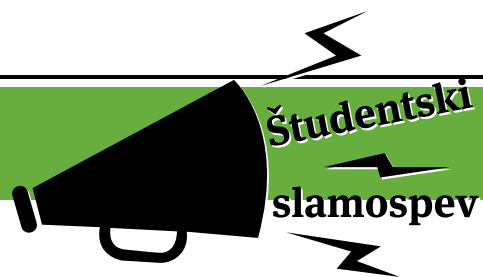
Gostje kot eno od rešitev današnjega časa za zmanjšanje brezposelnosti vidijo v energetiki, konkretnije v energetski sanaciji stavb. »V Sloveniji trenutno porabimo 40 odstotkov energije za ogrevanje, povprečna poraba znaša 120 do 130 kWh/m² in če zmanjšamo porabo na 60 kWh/m², lahko dosežemo zastavljene cilje na področju energetike, hkrati pa zaposlimo gradbeni sektor in vse obrtnike od fasaderjev do krovcev,« meni Pliberšek. Gostje so izpostavili tudi potrebo po večjemu koriščenju naravnih danosti, ki jih posamezne občine imajo, ter izpostavili možnost energetske in prehranske samoskrbe. Vendar pa ni vedno lahko. Težava je pri umeščanju energetskih in drugih objektov v prostor. »Problem umeščanja v prostor ni na strani občin, pač pa na ravni države. Mi bi z veseljem sprejeli prostorski načrt, a ko vložimo vlogo, čakamo po pol leta in več, čeprav je rok za odgovor 30 dni,« težave izpostavlja trziški župan Tone Peršak. Podobno razmišlja mengeški župan Franc Jerič, ki meni, da je državna zakonodaja toga. »Občinski prostorski načrti bi morali biti sprejeti že v letu 2010, a še na vloge iz leta 2009 nismo dobili odgovorov. Tako zainteresirani podjetniki ne morejo širiti svojega deleža in posledično delovnih mest, ki jih prinaša širitev gospodarske dejavnosti.« Tudi drugi gostje so izpostavili počasnost slovenskega birokratskega motorja. »V lokalnih skupnostih smo popolnoma nemočni, ne le na področju urbanizma, ampak tudi v gospodarstvu. Lahko se o ukrepih dogovorimo z ministri in državnimi sekretarji, ko pa pridemo do druge in tretje lige birokratov, nas pospravijo v predal in čakamo,« pravi Toni Dragar, župan občine Domžale, ki je sicer v Sloveniji tretja razvojno najmanj ogrožena občina (pred njo sta le še občina Trzin in Šempeter Vrtojba). Domžalski župan je izpostavil tudi zakonodajo, ki omogoča nezdrave prevzeme podjetij, kot se je zgodilo v primeru Tosame. »Še en primer je Helios, dovolili smo lastninjenje, danes pa ne vemo, kakšna bo usoda 72 odstotkov družbe. Lokalna skupnost je naredila vse, kar je bilo v naši moči, in mogoče bomo imeli takšno srečo, kot jo je imel Lek ob prevzemu, a nikdar ne veš, kaj te čaka. Lahko pride tudi do sovražnega prevzema in vsi, ki smo to že videli, vemo, kaj to pomeni za lokalno skupnost,« pravi Dragar. Posledice, ki nastanejo zaradi propada podjetij, padejo tudi na breme občin. »Ko član družine izgubi službo, strošek pade tudi na občino in če v eni družini trije izgubijo delo, to za občino predstavlja več kot tisoč evrov stroškov mesečno,« opozarja domžalski župan, ki rešitev vidi v treh ključnih dejavnikih: državi, lastnini in financah. »Ko to uredimo, bomo zmagali.« »V Sloveniji bo potrebno prevetriti zakonodajo, ukiniti dvojna merila, nato pa bomo lahko vse skupaj postavili na novo,« dodaja Uroš Slavinec, ki poudarja, da se je potrebno v procese vključevati organizirano in aktivno.

Rešitev, ki jo predlagajo v Rotary klubu Domžale in so jo predstavili na dogodku, je sledeča: ustvarimo vsako leto 1 % več delovnih mest – 1 % virov za družbeno odgovornost, za rast majhnih in srednjih podjetij, za uporabo potenciala mladih, za podporo z idejami za nove proizvode in storitve, za podporo z znanjem za doseganje mednarodne konkurenčnosti, za podporo z izkušnjami za učinkovito uporabo virov.

Primer prevzema s pozitivnimi posledicami predstavlja Lek, kjer je družba Novartis kupila predvsem proizvode in znanje, v zadnjih letih pa so v mengeško podjetje pripeljali še nove proizvode in kot je povedal direktor Egidij Capuder, so kljub interni in eksterni konkurenci uspeli doseči svoje cilje in še povečati število zaposlenih. »Število delovnih mest se je povečalo, ne toliko kot v Krki, a gre za kvalitetna delovna mesta. V Leku je namreč Sandozov razvojni kompetenčni center, v zadnjih desetih letih pa smo zaposlili veliko novega visoko strokovnega kadra.« Občine rešitve po eni strani poznajo, po drugi strani pa se premalo zavedajo in poudarjajo svojo pomembnost in vlogo pri poganjanju motorjev v pravo smer. Če se osredotočimo samo na energetske področje, ki je bilo na omizju večkrat omenjeno kot rešitev za izhod iz krize, je jasno, da država in Evropska unija svojih ciljev na področju energetske učinkovitosti ne bosta dosegli brez pomoči občin. Je morda to orodje, ki ga lokalne skupnosti lahko uprejo proti počasnim birokratskim motorjem, ki občinam vse prevečkrat onemogočajo učinkovito delo? Morda pa je čas, da lokalne skupnosti to orodje izkoristijo za doseglo ciljev, ki bodo prinesli gospodarsko rast in razvoj ne le občin, ampak tudi države. □

Študentsko vseslovensko

Škisova tržnica – zelena oaza sredi mesta

Naša aktivista Maša in Domen ob pripravi domžalske solate s francoskim pridihom

Zveza ŠKIS je že 16. leto zapored pripravila eno in edino, edinstveno in največjo prireditev na prostem z eko predznakom in rotacijo 20.000 glave množice. Uau! Škisova tržnica vsako leto privabi več ljudi. Kako ne bi, ko pa je vzdušje vedno tako prijetno, pristno, sproščeno in nasmejano. Za odlični dnevni program poskrbi kar 57 slovenskih študentskih klubov z zanimivimi predstavami svojih lokalnih posebnosti. Letošnji otvoritveni mimohod vseh je tako že na začetku dogajanja prenal oblake z neba, no, vsaj tiste z dežnimi kapljami. Potem pa se je začelo dogajanje. Klubovci so mrgoleli po stojnicah, med njimi pa obiskovalci. Slovenija v malem in pravo vzdušje tržnice. Stojnica Študentskega kluba Domžale je bila s svojo domžalsko solato francoskega pridiha, kratkim in sladkim šnopčkom ter specialiteto – pijanimi ŠKD-jčki (beri gumjasti medvedki, pomočeni v eno od žganih pijač) prav prijetno obiskana. Do nas je prišel tudi naš župan Toni Dragar, ki je bil nad tržnico navdušen, čestital pa je tudi našim klubskim sosedom. Kamničani so namreč s svojo predstavitvijo lokalne posebnosti zažgali do konca. Predstavljali

so Veliko planino in vse, kar paše zraven. Ajdovi žganci, klobase, obiskovalci so se lahko slikali v pastirskih oblačilih in se preizkusili v molži krave. Dogajanje je s svojim budnim očesom ves čas spremljal pastir Andrej z Velike planine. Vse čestitke Študentski klub Kamnik – tako za idejo, kot tudi za izvedbo. Odlično! Odličen pa je bil tudi večerni in glasbeni del tržnice. Nastopili so Peter Bič Project, Xequitfz, LET3, Dan D, Manouche, Zebra dots, Kill Kenny, John Doe in Dirtswitch. Na elektronskem ŠOU odru pa so nastopili DJ Manuel Dark, DJ Matteo Kunst, DJ Alex Cvetkov, DJ Matthew Z, DJ Cley Clemens, DJ Dominique Jardin in DJ Kuky. Vsak je zagotovo našel nekaj zase. Tekom celotnega dogodka pa je potekalo tudi sprotno ločevanje, stiskanje in odvoz odpadkov, saj prav Škisova tržnica slovi kot prva slovenska eko prireditev. Ilirija je bila tako res pravi zeleni otoček sredi Ljubljane. Odlična prireditev, kamor se z največjim veseljem in lepimi spomini vračajo tudi nekdanji študenti. To pa tudi nekaj pove.

ANA STRNAD

FOTO: LUKA SVETLIN IN ŠPELA NOVAK

"Pijani ŠKD-jčki" so popestrili dogajanje na naši stojnici

Toni Dragar je čestital Kamničanom za odlično predstavitev Velike planine

Mimohod študentskih klubov iz vse Slovenije

Naša dobro obiskana stojnica

Klubska vandranja

Prvomajsko klubska vandranje po Balkanu

Počasi v Študentskem klubu Domžale spet obujemo famozna klubska vandranja. To so stroškovno nezahtevni kombijski podvigi v eksotiko tu blizu. Neprecenljivo.

Za prvomajske praznike smo pripravili vandranje po Bosni in Hercegovini s skokom v Črno goro. Itinerar petih nepozabnih dni super ekipe je šel nekako takole. Iz Domžal je odpeljala pot do Sarajeva, glavnega mesta Bosne in Hercegovine, pa v dolino Drine do slavnega Višegrada z znamenitim Mostom na Drini, pa mimo Goražda in Foče v Črno goro. Na poti domov so si popotniki ogledali še

Nacionalni park Sutjeska in se mimo Mostarja in Počitelja vrnili domov. Na koncu popotovanja so si bili vsi skupaj edini: »Bilo je zabavno, naporno in predvsem poučno.«

Klubska vandranja se bodo dogajala še naprej in najprej zgodila že v juniju. V začetku gremo na avstrijsko Koroško, konec prihajajočega meseca pa se odpravljamo v eksotiko Bele krajine. Če se nam želiš pridružiti, si le poglej vse ostale informacije na spletni strani www.studentski-klub.si in se vidimo!

ANA STRNAD

Mostarski znameniti most je od leta 2005 vpisan na seznam Unescove svetovne kulturne dediščine, njegova obnova pa predstavlja simbol miru in sprave med sprtnimi narodi.

Kdor išče, naj najde

Škisovci: »Se nam želiš pridružiti?«

Zveza ŠKIS, ki združuje 57 študentskih klubov po Sloveniji in s tem na tisoče študentk in študentov; ki organizira največjo študentsko in prvo eko prireditev na prostem – Škisovo tržnico v Ljubljani in v Mariboru; ki skrbi za ostale številne projekte, ki nudijo koristne izobraževalne vsebine, mednarodne treninge, skrbijo za mlade študentske družine, spodbujajo zdravo prehranjevanje in različne športne aktivnosti vabi v svoje vrste nove sodelavce. Lahko se jim pridružiš na naslednjih delovnih področjih: projektno delo, razpisno delo, delo na področju izobraževanja, delo na področju sociale in zdravstva, delo na področju visokega šolstva, delo na področju dijakov, delo na področju mednarodnega odbora.

Če se vidiš v katerem od zgoraj naštetih interesnih področij, pojdi na njihovo spletno stran www.skis-zveza.si in poišči obrazec za prosta delovna mesta. Če jih s svojo idejo, s svojim pristopom prepričaš, te bodo zagotovo kontaktirali v pozitivno. Pa srečno!

Aktualno iz ŠKD-ja

Študentski klub Domžale in Naša hiša

Decembra lani smo začeli s projektom prostovoljnega dela, kjer se eno nedeljo na mesec družimo z uporabniki Naše hiše, ki je ena od enot Varstveno-delovnega centra INCE. Hišo zdaj obiskuje že pet članic oz. prostovoljk Študentskega kluba Domžale, za uporabnike Naše hiše pa pripravimo ustvarjalne delavnice (rišemo z barvicami, vodenimi barvicami, ustvarjamo s plastelinom, kolažem ...), kjer vedno nastanejo zanimivi in unikatni izdelki. Te nato razstavimo v prostorih Študentskega kluba Domžale ali pa jih uporabniki obdržijo in podarijo drugim. Čudovit čas in lepe izkušnje. + foto: Izdelki uporabnikov Naše hiše, ki so razstavljeni v klubskih prostorih.

BLAŽKA VES

Kopalkanje 2013

Tudi letos bo! J En petek in en večer elektronske glasbe na domžalskem bazenu v poletju, najverjetneje konec avgusta, ki bo spet poskrbel za snidenje starih prijateljev in lepo, plešočo noč za konec poletne vročice. O vsem te bomo še pravočasno obvestili, naj le povemo, da bo dogodek spektakularen in vreden obiska. Tako kot vsako leto prej. Vse in še več bo pisalo na spletni strani www.studentski-klub.si in tudi na FB strani. Če še nisi naš fan, je skrajni čas, da to tudi postaneš.

Potopisno predavanje o barvah Trinidada in Tobaga

Sonja Ravbar, ki je sedem mesecev živel v domačini Trinidada in Tobaga, nam bo v junijskem potopisu povedala o pisanem življenju na tem karibskem otoku, kjer je karneval eden odmevnejših in cirkuških dogodkov in kjer je – v nasprotju z nami – kulturna povezanost še vedno zelo pristna, verska nasprotja pa sploh niso nasprotja, temveč razlog za praznovanje: Vsi smo eno, vsi praznujemo vse bogove in jih častimo ... da se le lahko družimo in zabavamo. Govorila pa bo tudi o problemih, s katerimi se soočajo domačini. Med njimi so okoljska neosveščenost, država pa leži tudi na tranzicijski poti orožja in droge, destinacija Venezuela - Kuba. Potopis je še vedno brezplačen in se dogaja v klubskih prostorih. Se vidimo.

Dogodki Študentskega kluba Domžale

junij 2013

Več info na www.studentski-klub.si

DELAVNICA O PODJETNIŠTVU 1	IZLET V BENEŠKO SLOVENIJO	DELAVNICA O PODJETNIŠTVU 2				ČEŠNJEV POHOD PO GORIŠKIH BRDIH	1	VANDRANJE PO AVSTRIJSKI KOROŠKI	2			
POLET S ŠPORTNIM LETALOM NAD SLOVENIJO	3	4	FILMSKI VEČER	5	6	7	8	MARATON FRANJA	9			
NAREDI SI SVOJO BELEŽKO ali ROKOVNIK	10	11	POTOPISNO PREDAVANJE	12	13	OSNOVNI TEČAJ EXCEL 2007	14	COSMIC BOWLING	15	16		
17	18	FILMSKI VEČER	19	20	NADALJEVALNI TEČAJ EXCEL 2007	21	22	VERONA in PALMANOVA	23	KOPANJE ali SAVNANJE V ČATEŠKI RIVIERI		
NAREDI SI POLETNI CEKRČEK	24	POLET S ŠPORTNIM LETALOM NAD SLOVENIJO	25	BADMINTON TURNIR	FILMSKI VEČER	26	27	COOPERJEV TEKAŠKI PREIZKUS	28	29	VANDRANJE PO BELI KRAJINI	30

PORTRET

ENA IN EDINA JE MORAVŠKA MARA IN IMAMO JO V DOMŽALAH!

MARA VILAR

Le kdo ne pozna Mare Vilar oziroma Moravške Mare, kakor jo vsi kličejo. Ko se zapletete z njo v pogovor, hitro ugotovite, koliko veselja, volje do življenja, hvaležnosti za vse in pozitivnega pogleda na življenje nosi v sebi. Če bi bili vsi takšni, kot je Mara, bi bil svet drugačen. Veliko lepši.

Miha Učar
Foto: Izток Dimc

Ko smo jo obiskali na domu in se v pogovoru sprehodili skozi njeno življenje, je čas minil, kot bi mignil. Med pogovorom nam je Mara tudi večkrat zapela, seveda pa ni manjkalo tudi njenega značilnega humorja. Ker izhaja iz Moravč, jo ljudje kličejo Moravška Mara, in to kljub temu da živi v Domžalah že večji del svojega življenja, kjer je našla zaposlitev in si ustvarila tudi družino.

Iz Moravč v Domžale še kot mlado dekle

Mara izhaja iz Moravč, kjer je bil njen oče, ki je bil glasbeno nadarjen, organist v tamkajšnji cerkvi, sam pa je prihajal iz trdne kmečke družine iz Črnega grabna. Njena mama pa je prihajala iz moravškega mlina. V družini je bilo šest otrok. Mara je v Domžale prišla še kot mlado dekle po drugi svetovni vojni, saj je bilo v tistih časih običajno, da so iz hribovskih krajev hodili drugam. Brez vsega, z malo skromno culico, se je podala v svet. Spomni se, da je bilo perilo, ki ga je takrat nosila, iz padalskega blaga. Pove tudi, da je takrat njena mama hodila od hiše do hiše in povsod so jo spraševali, če hči kaj zna. In njena mama je vedno povedala, da zna Mara veliko stvari. Zaposlitev je dobila v tovarni Toko, kjer je delala kot delavka na normo. »Takrat je bila hrana skromna, v službi ni bilo malice,« pove Mara. Bila je vsa vesela, da je bilo delo in plača. Za prvo plačo je očetu kupila jopico. Dvakrat je bila tudi "udarnica". To pomeni, da je bila spretna in hitra pri delu, saj so delali na normo. Takšen naziv je bil takrat časten. »V meni je vedno živela pesem in spomnim se, da sem v tovarni večkrat zapela in so mi mnogokrat očitali, kaj pojem, saj sem tam zato, da delam, in ne zato, da pojem,« doda Mara. Poleg službe je še dodatno opravljala dela za hrano in stanovanje. Tako se je preživljala prva štiri leta. Rada je imela tudi stik z zemljo. Prva gospodinja, pri kateri je Mara živela dve leti, je imela v najemu zemljo, imela pa je tudi nekaj živali. Zelo rada je hodila v kino. Bila je tudi v dramski sekciji. Po šestih letih življenja v Domžalah je že dobila svojo samostojno sobico nad nekdanjo Metalco, kjer ni bilo vode in so jo morali nositi iz štirne. »Vedno sem bila vesela vsakega napredka,« pripomni Mara. In nato doda: »Mami sem vedno napisala pismo, kjer sem ji povedala za vsak svoj napredek.« Vedno se je rada vključila v družbo. Vesela je bila vsakega stika. Kmalu je v Domžalah tudi poiskala ženski pevski zbor Svoboda, kamor se je vključila. Letega je vodil Stane Habe. Spomni se, da so vedno peli lepe pesmi. Veliko nasvetov glede petja je dobila tudi od domžalskega župnika Matije Tomca in Staneta Habeta. Prav tako je začela razmišljati, da bi pričeli s kakšno kulturno dejavnostjo tudi v tovarni Toko. Po drugih tovarnah so takrat namreč že imeli svoje pevske zборе.

Ženski pevski zbor tovarne Toko

Leta 1978 je bilo v tovarni Toko že tisoč zaposlenih. Mara je prišla tudi v delavski svet, kjer so se pred praznovanjem prvega maja spraševali, kakšno praznovanje bi naredili. »Takrat sem skočila v zrak in povedala, da bi lahko kaj zapeli. Ostali so me vprašali, kje bom dobila

pevke. Ja v tovarni, sem jim odgovorila. In res sem kmalu dobila 22 pevk,« ponosno pove Mara. Z ženskim pevskim zborom Toko so nato veliko prepevali na različnih praznovanjih in dogodkih v tovarni, proslavah, raznih prireditvah in tudi na mnogih tekmovanjih. Leta 1983 se je v Slovenj Gradcu začelo tudi srečanje Pevskih zborov usnjarskih mest. Lani so imeli že 29. srečanje po vrsti, ki je bilo tokrat v Domžalah. Vsako leto namreč prireditev pripravi drug pevski zbor. »Za pomoč se zahvaljujemo Občini Domžale in Pavlu Pevcu, ki je vse skupaj pripravil,« hvaležno pripomni Mara.

Ko se je upokojila, je šla velikokrat pomagat v počitniške kapacitete tovarne ali pa v tovarniško menzo. Glede dela ni bila nikoli izbirčna. Vse je vedno rada delala in še danes je vedno tako. Pred hišo ima svoj vrt, za katerega pravi, da je to njena zelena soba.

Ljudske pevke Kulturnega društva Domžale pod vodstvom Mare Vilar

Leta 1995 je umrla tovarna Toko in takrat je dala za delovanje pevskega zbora na voljo svoje stanovanje. Takrat so se tudi preimenovala v ljudske pevke in zmanjšale sestavo na nonet (9 pevk). Razlika med pevci in ljudskimi pevci je v tem, da slednji pojejo kjerkoli in kadarkoli. Ne samo na prireditvah. Lani so tako ljudske pevke pele pred mlekotom na tržnici, pred lekarno v Domžalah in še kje. Videli pa jih boste lahko vsepovsod, in to ob različnih trenutkih. Ob tem Mara z veseljem pripomni, da jim je to pravico podelila nekdanja županja, da lahko pojejo kjerkoli po Domžalah ter okolici in kadarkoli. In kot pravi Mara, ljudske pevke ohranjajo pomembno kulturno dediščino ter s tem bogatijo slovenski narod. Vsaka pesem je zakladnica slovenskega izročila. Ljudske pevke so do sedaj izdale dve zgoščenki (Kdor ima srce – Ljudske pevke Mare Vilar, Peli so jih mati moja), trenutno pa pripravljajo že tretjo zgoščenko. Mara pravi, da je v Domžalah veliko starejših ljudi, ki bi peli, in da k njej pride veliko pevk, ki bi rade pele pri njih. Vedno pa jim svetuje, da naj dobijo še kakšno ali dve pevki, da bodo nato ustanovili novo pevsko skupino. Pri vseh težavah, s katerimi so se srečevale pevke, so vedno ostale zveste petju in zboru. Tako kot je vsa Slovenija prepredena z rekami, potoki in studenci, tako so tudi ljudske pevke pogumno in z veseljem prepletale pesem po Sloveniji. »Vedno smo pele tako, da se je dotaknilo srca, nismo pele samo z usti, ampak tudi s srcem,« me prepriča Mara. Za svojo delo, predanost petju in ljudskemu izročilu je Mara prejela veliko priznanj, med drugim tudi bronasto plaketo Občine Domžale in nagrado Občine Domžale.

Humor je stalni spremljevalec Moravške Mare

V njej je vedno živel humor. Zato med pevskim nastopi Mara vedno vključi tudi humor. Saj se ji ne zdi dovolj samo to, da zapojejo in nato zapustijo oder. Ob tem pravi: »Jaz moram vedno povedati kakšne smešne prigode. Take domače, da jih vsi razumejo in se jim smeji. Ni lepšega, kot videti dvorano, ki se smeji. Takrat začnem po Moravško "kvafrat".«

Pozitivni pogled na življenje, veselje in hvaležnost

Glede pogleda na življenje pa Mara pravi, da imajo ljudje preveč vsakodnevnih

Ljudje imajo premalo življenja v sebi. Vsi skupaj se moramo prebuditi in zaživeti. Koliko je lepega po Sloveniji in po svetu. Jaz se razveselim vsakega drevesa, rože, prekopane gredice ...

skrbi in se s tem preveč obremenjujejo. »Ljudje imajo premalo življenja v sebi. Vsi skupaj se moramo prebuditi in zaživeti. Koliko je lepega po Sloveniji in po svetu. Jaz se razveselim vsakega drevesa, rože, prekopane gredice ... Bolj bi morali biti veseli. Velikokrat dam rada tudi kakšen denar Rdečemu križu, Karitasu ali kakšni drugi dobrodelni organizaciji. Sicer malo, ker imam sama malo. Ampak, če bi jih bilo več, ki bi dali po malo, se hitro veliko nabere. Premalo je tudi solidarnosti med nami. Nekje rabijo prostovoljce, pa jih ne

dobijo. Bodimo veseli za to, kar imamo. Dobrota se vedno povrne z dobroto,« razmišlja naša sogovornica. Na koncu nam Mara še pove, da veruje v boga in da mu je zelo hvaležna za vse, kar ji je dal. Za vsako stvar, tudi malenkosti, mu je zelo hvaležna. V njej je vedno živela pesem. Kot rdeča nit. Veliko ljudi je s tem bodrila in razveseljevala. Tudi v težkih časih je vedno zapela. Na koncu še zaključí, da je pesem ena močna sila, ki nas ohranja. In nam seveda zapoje ... □

TRŽNA MESTA IN GOSTILNE NEKDANJIH DOMŽAL

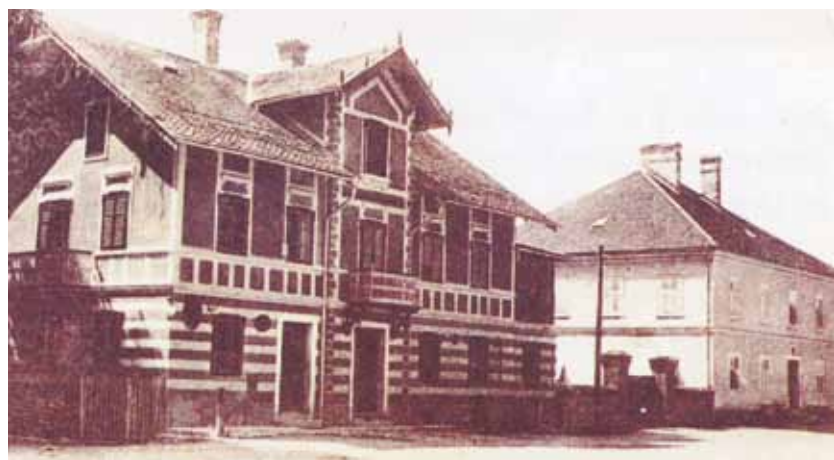
Družabno življenje kot vsa druga področja našega današnjega časa doživlja tudi v Domžalah velike spremembe.

Domžalska gostilna Keber ima v Domžalah najdaljšo tradicijo.

V Turkovi hiši je bilo nekoč tudi gostinstvo. V njej je imela ga. Ivana Turk krajši čas vinotoč.

Gostilno v središču Domžal poleg nekdanje »nove fabrike« sta zgradila zakonca Johana in Anton Pichler.

Matjaž Brojan

Ljudje so bili nekoč vsekakor bolj družabni, več so se družili, sodelovali, peli. V časih, ko še ni bilo ne radia ne televizije, kaj šele naj-sodobnejših komunikacijskih možnosti, so cvetele gostilne, zelo živahno je bilo na številnih tržnicah, ki jih je vsak kraj tudi v našem koncu pripravljaval ob točno določenih dneh. Tedaj so se v vsakem kraju zbirali potujoči trgovci, svoje izdelke so ponudili tudi domači izdelovalci in kupčije so cvetele na t. i. kramarskih sejmihih. Skoraj obvezen je bil hkrati tudi živinski sejem, saj so ljudje potrebovali tudi blago, ki so jih ti sejmji ponujali, predvsem za oskrbo kmeta in popolnitev njihovih hlevov. Kako je bilo včasih z domžalskimi tržnimi mesti in gostilnami?

Najstarejše sejmško mesto – ob Bistrici

Najstarejše sejmško (sejgarsko) mesto so Domžale imele ob takratnem bistriškem mostu, ki so ga postavili leta 1724, ob njem pa so kranjski deželni stanovi postavili tudi mitnico. Ta del te mitnice, še vedno zajeten kamnit kvader, lahko še danes vidite v parku v neposredni bližini nekdanjega sejmšča. Ta kamen, zadnji ostanek nekdanje mitnice ob bistriškem mostu, so kot zadnjo pričjo dogajanj ob vstopu v Domžale privlekli na sedanje mesto v sedemdesetih letih člani turističnega društva.

»Sejmški plac« – tako se je reklo – se je razprostiral na obrežju Kamniške Bistrice na južni strani mostu, razpotegnjen pa se je z ograjami za privez živine vse do današnjega lokala Luna in vse do vode reke Kamniške Bistrice, to je tam, kjer je bila obala položna, v njeni bližini pa plot za privezovanje živine, ki so jo ponudniki nameravali prodati in so jo tam tudi privezali.

Zanimivo je (in tudi prav), da so ulico v neposredni bližini nekdanjega sejmšča poimenovali za Sejmšiča, s tem pa se je ohranil vsaj delček spomina na nekdanje trgovanje na tem mestu.

Ribničani, lončarji, prodajalci jermenov, komatov. Znani so bili prodajalci lecta, predvsem lectovih src z ogledali. Vedno je bilo dovolj tudi različne krame, pisane in ponujajoče se v živih barvah. Ker je bilo barvitosti vedno dovolj, so bili sejmji vedno dobro obiskani. Tedaj so se nemara vse večje kupčije, posebej pa živinske končale v gostilnah, ki jih je bilo v Domžalah v letu 1928 kar 16. Pa nobeni ni šlo slabo!

Drugo sejmško mesto je bilo na mostu današnjega parkirišča veleblagovnice – na mesto, kjer je bilo nasproti sedanjih blokov Matije Tomca. Tu je bil v bližini tudi »holoplac«, prodaja okroglega lesa, ki so ga tam tudi prodajali.

Zaradi bližine železniške postaje (železnica je pripeljala prve potnike v Domžale leta

1891) je bilo v bližini vedno veliko furmanov. Vzrok je bil moravški pesek, ki so ga na prekladalno postajo vozili iz Moravč. Sejmški dnevi v Domžalah so bili: pozimi 4. januarja; pomladi 4. maja; poleti 26. julija, na dan sv. Ane; pozimi 25. novembra. Tudi ostali kraji nekdanje občine so seveda imeli vsak svoje sejmške dneve, in sicer: **Mengeš**: 9. februarja, 16. marca, 25. maja, 5. julija, 29. septembra, 6. novembra in 19. decembra; **Dob**: 14. februarja, 15. junija, 10. avgusta, 28. decembra; **Blagovica**: 25. januarja, 20. avgusta; **Krajsnja**: 5. avgusta, 21. decembra; **Lukovica**: 3. februarja, 26. marca, 27. aprila, 9. septembra, 18. oktobra; **Moravče**: 24. februarja, 16. maja, 21. junija, 24. avgusta, 11. novembra.

Kdaj so v Domžalah tržnico postavili prvič Kot je mogoče ugotoviti po dostopnih arhivih, naj bi prvo tržnico postavili šele ob proglasitvi Domžal za trg. 9. avgusta 1925. Po pričevanju mojega očeta Franca Brojana so takrat predstavili ponudbo pridelkov in izdelkov starih Domžalcev kar na vozovih. Na enem od njih je bila tudi njegova mama (moja babica), ki je kupcem ponujala mlevske izdelke, ob njej pa mama Janka Abeta, ki je ponujala jabolka v košari. Na omenjenem vozu je bil tudi preglednik kakovosti izdelkov krojač Rape z monoklom na očesu. Voz, v katerega so vpregli dva para konj, je bil last domžalskega furmana Mihaela Osolina. Za svoje konje je dal izdelati novo konjsko usnjeno opremo, sam pa se je odel v narodno nošo in s tem želel dati tej slavnostni tržnici poseben poudarek.

Kot je omenjeno dogajanje razglasitve Domžal za trg v svojih zapisih Tone Ravnikar, naj bi bila na drugem vozu – parizarju s prav tako dvema vpreženima konjema prikazana domača obrt, pletenje kit in izdelava slamnikov (izstopal je prav velik, skoraj meter širok slamnik, sešit iz pisanih kit).

Prvi uradno zabeležen tržni dan naj bi se v Domžalah zgodil 14. avgusta 1925 – le pet dni po slavnostni prireditvi. Zapisano je stalo, da so tega dne domačinke prodale svoje izdelke, ki so jih na tržnico prinesle v prodajo, že v eni uri.

Kje vse so bile domžalske tržnice

Stara domžalska tržnice je stala tudi pred nekdanjo Kurzthalerjevo slamnikarsko tovarno oz. pred stavbo, v kateri so imeli kasneje svoje prostove invalidi in domžalsko smučarsko društvo. Gospodinje so svoje pridelke ponujale kar na cesti, nad vse zanimivo pa je, da je ta tržnica stala komaj dvajset ali trideset metrov od mesta, kjer so občinski možje Domžalčanom zdaj uredili sodobno tržnico.

Takrat, ko je tržnica stala tik ob makadamski cesti, avtomobilskega prometa še ni bilo, prah se ni mogel dvigovati, takrat pa seveda tudi sanitarnih pogojev niso postavljali. Tonček Ravnikar je za nekdanje domžalske tržnice zapisal tudi nekaj drugih mest, ki se jih mlajši Domžalčani seveda ne morejo spominjati.

Domžalski ponudniki tržnega blaga so svoje izdelke nekaj časa lahko prodajali tudi za Tomaškom, na cesti za nekdanjo Joževo mesarijo, na tedanji Cesti talcev, pa tudi na trikotniku pred gasilskim domom. Nekaj let pred vojno so novo mesto za tržnico našli ob Lenčkovi hiši. Potem se je po vojni za nekaj let preselila v park med občino in železniško progo, kjer pa se ni obdržala.

Kasneje se je tržnica spet vrnila na mesto ob Lenčkovi hiši, kjer je nekoč stala Capudrova hiša. Ta je bila februarja 1945, ko so Domžale bombardirali zavezniki, ob omejenem bombardiranju porušena.

Kje so bile domžalske gostilne

Glede na to, da so bile današnje Domžale nekoč razdeljene na štiri vasi: Zgornje Domžale, Spodnje Domžale, Stob in Študa, so bile tudi nekdanje domžalske gostilne razdeljene po teh vaseh. Največ jih je bilo v Zgornjih Domžalah, kjer je »Bog roko ven molil« na vsakem koraku. Poglejmo najprej v nekdanje Zgornje Domžale.

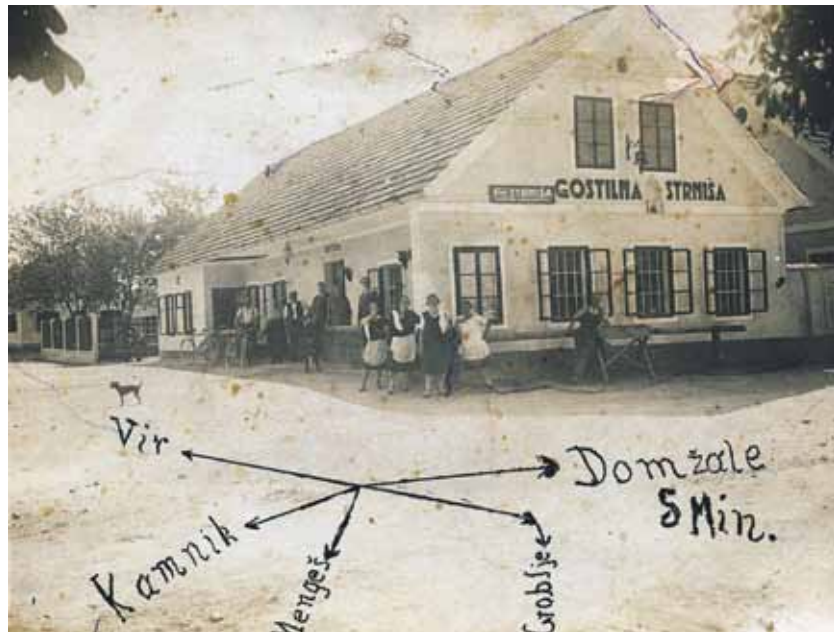
V tem koncu Domžal je stala gostilna pri Meketu na št. 62, nekdanja Cesta talcev, gostilna je bila pri Potočniku v Zgornjih Domžalah, št. 100, Vincenc Habjan – Svahkanov Vinke je imel gostilno na mestu zdaj že porušenega vhoda v Helios.

Nekaj naprej od nekdanje Svahkanove gostilne je stala gostilna Karle Kralj »Pri Karli«, danes je to preurejena gostilna Juvan. Še nekaj naprej v Zgornjih Domžalah 58 je kar dolgo časa obratovalo gostišče Kircher, ki ga je vodil domačin Stane Kircher. Na tem mestu sedaj ob Kebrovi gostilni že stojijo bloki. Prav Kebrovo gostilno z dolgoletno tradicijo, ki se od vseh gostiln na istem mestu kot nekoč k sreči vendarle še nadaljuje, lahko potrdimo za najstarejšo domžalsko gostilno. Na Ljubljanski cesti 108, poleg nekdanje znane domžalske družine Pepevkovih, je stala gostilna Josipine Orehek.

V bližini, na mestu, kjer zdaj stoji domžalska policija, je nekoč stala Slokarjeva gostilna Franca Kuharja (1984), ki je imela na dvorišču tudi kegljišče. Slokarjeva gostilna je bila shajališče pristašev kralja Aleksandra, ki ga je lastnik tudi gostil. V njegovo čast je Slokar na svoj strošek pred gostilno postavil kraljev doprni kip.

V nekdanji Turkovi hiši (kasneje Atelje foto Majhenič) v Zgornjih Domžalah 135 je imela vinotoč Marija Turk. Vinotoč je imela le krajši čas.

Gostinski lokal v bližini v nekdanji hiši Štefana Lavriča – z gostilno Triglav se je kasneje nadaljeval na istem mestu v obliki drugačne gostinske ponudbe. V Zgornjih Domžalah 92 je stala nekdanja ugledna Januševa gostilna Vincenca Januša. V tej gostilni je bila že v 19. stoletju prva domžalska pošta Vincenca Januša, vhod vanjo pa je bil z dvoriščne strani.

Gostilna Strniša, kasneje gostilna Birtič na Rodici. Danes je na njenem mestu hiša nasproti Ravbarja.

Tržnico so Domžalčani nekoč imeli ob Lenčkovi slaščiarni.

Današnja tržnica s ponudbo, urejenostjo, čistočo, redom in vsem ostalim navdušuje vse, ki so jo doslej pogrešali. Zdaj jo imamo!

(se nadaljuje)

Zavzemamo se za medgeneracijsko povezovanje in sodelovanje

Medgeneracijsko društvo Jesenski cvet Domžale

Društvo je v našem okolju manj poznano po svoji osnovni dejavnosti, čeprav je aktivno že 13 let, prve skupine za samopomoč pa delujejo že več kot 18 let. Kot že ime društva pove, je naš temeljni cilj medgeneracijsko povezovanje in sodelovanje. V današnjem času je to pomembna dobrina in potreba. Zavedamo se, da je le družbi, ki ji uspeva vzpostaviti uspešno medsebojno in medgeneracijsko povezovanje ter sodelovanje, zagotovljena prihodnost, razvoj in napredek. Za nas in našo dejavnost je to pravi izziv, ki ga izvajamo v svojem osnovnem programu »Skupine starih ljudi za samopomoč«. V okviru osnovne dejavnosti so poseben izziv sprejele članice skupine MASIMM, ki s svojim znanjem in izkušnjami na ustvarjalnih delavnicah ustvarjajo različne čudovite izdelke, predvsem iz krep papirja. Na ta način prenašajo znanje in veščine – v širšem smislu kulturno dediščino

naših prednikov na mlajše rodove (izvajajo številne delavnice za otroke v vrtcih in šolah ter delavnice za zainteresirane odrasle). Ustvarjalne delavnice imajo svoj pomen v socialni odnosih in druženju, prav tako pa imajo interesni in terapevtski značaj.

Letos smo se v našem društvu odločili, da se širše predstavimo javnosti z razstavo izdelkov skupine MASIMM – ustvarjalne delavnice in podrobnejši prikazi nekaterih dejavnosti društva ter Zveze društev za socialno gerontologijo Slovenije.

Vse, ki vas zanima medsebojno sodelovanje, vas vabimo, da se nam pridružite na razstavi izdelkov skupine MASIMM. **Otvoritev bo potekala v torek, 11. 6. 2013, ob 17. uri v Menačnikovi domačiji v Domžalah. Razstava izdelkov bo odprta do 21. 6. 2013, in sicer vsak dan od 9. do 12. ure in od 17. do 20. ure.** Tekom razstave pa bodo potekale tudi ustvarjalne medgene-

racijske delavnice. Za prijavo na delavnice pokličite na telefon: 031 623 114 (Marija).

V navedenem terminu bo potekala tudi predstavitev programa »Skupine starih ljudi za samopomoč«, medgeneracijskega tabora v Radencih, aktivne skupine za samopomoč z udeleženci itd. Nazornejši program dogodkov bo objavljen na spletni strani društva: www.jesenskicvet.net

Zveza društev za socialno gerontologijo Slovenije v sodelovanju z Ministrstvom za pravosodje in javno upravo, partnerjema MD Jesenski cvet in MDS Drava izvaja v letu 2012 in 2013 projekt »Učinkovita komunikacijska platforma – osnova mreže prostovoljstva med zaposlenimi v podjetjih, javni upravi in nevladnih organizacijah«, ki je namenjen krepitvi družbene odgovornosti organizacij in skupin zaposlenih, ki se v procesu odhoda v upokojevitve pripravljajo na aktivno življenje v tretjem obdobju

življenja. Predstavitev projekta bo potekala v Menačnikovi domačiji v ponedeljek, 17. 6. 2013, od 10. do 11.30 ure. Izvajalki: Majda Hrovat in Tatjana Prašnikar ter sodelujoči v projektu.

Vsi, ki vas zanima tovrstna tematika in dogajanje, ste iskreno vabljeni.

Modra ptica tudi v letu 2013 leti v nebo

Sezona za letenje radijsko vodenih plovil in jadralnih letal se je začela konec marca in Društvo za modelarstvo in aeronavtiko Modra ptica je v spomladanskih mesecih pripravilo že kar nekaj srečanj in tekmovanj na svojem poligonu med Dobom in Krtino.

DRUŠTVO ZA MODELARSTVO IN AERONAVTIKO Med drugim so se s posebno tekmo poklonili spominu ustanovitelja društva Janka Nagliča, ki je svojo ljubezen do letenja radijsko vodenih modelčkov zapisal že v letu 1975.

Organiziranost tega področja, ne le v Sloveniji, temveč tudi širše, posebej dobro pozna Andrej Pervinšek, ki je med drugim povedal, da je na čelu modelarske dejavnosti ACES Europe (Air Combat Elementary Support), ki jo vodi IC (International Coordinator) Holger Brothmer. Uradni jezik je angleščina. ACES ima svoje podružnice v državah članicah. Slovenija se je kot peta država pridružila leta 1997. Trenutno je na seznamu ACES 17 držav, ki za obveščanje uporabljajo pretežno elektronsko pošto in internet. Prva tekma na Slovenskem je bila jeseni 1998 na ljubljanskem barju, DMA Modra ptica pa je od tedaj do danes organiziralo vrsto tekmovanj. Sprotne informacije, kot so: kontakti, reportaže, rezultati tekmovanj, pravilniki in novosti, si lahko ogledate na spletni strani ACES Slovenije: <http://aircombat.hosted.modelarji.com/>

V letošnjem letu je, tako na njihovem poligonu med Dobom in Krtino kot na strokovnih predavanjih in druženjih, zelo živahno. Tradicionalno odprtje modelarske sezone 2013 so začeli z vsakoletno čistilno akcijo, s katero so uredili modelarsko stezo in njeno okolico ter bližnje kontejnerje. 24. marca je bilo na stezi mednarodno tekmovanje F5J – FAI, v dvorani na Viru pa so pripravili dirko za slovensko-italijansko prvenstvo v kategoriji 1:10 in 1:12 elektro. Sredi aprila so si gledalci lahko ogledali mednarodno tekmo Combat v kategorijah EPA, WW1, WW2 – memorial Janka Nagliča ter se z njo poklonili spominu ustanovitelja društva. Tekmovanje v zračnih bojih je bilo mednarodno: SLO, Avstrija, Slovaška, tekmovalo se z elektro in motornimi modeli – v kategorijah prva in druga svetovna vojna. V kategoriji prva svetovna vojna WW1 morajo biti modeli čim boljše kopije vojnih letal iz tistih časov.

21. aprila 2013 je bila izredno lepa modelarska nedelja, v okviru katere je potekala mednarodna tekma v kategoriji jadralnih modelov F5J 400. Tekmovanje je bilo uspe-

šno za vse tekmovalce – najmlajši je imel 9 let, najstarejši kar nekajkrat več, posebne čestitke pa Mihi, ki je priporil tretje mesto. S tem pa tekmovalci še ni bilo konec, saj so 12. maja odlično pripravili Pokalno tekmo

F5J, imenovano za Pokal slamnik.

Naj tudi v prihodnje Modra ptica uspešno leti!

VERA VOJSKA
FOTO: DMA MODRA PTICA

Udeleženci tekme v zračnih bojih Air Combat Krtina 2013 – memorial Janka Nagliča

Mesec prostovoljstva

Pomagati drugim nas dela bogatejše

V Leku, članu skupine Sandoz, so se že devetih pridružili Novartisovi globalni pobudi Dan prostovoljstva, ki je letos v Sloveniji potekal kar ves mesec. Pomoč posameznikom in različnim organizacijam je letos namenilo več kot 250 prostovoljcev z vseh lokacij po Sloveniji: v Ljubljani, Mengšu, Lendavi in na Prevaljah.

Prostovoljci so v Sloveniji z dejavnostmi začeli že v začetku aprila, ko so v okviru

praznovanja 60-letnice Zveze prijateljev mladine Slovenije v klicnem centru zbrali več kot 25.000 evrov za TOM telefon. Poleg tega so popestrili dan v domovih starejših občanov v Ljubljani, Mengšu in na Prevaljah, pomagali pri obisku slepih in slabovidnih otrok v Hiši eksperimentov ter pri obnovi paviljona Zveze prijateljev mladine Slovenije v Kranjski Gori, uredili in olepšali so okolico Mladinskega klimat-

skega zdravilišča na Rakitni in Male hiše za otroke v Pilštanju, učencem Dvojezične OŠ Lendava II so pripravili poučni Dan poskusov, se udeležili krvodajalskih akcij, junija pa bodo pomagali pri urejanju objekta za urjenje reševalcev na Jezer-skem.

Iz celotnega Novartisa je ob letošnjem dnevu prostovoljstva, že 17. zapored, sodelovalo več kot 16.500 prostovoljcev iz 56

držav, ki so za podporo lokalnim skupnostim skupno namenili 132.000 ur svojega časa.

na kratko

DRUŠTVO REJNIC IN REJNIKOV
DOMŽALE

Planinski pohod in srečanje rejniških družin

V času prvomajskih počitnic, 30. aprila 2013, smo v Društvu rejnic in rejnikov Domžale ob strokovni pomoči CSD Domžale organizirali planinski pohod in srečanje pri lovski koči na Prvinah. Zbralo se nas je blizu 120, starostna struktura udeležencev pa je bila zelo pestra, od najmlajših, ki še ne zmorejo trdnega koraka in so se pripeljali v vozičku, do tistih v resnih zrelih letih. Vreme nam je bilo naklonjeno, kar je druženje ob družabnih aktivnostih pod vodstvom animatorke – prostovoljke Metke Pestotnik naredilo zares prijetno. Veliko je bilo spontanosti, smeha, veselja, in zdravega zadovoljstva, brez alkohola. To nas usmerja v nadaljevanje takšnega dela.

Ob tej priložnosti smo zahvalili Lovski družini Trojane - Ožbolt, ki so nam brezplačno dovolili uporabo lovske kočice ter občinam Lukovica, Moravče in Domžale, ki nam s sredstvi preko razpisov za delovanje društev v humanitarni dejavnosti omogočajo materialno osnovo za kritje materialnih stroškov našega programa.

MARTA TOMEČ

17. ŠMARJEŠKA CVIČKARIJA

Domžalčanu naslov Šampion Cvička 2013

Na tradicionalni, letos že 17. šmarješki cvičkariji, ki se ji je pridružila še 16. Šmarješka salamijada, je iz dolnjske naslov najboljšega romal v Rova pri Radomljah. Na tekmovanju se je letos predstavilo več kot 150 vzorcev vin, strokovna komisija pa je izbirala med 52 vrstami cvička, 30 vrstami modre frankinje, 20 dolnjskega belega ... Kot so ob tem poudarili organizatorji, so bile ocene visoke, čemur priča visoka kvaliteta vin, letos pa so doživeli tudi najmanjši odstotek izločenih vzorcev od sedaj. Zmagovalec – Šampion Cvička 2013 je tako postal Rajko Novak iz Rov pri Radomljah z oceno 16,33, ki je z družino pred dobrim letom kupil vinograd v Mevcah in postal vinogradnik. Ob tem se je zahvalil tudi svojemu mentorju, izkušenemu vinogradniku Marku Cvelbarju.

(MAK)

NOVA ENERGETSKA PISARNA SRCA
SLOVENIJE

Brezplačni nasveti o gradnji

Od junija dalje bodo prebivalcem občin Srca Slovenije v novi energetski pisarni v Dolu pri Ljubljani na voljo brezplačni strokovni nasveti o učinkoviti rabi energije in obnovljivih virih energije. Energetsko pisarno bodo v partnerstvu vzpostavili podjetje JUB iz Dola pri Ljubljani, vodilni slovenski proizvajalec notranjih zidnih barv in fasadnih sistemov, Razvojni center Srca Slovenije in Občina Dol pri Ljubljani.

Energetska pisarna Srca Slovenije bo delovala v prostorih JUB Design Studia na naslovu Dol pri Ljubljani 28 v Dolu pri Ljubljani. Vrata bo prvič odprla v torek, 4. junija 2013.

Energetski svetovalec bo občanom brezplačno svetoval o načinu gradnje in ogrevanju objektov z razlago energijsko kritičnih mest, predlagal pa bo tudi sanacijske ukrepe z okvirno oceno stroškov. Na voljo bodo tudi splošna svetovanja o razpisih za subvencije občanov za zmanjšanje rabe energije in izkoriščanje obnovljivih virov energije. Energetski svetovalec bo za posvet v Energetski pisarni Srca Slovenije na voljo ob torkih med 15. in 18. uro.

1. Slamnikarski sejem

Domžale, 8. junij 2013

Vabimo vas na 1. slamnikarski sejem, ki bo v soboto 8. junija 2013, od 9.00 ure do 20.00 ure v parku pri Občini.

Predstavili se bodo rokodelci, ki se ukvarjajo s slamo: pletenje kit, šivanje slamnikov, izdelovanje cekarjev, slamnatih okraskov, košar, peharjev, panjev, pokrivanje streh, izdelovanje hiš iz slamanatih bal ...v spremljajočem programu bodo sodelovali: godba Domžale, otroška in odrasla folklorna skupina, ljudske pevke in godci, zbor...**Skupaj z vami bomo odprli začetek sezone nošenja slamnikov! Privoščite si nov slamnik!**

DRUŠTVA

na kratko

DRUŠTVO LIPA DOMŽALE

Obisk iz Visoke ljudske šole Dunaj

Univerzo za tretje življenjsko obdobje Lipa Domžale je obiskala predstavnica Die Wiener Volkshochschule gospa Helga Pocheim. Gospa Helga nam je v prijetnem razgovoru predstavila izobraževanje odraslih na Dunaju in v Avstriji. Mi pa smo jo seznanili s delom našega društva, katerega osnovna naloga je ohranjanje in razvijanje umskih, kulturnih in fizičnih sposobnosti starejših. Gospa Helga govori več jezikov, zato je ob obisku naših nemških, angleških in italijanskih skupin pristrčno navezala stike s slušatelji. Bila je presenečena nad kvaliteto poučevanja, veliko sproščenostjo pri pouku in seveda nad znanjem naših slušateljev. Ko smo primerjali cilje našega dela s cilji in nalogami, ki jih opravlja dunajska Visoka ljudska šola za odrasle, smo ugotovili, da med nami ni bistvenih razlik. Velika razlika pa je seveda v materialnih osnovah za delo. Mesto Dunaj, država Avstrija in njeno ministrstvo za šolstvo v celoti pokrivajo stroške za delo te državne organizacije. Ocenili smo, da smo tudi pri nas v Domžalah in v Sloveniji na dobri poti pri zagotavljanju sredstev za nemoteno delo, seveda pa je vse odvisno od materialnih možnosti naše družbe. Ob slovesu smo prejeli vabilo, da obiščemo dunajsko Volkshochschule in da zagotovo to ni naše poslednje srečanje.

METKA ZUPANEK

PGD DOMŽALE MESTO

Sedmi košarkarski turnir

V današnjih časih vsi hrepenijo po novostih, člani PGD Domžale mesto pa smo za ohranjanje tradicije, in tako je na sam praznični dan, 27. aprila, potekal že sedmi košarkarski turnir trojk. Tudi letos se je za zmago potegovalo šest ekip, v zmagovalni ekipi pa so tekmovali Bošti, Timotej, Jože in Jernej, za kar jim še enkrat vsi čestitamo. Seveda pa so bili na koncu zmagovalci prav vsi.

Ekipe so sestavljali gasilci našega društva s prijatelji, povabilu se je tudi letos odzval župan Toni Dragar, a tokrat le kot gledalec. Sonce nas je vse dobro grelo, dež pa je počakal do konca turnirja. Ekipe so se za zmago borile na pošten način. Poškodbe ni bilo, prav tako ni med tekmovalci prišlo do nesoglasij. Po naporni igri so se prilegle dobrote z žara, ki nam jih je pripravil Sašo in ki je tudi lepo poskrbel, da igralci in navijači niso omagali. Imeli smo se res lepo in prijetno kramljanje s prijatelji je dan še polepšalo.

Matjaž Čevka in Boštjan Kokalj sta tudi letos dobro organizirala in izpeljala turnir, za kar se jima vsi udeleženci res najlepše zahvaljujemo in se že veselimo turnirja naslednje leto.

ZA PGD DOMŽALE MESTO
SONJA PAVLIŠIČ

1. rojstni dan Šole zdravja Radomlje

Z nami je bil tudi ustanovitelj dr. Nikolaj Grišin

Prav na 19. april – praznik občine Domžale ter ob 660. obletnici prve omembe imena Radomlje je svoj prvi rojstni dan praznovala Šola zdravja Radomlje, edina šola med petdesetimi v Sloveniji, ki si je za vadbo ob pomoči KS Radomlje, Homec - Nožice in Preserje ob Kamniški Bistrici uredila vadbene prostor, poskrbela za ocvetličenje, klopce, stopnice in obešalnike. Predvsem pa skrbijo, da jih je skoraj vsak mesec več.

Praznovanja 1. rojstnega dne se je udeležilo veliko gostov, med njimi župan občine Domžale Toni Dragar, velik zagovornik šol zdravja, pa predsednik KS Radomlje Igor Jeretina in predsednik KS Preserje Janez Hribar, iz KS Homec - Nožice pa je prišel Andrej Repanšek, prišla pa je tudi predsednica slovenskega združenja Zdenka Katkič. Več kot 150 članov in članic šol zdravja pa se je posebej razveselilo obiska začetnika tovrstne skrbi za zdravje in dobro počutje dr. Nikolaja Grišina, ki je vodil jubilejno srečanje. Prisotni so prislunili pozdravom gostov, med katerimi je župan Toni Dragar posebej poudaril, kako

vesela je občina, ker ima tako številne šole zdravja v Radomljah, Domžalah, Dobu, Ihanu, na Viru in v Stobu ter dejal: »Vesel sem, da vas imamo.« Gostitelji pod vodstvom Martina Capudra so za vse pripravili dobrodošlico, spomnili na kolesarsko sekcijo Društva upokojencev Radomlje, ki se je posebej trudila za organizacijo Šole zdravja Radomlje, nagradili pa tudi Kati in Vinka, ki sta z znanjem iz Šole zdravja Vir pomagala pri oblikovanju današnje šole. Njen najstarejši član 88-letni Ivan Kralj je bil delež posebnosti pozornosti.

Udeležence sta nagovorila Zdenka Katkič, predsednica slovenskega združenja, ter pobudnik tovrstne rekreacije in skrbi za kvaliteto zdravje in pestrejšje življenje dr. Nikolaj Grišin, ki je posebej pohvalil Šolo zdravja Radomlje, ker je edina v Sloveniji s prostovoljnimi delom uredila svoj prostor, ter zaželel, da bi bile šole zdravja oblikovane v vseh slovenskih občinah. »Nov dan je danes, nova pomlad,« je dejal in zaželel vsem še veliko zdravih in prijetnih dni ter uspešne rasti v okviru šol zdravja. Po vadbah so udeleženci obujali spomine, zazvene-

le so himne šol, tudi slovenskih pesmi ni manjkalo.

Zato ob jutrih ob pogledu na vesele ljudi v oranžnih majicah pomislite, kako malo

je treba narediti za dober začetek. Dobrodošli, veseli vas bodo!

VERA VOJSKA

FOTO: VIDO REPANŠEK

60 let prostovoljnega krvodajalstva v Sloveniji

V tednu Rdečega križa od 8. do 15. maja smo v Območnem združenju Rdečega križa Domžale izvedli proslavo s podelitvijo priznanj najzaslužnejšim krvodajalcem.

OZ RK DOMŽALE V šestih desetletjih prostovoljnega krvodajalstva v Republiki Sloveniji smo zabeležili več kot 5 milijonov krvodajalcev, ki so s svojo krvjo bolnikom omogočili zdravljenje ali jim celo rešili življenje. To pomeni, da smo v tem pogledu popolnoma samozadostni, zato so krvodajalci pomemben del zdravstvenega sistema. V Sloveniji daruje kri skoraj 6 % prebivalcev, vsak delovni dan 350–400 krvodajalcev, da zadostimo dnevnim

potrebam zdravstva po krvi. Z odločitvijo za prostovoljno in neplačano darovanje krvi posamezniki s svojo solidarno gesto rešujejo življenja. Vsakodnevni junaki se odzovejo na nenadne potrebe po krvi za transfuzijo, ne glede na okoliščine in ne glede na morebitne neprijetnosti ter tako potrebe drugih postavijo nad svoje.

Krvodajalstvo je kljub gospodarski in socialni krizi v Sloveniji ostalo najbolj množična in najbolj plemenita oblika so-

lidarnosti v Sloveniji. Tega zagotovo ne bi bilo brez požrtvovalnih prostovoljcev in aktivistov, brez prizadevnih organizatorjev v območnih združenjih in krajevnih organizacijah Rdečega križa.

Na prireditvi smo podelili 98 priznanj prizadevnim krvodajalcem, največja med njimi je zagotovo priznanje za 120. odvzem krvi krvodajalcu iz Domžal.

V kulturnem programu so sodelovala dekleta iz pevskega zbora vrtcev občine

Domžale, ki so s svojim nastopom požela velik aplavz. Srečanje krvodajalcev je minilo ob sproščnem klepetu krvodajalcev in dobitnikov priznanj.

Tečem, da pomagam

Lions in Leo klubi Domžale in Kamnik so v nedeljo, 19. maja 2013, ob 10. uri v Arboretumu Volčji Potok priredili dobrodelni tek Tečem, da pomagam. S tem so se pridružili vseslovenski akciji Tečem, da pomagam.

Po besedah guvernerja Lions Distrikta Slovenija Zorana Vodopije »smo Lionsi ljudje, ki opazimo stisko človeka in se nanjo odzovemo z dejanji. Pomagamo slepim in slabovidnim, pomagamo tistim, ki so zaradi posebnih potreb odrinjeni na rob družbe, pa tudi tistim, ki jih je na rob pahnila socialna stiska. Zato smo se slovenski Lionsi odločili, da organiziramo vseslovensko akcijo Tečem, da pomagam! Dogodek, ki je simbolično združil ljudi dobre volje v dejanjih in mislih na tiste, ki potrebujejo pomoč in jim podaril upanje, je potekal v vseh večjih krajih Slovenije.« Skupna točka vseh dobrodelnih tekov z naslovom Tečem, da pomagam, ki so 18. in 19. 5. poteka-

li po vsej Sloveniji, pa je, da so zadnji del trase udeleženci pretekli ali prehodili z zavezanimi očmi in tako sami za nekaj trenutkov izkusili slepoto. Lionsi namreč od leta 1925 z različnimi akcijami pomagajo slepim in slabovidnim po vsem svetu.

Člani Leo in Lions klubov Domžale in Kamnik smo pripravili tek na 3 km in 5 km za ženske, moške in otroke ter nordijsko hojo. Dogodka se je udeležilo 271 tekačev, tako da je bilo s štartninami zbranih 1.620,00 eur denarnih sredstev. Lions klub Domžale je doniral 1.000,00 eur Zavodu za slepo in slabovidno mladino Ljubljana za kritje stroškov poletne šole na morju otrokom iz okolice Domžal.

Lions klub Kamnik je doniral 1.000,00 eur CIRIUS-u, Centru za izobraževanje, rehabilitacijo in usposabljanje Kamnik za potrebe njihovih varovancev. Del denarnih sredstev pa je bil namenjen Zvezi prijateljev mladine za Družinski center – kot celostna podpora in pomoč socialno ogroženim družinam Slovenije.

S svojo prisotnostjo so dogodku dali poseben pomen župan Domžal Toni Dragar, župan Kamnika Marjan Šarec, župan Mengša Franc Jerič, župan Komende Tomaž Drolec in župan Trzina Tone Peršak, ki so dogodek otvorili skupaj z viceguvernerjem Lions Distrikta Slovenija Jurijem Šarmanom. Med tekači je bilo tudi nekaj znanih športnikov: Simon Kočvar, Miro

Kregar, Matic Romšak, Miran Stanovnik, za kar se jim zahvaljujemo. Dogodka se je udeležil tudi Tone Fornezzi - Tof.

Za udeležbo se zahvaljujemo županom Toniju Dragarju, Marjanu Šarcu, Francu Jeriču, Tomažu Drolcu in Tone-tu Peršaku. Za izvedbo se zahvaljujemo generalnemu pokrovitelju Arboretumu Volčji Potok, glavnima medijskima pokroviteljema Radiu Hit –Domžale in Piksel – hiši digitalnega tiska. Zahvaljujemo se vsem medijskim hišam (RTV SLO, POP TV, PLANET TV, GOLICA TV), ki so pokrivalo dogodek. Zahvaljujemo se tudi ostalim donatorjem: podjetjem Baloh International d.o.o., SimpsS d.o.o., J-Rupert d.o.o., Topatlet Samo Rakuša, Hiša dobrih vin Koželj in Svilanit Kamnik. Za sodelovanje se zahvaljujemo Redarstvu Jelenko, folklorni skupini iz Trzina in Mažoretkam Komenda. Zahvaljujemo se vsem sponzorjem in donatorjem obeh klubov in še posebej Leo kluboma Kamnik in Domžale, ki sta nam z močno ekipo pomagala pri izvedbi dogodka.

Vsa zbrana sredstva bodo šla v prave roke in bodo olajšala vsakdan ter prinesla veliko zadovoljstva otrokom, njihovim staršem in vzgojiteljem.

LIONS KLUBA DOMŽALE IN KAMNIK

Na fotografiji je tek z zavezanimi očmi, tekači pa imajo vsak svojega vodnika.

ZAPOSLIMO KV AVTOKLEPARJA –
AVTOMEHANIKA (m/ž).Pisne prijave pošljite na naslov:
RENAULT AVTO SET - SETNIKAR,
Dragomelj 26, 1230 Domžale.

PORTRET

RAVNATELJICA, KI GRADI KAKOVOSTNO ŠOLO

ANA NUŠA KERN, RAVNATELJICA NA OŠ PRESERJE PRI RADOMLJAH, INŠTRUKTORICA TEORIJE IZBIRE

Osnovna šola Preserje pri Radomljah je drugačna in inovativna, saj že vrsto let pri svojem delu kot edina v Sloveniji uveljavlja Glasserjevo teorijo izbire.

Cveta Zalokar - Oražem
Foto: Iztok Dimc

V marcu so pripravili dan odprtih vrat in lahko smo se prepričali, kako deluje v praksi. Pobudnica in vodja projekta je ravnateljica Ana Nuša Kern, ki je profesorica zgodovine, a resnično rojena za delo, ki ga že 15 let opravlja z največjim veseljem, saj živi za svojo šolo in ji nameni več kot 12 ur dnevno. Šola bo prejela priznanje za inovacijsko pedagoško delo, kar bo obenem tudi priznanje njenemu dolgoletnemu pionirskemu delu in prizadevanju, obenem pa priznanje celotnemu kolektivu, ki je v to vključen, ter učencem, ki skupaj s starši pri tem prostovoljno in aktivno sodelujejo.

Tudi učitelj se mora stalno učiti.

Zase pravi, da je komunikativna in rada govori, da je večna iskalka, ki vse, kar odkrije, želi posredovati naprej. »Šola je kot srednje veliko podjetje, saj skrbimo za več kot 600 učenk in učencev, zaposlenih je 66 učiteljev in še 20 ostalih. Tako kot pri sebi, si tudi pri učencih želim, da so radovedni in raziskovalni, samostojni in samoiniciativni. Izobraževanje in iskanje novega morata biti stalnica in teorija izbire, ki jo prakticiramo, to daje. Pri tem sodelujemo vsi, se dodatno izobražujemo, si izmenjujemo izkušnje, skupaj prebiramo literaturo,« zavzeto pripoveduje in pravi, da je temelj vsega zaupanje med ljudmi, saj morajo biti odnosi takšni, da dajejo vsem občutek varnosti. Vsak pa mora stremeti k optimumu pri sebi. »Ko se vse sprosti, ko ni pretiranega nadzora in vlada zaupanje, to vodi v ustvarjalnost. Polno zaupam svojim sodelavcem, stvari tečejo brez pretiranega nadzora in so zdaj že utečene,« pravi in doda, da je sama vseskozi tudi poučevala, saj je le tako v praksi spoznala, da ni nič samoumevnega, da je potrebno biti potrpežljiv in da stvari potrebuje svoj čas. Je zagovornica šole brez ocen. »Družba je preveč obremenjena s storičnostjo, vse je osredotočeno na ocene in merjenje. Šola brez ocen bi bila boljša, vsak bi napredoval s svojim tempom in v skladu s svojimi sposobnostmi, nastopilo bi olajšanje, manj bi bilo problemov,« je prepričana in doda, da to seveda ne pomeni anarhije, ampak veliko odgovornosti in kvalitetnega dela. Čeprav prizna, da javnost in večina staršev temu še niso naklonjeni, upa pa, da se bo to postopno spremenilo.

Na šolo se je vrnila kot ravnateljica.

Svojo učiteljsko pot je začela na OŠ Preserje pri Radomljah leta 1984 in prvič ostala do leta 1991. Potem si je želela novih izzivov in spoznanj, najprej je poskusila na Zavodu RS za šolstvo, a je po šestih mesecih dala odpoved, ker je pogrešala otroke in šolsko vzdušje. Kariero je nadaljevala kot pomočnica ravnateljice na Gimnaziji Kamnik, a zaradi slabih odnosov tam ni dolgo zdržala. Kot samostojna raziskovalka je potem nekaj let pisala učbenika in bila ekspert za zgodovino pri Svetu Evrope. Vmes se je izpopolnila v znanju angleškega jezika. Leta 1997 pa se je vrnila na presersko šolo, tokrat kot ravnateljica. »To je postalo moje poslanstvo. Plača in materialne stvari zame niso najpomembnejše, mene vodita entuziazem in veselje, lastno zadovoljstvo in sreča ljudi okoli mene. Odgovornost je sicer velika, za učence, učitelje, finance, služba je vezana na petletni mandat. Zankrat ne bi ničesar spreminjala, želim si le nadgraditi, kar že dalj časa počnemo na šoli, čutim, da moram čim prej napisati o

tem knjigo. Da bo ostalo po vseh letih trdega in inovativnega dela nekaj trajnega, ne le certifikat, pač pa zabeležena in ohranjena vsa naša spoznanja in izkušnje. Prišel je tudi trenutek za premislek, ko se je potrebno ustaviti in začeto utrditi. A za to mi žal zmanjkuje časa,« pravi in pojasni, da čas, ko je v šoli, preživi z ljudmi, vse ostalo delo pa potem opravi še doma.

Preteklost posameznika nas ne zanima.

Glasserjevo kakovostno šolo, ki temelji na teoriji izbire, so začeli uvajati leta 2001. Prva skupina je bila oblikovana pred 11 leti, potem pa se je projekt postopno širil. Vsak se je moral za pristop odločiti prostovoljno, tako učitelji kot učenci. »Ko smo začeli, nismo veliko govorili o tem, kaj počnemo, zdaj se je marsikaj spremenilo. Takrat je bilo težko razložiti in pojasniti osnovna načela, na primer, da je vsak odgovoren za svoja dejanja, da vsak izbere svoja vedenja, da lahko spreminjaš le samega sebe,« govori o začetkih in doda, da so skozi zahtevno in prostovoljno dodatno izobraževanje šli do zdaj vsi učitelji, razen enega. Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev ga izvaja in razširja kot inštruktorica kar sama in v tem trenutku se v popoldanskem času dodatno izobražuje šest skupin. »Do leta 1996 je bil v šoli relativen mir, potem pa se je spremenila zakonodaja in tudi družbena klima; lahko govorimo o dobesednem vdoru staršev v šolo, vse so želeli kontrolirati, zahtevali so spremembe, na katere učitelji nismo bili pripravljeni. Problem ni bilo izobraževanje, pač pa vzgoja. Kolektiv je te težave čutil, vse več je bilo konfliktov, začeli smo iskati nove poti. Tako sem v množici različnih teorij odkrila teorijo izbire, ki sta jo iz Amerike prenesla k nam Boba in Leon Lojk. Govorimo o treh poljih: o psihoanalizi, svetovanju in šolskem področju, kjer delujemo tudi mi. Pri odločitvi so vsaj pri meni pretehtala izhodišča, da se ne ukvarja s preteklostjo posameznika in da vsak lahko začne od danes delati in ravnati drugače. Zgodovina ni pomembna, pomembno je, ali hočeš kaj spremeniti – predvsem na sebi. Smo edina šola v Sloveniji, ki to izvaja, nekateri so poskušali, problem pa je, da mora biti na čelu tega vedno ravnatelj, samo učitelji niso dovolj. Glasserjevo teorijo smo prenesli v prakso in v naše razmere. Razvijamo tudi novosti, kot so modra soba, povezovalne navade, konvergentna pedagogika,« ponosno razlaga in je vesela, da se za teorijo izbire zdaj zanima vse več šol in učiteljev, saj so opazili razlike in spremembe. Glede na to, kar sem sama opazila ob obisku šole, lahko rečem, da je to prijazna šola, ki ni razpuščena, čeprav je veliko svobode, obenem pa takšna, ki otroku pomaga razvijati njegove potencialne.

Teorija izbire razlaga naše vedenje.

Na vprašanje, da nam pojasni in približa teorijo, po kateri delujejo, pravi: »Vsak človek ima pet potreb, ki so gensko določene ob rojstvu. Zadovoljuje jih skozi svoj svet kvalitet. Te se šele razvijajo, prva je na primer njegova mama, kasneje se to dopolnjuje z bližnjimi pa z lepimi dogodki, hrano, ki jo imamo radi ... To so naše dragocene stvari in svoje potrebe zadovoljujemo skozi spomin na te ugodne trenutke. Tako ustvarjamo svoje navade. Človek deluje celostno, od fiziologije do čustvovanja, a po Glasserju lahko kontroliramo le mišljenska in vedenjska dejanja. Tudi učence opazujemo glede na njihove potrebe po moči, svobodi, varnosti in bližini se mu glede na njihovo izražanje. Treba je ustvariti okolje, da bo to potrebo zadovoljilo. V prvem obdobju sta to varnost in pripadnost, kasneje potreba

Ko se vse sprosti, ko ni pretiranega nadzora in vlada zaupanje, to vodi v ustvarjalnost. Popolnoma zaupam svojim sodelavcem, stvari tečejo brez pretiranega nadzora in so zdaj že utečene.

po moči in svobodi, še posebej se to razvije med najstniki. Takšno okolje želimo ustvarjati tudi v šoli, iščemo možnost zadovoljiti potrebe, čeprav tu ni lahko. Gre za zelo zapleteno gradnjo odnosov v skupini, pri čemer pazimo, da ne pademo v kaznovanje in šikaniranje. Učitelji pri nas uporabljamo povezovalne navade, v vsakem trenutku nastopamo s spoštovanjem do učenca in to se nam potem tudi vrača nazaj. Zaupati je treba temu, da se vsak vede tako, da bo zadovoljeval svoje potrebe.« Takoj dopolni, da je ob tem jasno, da meje so, a z odgovornostjo in veliko truda jih določa vsak sam, pri tem pa upošteva in se zaveda, da smo skupnost ter da so potrebna pravila, ki pa so osmišljena in dogovorjena. »Dobiti morajo konkretno izkušnjo in potem ne nasprotujejo več, saj potreba za uporabo brez razloga ugasne. Njihovo vedenje ni odziv na okolje, njihovo vedenje je njihova izbira. Naši otroci so živahni, niso zamorjeni, so veseli in večina je zadovoljna. Napredujemo skupaj, mirno, manj stresno in hitreje, saj pri nas vse temelji na odnosih. Vseprisotna je kultura medsebojnega širjenja izkušenj, učitelji sodelujejo med seboj in si pomagajo,« nam zavzeto pojasnjuje ga. Kern.

Priznanje za pedagoško inovacijo.

Projekt z naslovom Z dobrimi odnosi do znanja so predstavili tudi Zavodu RS za

šolstvu in zanj prejeli priznanje na peti inovacijski ravni. V obrazložitvi so na zavodu tako ocenili, da je »vizija šole oblikovana na osnovi vrednot, kot so vzgoja, družbeno odgovornega človeka, kritičnega, samostojnega, prijaznega, povezovalnega, skrbnega, samozavestnega in uspešnega. Negospodovalno vodenje in vizija vrednot so spodbudile inovacije v vzgoji in izobraževanju ter širjenju le-teh znotraj in izven šole.« Zato ugotavljajo, da »OŠ Preserje sledi humanim oblikam družbenega in pedagoškega delovanja. V tem smislu projektna skupina vodi oz. usmerja celoten učiteljski zbor na poti humanega prilaganja izvedbenega kurikula obveznega šolanja.« Ocena, vredna pohvale, priznanja in posnemanja. Sicer pa so velik poudarek pri svojem delu posvetili tudi temu, da so eko šola. Ob šoli so uredili vrtičke, nižji razredi imajo vsak svojo gredico, gojijo zelišča in se učijo pridelovati zelenjavo. Učenci sodelujejo tudi pri kuhi, sami na šoli pečejo kruh. Utečeno je ločevanje odpadkov, z inovativnostjo so sami izdelali kompostnik za hitro predelavo odpadkov v zemljo. Posebej dobre rezultate je dala tako imenovana eko sobota, ko so učenci samostojno pregledovali učinkovitost rabe in porabe energije na šoli in našli veliko stvari, ki jih zdaj skupaj izboljšujejo. Sami tudi pleskajo razrede, se lotijo generalnega čiščenja šole ... Ravnateljica bi lahko še dolgo naštevala, kaj vse počne, a zaključiti: »Ja, rada sem med učenci, velikokrat grem mednje, se z njimi pogovarjam. Tudi jem kar z njimi v jedilnici. Tako se mi je pred časom zgodilo, da sem si vzela malo več solate, pa je eden od učencev to opazil in začudeno povprašal, ali bom res tako veliko pojedla.« Znajo jo pa tudi potolažiti, saj jo je učenec, ki mu je na vprašanje, kako se počuti, odgovorila, da tisti dan ni ravno v najboljši koži, hitro potolažil, da je takšno pač življenje. Učenci znajo biti tudi zelo neposredni in odprti, če so odnosi na šoli sproščeni in osebni. Tako jo je eden od učencev na hodniku ustavil in kar direktno vprašal, kaj pa ona

kot ravnateljica sploh dela tukaj na šoli, a je ona samo za to, da jih varuje ...

Vedno ji je veliko pomenila družina.

Z družino živi v Šmarci, je mati Barbare, ki odhaja prav v teh dneh na delo v London, in Domna, ki je poskrbel, da je že dvakrat babica. Odraščala je v Šmarci, v domačem okolju, ki je veliko nudilo, hiša je bila vedno polna knjig, ki so bile cenjene. Očeta je vse zanimalo, bil je tudi glasbenik. Pravi, da danes ve, da sta starša odlično opravila svojo vlogo, tako je oče zadostil radovednosti, raziskovanju, bil je tehnično usmerjen, mama pa ji je dala ustrezna znanja v gospodinjstvu, ljubezen do kuhanja, toplino. Ker je že stopila v petdeseta, občuti, da se njena vloga spreminja, tako je vse več dela posvečenega spet staršem, obenem pa je potrebno pomagati otrokom pri eksistencialnih stvareh, stanovanjskih problemih, službah, popaziti je treba na vnuke. »Prostega časa je malo, kar ga je, ga namenjam branju knjig in obiskom koncertov. Rada imam umetnost, glasba me hitro spravi v jok, ganjena sem od lepote ... In tudi v šoli si želim, da bi učenci našli pot do klasične lepote in ravnesja, ki ga lahko dajejo različne umetnosti,« se spet hitro vrne k šoli. Med avtorji ji je blizu Jung, ki jo vedno znova fascinira s svojim poznavanjem človeka. »Knjige so nasploh pomembne, nezavestno vpletaš in uporabiš njihova sporočila in vedenje v svojem življenju in pri delu,« ugotavlja. Sicer pa ceni in vzdržuje obrede, pomembna je tradicija, tako za družino kot vsako skupnost. Važni so stiki ob tem, važno se je veliko pogovarjati, družiti in biti odprt. Tako stalno išče možnosti, da se družina zbere, rada pripravlja kosila, ki so obenem predvsem priložnost, da so skupaj, da vsak lahko pove, kako mu gre, da se izmenjujejo energije, da vedo, kaj se vsakemu dogaja ... »To nas povezuje,« pravi za svoje obrede druženja – doma in na šoli. □

Uspešno sodelovanje Vrtca Urša z JKP Prodnik

»Saj v našem vrtcu je tako, da z EKO vzgojo rastemo« – odlomek himne Vrtca Urša.

VRTEC URŠA V mesecu aprilu smo v okviru EKO vzgoje v vseh skupinah Vrtca Urša načrtovali in izvajali dejavnosti s področja ekologije. Z vsemi aktivnostmi želimo že v predšolski dobi vzgajati za življenje in s tem zavedanje, da je čisto in urejeno okolje vrednota, za katero si moramo prizadevati vsi. Strokovne delavke preko različnih zanimivih vsebin in metod uresničujemo cilje, kot so: razvijanje spoštljivega odnosa do narave; primerjanje žive in nežive narave; pridobivanje izkušenj, kako otroci sami in drugi ljudje vplivajo na naravo in kako lahko

dejavno prispevajo k varovanju in ohranjanju naravnega okolja; razvijanje predstave o nastajanju odpadkov ter pomenu in možnosti predelave; spoznavanje obnovljivih virov energije ...

Ne smemo pozabiti na izdelovanje različnih uporabnih ali okrasnih izdelkov iz odpadnega materiala, ki ga pridno prinašajo v vrtec otroci s starši in zaposleni. S tem se spodbuja ustvarjalnost otrok in krepi zavest, da ni vse v kupljenih dobrinah, temveč da material, ki bi ga zavrgli, lahko koristno uporabimo v drugačni obliki.

Kot vsako leto so nas obiskali delavci JK Prodnik in na veliko veselje otrok tudi priljubljeni Grini, ki je s starejšimi skupinam obnovil Grinijeve zapovedi ter vsem otrokom podaril album z nalepkami. Zahvaljujemo se Javnemu komunalnemu podjetju Prodnik za večletno uspešno sodelovanje z našim vrtcem in si želimo še naprej uspešnega delovanja s skupnim ciljem ozaveščanja predšolskih otrok o pomenu EKO vzgoje v vseh segmentih našega življenja.

TINA PANČUR,
POMOČNICA RAVNATELJICE VRTCA URŠA

S Heliosovimi barvami za lepše prostore in Guinnessov rekord

Tudi na Osnovni šoli Domžale barvita sobota s 121 prostovoljci

OŠ DOMŽALE Sobota 18. maja je bila za vso Slovenijo še posebno barvit dan, saj je na desetih osnovnih šolah, tudi na OŠ Domžale, potekalo pleskanje izbranih prostorov. Prostovoljci so se združili v dobri volji, da pomagajo prebarvati šolske zidove in poskrbijo za prijazno učno okolje, hkrati pa postavijo Guinnessov rekord v množičnem pleskanju notranjih zidnih površin. V barvanju je sodelovalo 1667 prostovoljcev, v OŠ Domžale 121, pomagali so tudi predstavniki Občine Domžale in vodstvo Skupine Helios.

Udeležence so osnovnošolci na inovativen način povabili z veleplakati. Domžalske umetnine si ogledajte na www.barvamo.si

Heliosovi strokovnjaki so s sodelovanjem šol že vnaprej izbrali barve, ki stimulativno in prijazno vplivajo na učni proces. Pred barvanjem so vsi dobili potrebno opremo, zaščitna sredstva in simbolična darila, poskrbljeno je bilo tudi za okrepčilo. Pleskanje je potekalo ob pomoči profesionalnih slikopleskarjev, ki so z drugim nanosom barve poskrbeli za resnično vrhunsko prebarvane prostore.

Ob koncu akcije je v. d. ravnatelj Uroš Govc povedal, da jih zelo veseli, da je družba Helios njihovo šolo izbrala za barvanje notranjih zidnih površin ter Guinnessov rekord. Družba Helios ima namreč sedež v Domžalah

in je največje podjetje v občini. Šola podpira tudi druge Heliosove projekte: Heliosov sklad za ohranjanje čistih voda ter obnovo športnih igrišč v sodelovanju z Olimpijskim komitejem Slovenije. V Domžalah imamo tudi košarkarski klub Helios. »Sam kot v. d. ravnatelja čutim dolžnost, da sodelujemo pri tovrstnem projektu in ga razumem kot pomoč domačim podjetjem. Današnja akcija so lepo sprejeli tudi krajan Domžal, saj so se v velikem številu odzvali povabilu,« je dejal Uroš Govc.

Aleš Klavžar, član uprave družbe Helios Domžale, d. d., je barval učilnice v OŠ Domžale in povedal, da so izjemno veseli, da se je barvanja udeležilo toliko prostovoljcev in so skupaj prebarvali toliko prostorov. Med drugim je dejal: »To je bilo najbolj množično pleskanje prostorov doslej in prepričan sem, da smo dosegli Guinnessov rekord. Ob tej priložnosti bi se rad zahvalil vsem sodelujočim šolam, še posebej pa prostovoljcem in profesionalnim pleskarjem, ki so omogočili, da so bodo osnovnošolci zakorakali v prenovljene prostore.«

Čestitke vsem prostovoljcem, učencem pa veliko prijetnih trenutkov v prebarvanih prostorih.

VERA VOJSKA

Vsakdanji kruh naših prednikov

Raziskati kruh naših prednikov je bila naloga članov turističnega krožka na OŠ Vencija Perka v Domžalah, ki so sodelovali na 27. državnem festivalu Turizmu pomaga lastna glava. Naslov letošnjega festivala je bil Potuj z jezikom.

OŠ VENCILJA PERKA DOMŽALE Mentorice Jelka, Meta in Bojana so seznanile učence s temo in za sodelovanje v raziskovanju navdušile Jureta, Marka, Kostja, Drejca, Tilna, Špelo in Katarino iz 5.c razreda ter Blaža, Nadijo, Nives, Elmo, Lano in Timija iz 4.b razreda. Naredili so načrt. Dogovorili so se, da bodo z intervjuji, sodelovanjem z oskrbovankami Doma upokojevcev Domžale, ogledom pekarnice, zbiranjem receptov in pregovorov o kruhu naredili raziskovalno

nalogo. Svoje mame, babice in druge starejše žene so spraševali o peki kruha nekoč. Prvič so spoznali sestavine, kot so kvasni nastavek, polnozrnata, krušna moka in posebnost – krompirjev kruh. Pod vodstvom oskrbovank doma upokojevcev so spekli odlične kruhove izdelke: kolačke, ptičke, parklje in različne vrste kruha. Gospe so zelo rade sodelovale z učenci in vsakemu so sešile lep predpasnik, ki so ga nosili ves čas projekta pri praktičnih vajah in pri predstavitvi. V

Pekarni Kancilja jim je pri ogledu pekarnice prijazna pekarnica Lenč razložila peko kruha. Poskusili so tudi njihove dobre žemljice.

Učenci 5.c razreda so z mentorico Meto pripravili uprizoritev dramske igrice Od kod si, kruhek. Zaigrali so jo že oskrbovancem v domu upokojevcev in svojim vrstnikom. Po obisku gospoda Igorja Kuzniča, ki jim je pripovedoval o kulinariki osrednje Slovenije, kamor spadajo tudi Domžale, so se odločili, da na turistični tržnici predstavimo jed, ki so jo poimenovali slamnikarska malica – v spomin na nekdanje slamnikarstvo. Slamnikarsko malico je sestavljal krompirjev kruh, šobel, hren in jabolčni sok.

V torek, 9. 4. 2013, so se odpravili v Ljubljano v Mercator center v Šiški na turistično tržnico. Tam so se predstavile ekipe ljubljanske regije. Opremljeni s slamniki, slamnikarskimi izdelki, raznimi vrstami kruha, ki so ga učenci sami spekli, in slamnikarsko malico, poznavanjem jedi in raziskovalne naloge so se uspešno predstavili obiskovalcem in komisiji. Osvojili so srebrno priznanje.

Za njimi je veliko opravljenega dela. Naučili so se peči kruh, zbirali so recepte, pogovore, spoznavali stare besede, se družili s starejšimi, ki so jim posredovali svoje izkušnje, igrali so igrice, predvsem pa se veliko naučili o prehranjevanju nekoč in svoje znanje delili z drugimi.

BOJANA DORIČ, JELKA LESAR IN
META GORJANC, MENTORICE TURISTIČNEGA
KROŽKA OŠ VENCILJA PERKA

Na kmetiji je lepo ...

Sošolec Gal nas je povabil na obisk k sebi domov, zato smo komajda pričakali, da se najavi kakšen prijeten sončen dan, da bi se napotili proti Študi. In smo ga tudi dočakali.

OŠ VENCILJA PERKA DOMŽALE Galova družina ima kmetijo. Še pred odhodom smo se radoživo pogovarjali, kaj lepega nas čaka pri njih doma, veselil pa se je tudi Gal, saj ni tako nepomembno, če te pridejo obiskat vsi sošolci pa še učiteljici.

Prvi nas je ob prihodu na kmečko dvorišče pričakal Miško. To je Galov ljubljencek – poni, ki smo ga previdno pobožali, saj lahko tudi ugrizne. Kar z rok nam je jedel korenje. S korenjem smo nakrmili tudi zajčke, pa še krave. Ob hlevu smo si ogledali zbiralnico mleka ter imeli srečo, ker so ravno tedaj s cisterno prišli izprazniti bazen mleka in le-tega odpeljali v mlekarno, od tam pa v trgovino. Nismo vsi vedeli, da se v trgovini kupljeno mleko pridelava na kmetih.

Kar malo prestrašeni smo se tiščali stene, ko smo prečkali hlev z govedom; telički in krave niso tako majhna bitja, da bi se brezbržno sprehajali med njimi. Pa še krava je takrat opravljala veliko potrebo in je njeno

blato padalo okoli. Tudi to spada h kmečki idili, čeprav so si nekateri mašili nosove.

Prišli smo do svinjaka. Gal nam je že pred dnevi v šoli razlagal, da so ravnokar dobili mlade prašičke. Skozi celo leto jih bodo dobro krmili, da bodo pozimi dovolj veliki za zakol.

V kokošnjaku je vse vreščalo, jajc pod kurami pa celo morje. Kar zavidali smo Galu, da lahko vsak dan pobira sveža jajčka izpod kokoši.

Ob poslopjih z živalmi imajo postavljen velik rastlinjak, v njem pa smo občudovali številne mlade sadike cvetja in zelenjave, ki jih sami vzgojijo za sajenje na svojih njivah ali za prodajo na tržnici.

Galova mamica nas je nato odpeljala do garaž z orodji. Kaj vse se tam vidi! Traktorji, raznorazni priključki za delo na polju – zlasti fantje so imeli velike oči. Gal jim je razložil, čemu vse služi, saj sam že pridno sodeluje pri vseh kmečkih delih.

Ovce so se prestrašene stisnile v kot svojega domovanja na slami in si najbrž želele, da čim prej zapremo vrata za sabo. Res smo bili glasni v vsem tistem navdušenju.

Ko smo se vrnili na dvorišče kmetije, nas je poleg sladkih dobrot čakalo še večje presenečenje. Galov ata je v voz vpregel Miška in nas zapeljal po vasi. Čisto iz sebe smo bili od poskočnega doživljanja in skoraj nas ni bilo mogoče spraviti dol z voza.

Crkljali smo mucko in psa ter se čudili, da se prav nič ne prepirata med seboj.

Mi bi še kar ostali in odkrivali čudne koticke kmetije, vse se nam je zdelo nepojmljivo lepo. Ob vseh teh prijetnih občutkih pa nismo pozabili, da je potrebno na kmetih vsak trenutek trdo poprijeti za delo, da lahko nato pobiraš sadove svojega dela. Mi smo tokrat bili le opazovalci.

1.A OŠ VENCILJA PERKA DOMŽALE
Z UČITELJICAMA

Domžalski komorni zbor Domžale

Zborovodja Fernando Mejias

www.dkz.si

Koncert ob 25-letnici delovanja zbora

Četrtnka

Kulturni dom Franca Bernika Domžale

sobota, 15. junij 2013 ob 20. uri

Vstopnice so na voljo na blagajni Kulturnega doma Franca Bernika Domžale, tel.: 01/722 50 50, ter pri članih zbora

www.facebook.com/DomzalskiKomorniZbor

IZ NAŠIH VRTCEV IN ŠOL

na kratko

OŠ RODICA

Dan odprtih vrat v tovarni Krka

V soboto, 20. aprila, je v podjetju Krka Novo mesto potekal dan odprtih vrat, ki smo se ga v sodelovanju z ZPM Domžale udeležili tudi učenci in učitelji OŠ Rodica.

V soboto smo se učenci zbrali pred OŠ Rodica. Z avtobusom smo se odpravili v Krko. Vožnja je bila zabavna. Ko smo prišli pred tovarno, smo imeli sprejem in pogostitev s hrano in pijačo. Razdelili smo se v dve skupini in odšli na ogled tovarne. Ogledali smo smo si Krkin najsodobnejši obrat za proizvodnjo trdih oblik zdravil. Po zanimivem in poučnem ogledu smo imeli še zabaven program na prireditvenem mestu. Ogledali smo si predstavo čarodeja, šli na poslikavo obraza in se udeležili mini športne olimpijade. Družili smo se z Krkinimi športniki in dobili njihove avtograme. Med zabavnim programom je nastopila tudi lanskoletna zmagovalka X Factorja Demetra Malalan. Po nastopu je delila podpise in slike. Ob koncu so nam za nagrado razdelili medalje in nahrbtnike. Daril smo bili zelo veseli. Obisk Krke je bil zelo zanimiv, mi, učenci, pa smo bili zelo navdušeni. Zahvaljujemo se podjetju Krka za izjemno prijazen in velikodušen sprejem ter Zvezi prijateljev mladine Domžale, ki nam je omogočila ta zanimiv obisk!

GAJA GREGORC KELAM, OŠ RODICA

Izjemno vzdušje na Krkini prireditvi je dodatno popestril še nastop Demetre Malalan.

OŠ ROJE

Na državnem tekmovanju mladih tehnikov

V petek, 10. 5. 2013, je na Pedagoški fakulteti v Ljubljani potekalo Državno tekmovanje mladih tehnikov osnovnih šol z nižjim izobrazbenim standardom. Osnovno šolo Roje so zastopali štirje učenci, ki so se na predhodno izvedenem regijskem tekmovanju dobro odrezali in se tako neposredno uvrstili na Državno tekmovanje mladih tehnikov. Trije učenci so obdelovali gradiva (les, kovino, papir), en učenec pa je izkazoval svoje znanje v obvladovanju računalniškega programa CiciCAD. Tekmovalci so izdelovali lesena stojala za prtičke, zvončke iz kovinskih cevi in pločevine ter ptičje kletke iz papirja. S programom CiciCAD pa so tekmovalci izdelali tehnične risbe predmeta v narisu, tlorisu in stranskem risu. Učenci OŠ Roje so odlično zastopali našo šolo, saj so osvojili dve zlati, eno srebrno in eno bronasto priznanje. Tekmovalcem OŠ Roje čestitamo za izjemni uspeh in jim želimo uspešno nadaljnje delo.

UČITELJ OŠ ROJE
SLAVKO LENARŠIČ

Z novim šolskim letom naziv Kulturna šola

OŠ Preserje pri Radomljah – izobraževalna ustanova, v kateri živijo ljudje, ki s svojo vizijo: Z dobrimi odnosi do uspeha izobražujejo in vzgajajo mlade nadobudneže, ki jim tradicionalni način izobraževanja ne zadostuje več.

OŠ PRESERJE PRI RADOMLJAH To vizijo odražata formativno spremljanje učenčevega napredka in pouk za polno usposobljenost (PPU); slogan Z roko v roki nikoli nisi sam pa raznoliko kulturno udejstvovanje, povezovanje s krajem, varovanje kulturne dediščine, medgeneracijsko povezovanje, mednarodno sodelovanje, eko usmeritev ...

Na šoli si učitelji in mentorji prizadevamo učence čim bolj kulturno ozavešati, jih podučiti in jim ponuditi življenjsko izkušnjo. Rezultat tega so številne prireditve, proslave, okrogle mize, predavanja, razstave in druge dejavnosti, ki povezujejo učence. Leti se v njih kulturno izobražujejo in širijo svoja obzorja. Naš cilj je povezati učence razredne in predmetne stopnje, zato na posamezni kulturni prireditvi sodeluje tudi več kot 100 učencev. Ne mine mesec v šolskem letu, da na našem odru ne bi zaživel kulturni program, ki ga dopolnjujejo številne razredne kulturne aktivnosti in druge dejavnosti.

Velik poudarek dajemo novim oblikam kulture in umetnosti. Stremimo, da vse, kar počnemo, povežemo s kulturo, vsakdanjim življenjem in bogatjenjem duha vsakega učenca. Glavni pobudniki vsega tega so učenci. Veselijo se vsakega novega dogodka, prireditve, predstave, prav tako pa je na šoli globoko zakoreninjena zavest, da znanje in kultura hodita z roki. Vse to so razlogi, da smo se prijavi na razpis Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti za kulturno šolo. Veseli nas dejstvo, da je tudi komisija, pristojna za ocenjevanje, prepoznala naše delo, ki je tako vpeto v naš vsakdanjik, da je postalo način življenja, hrana za obstoj in razlog za nadaljevanje. Novo šolsko leto bomo tako odprli z nazivom kulturna šola in ponovno lahko pričakujete obilo kulturnih, zabavnih ter neponovljivih poslastic, ki jih bodo za vas pripravili učenci, mentorji in vodstvo šole.

MAG. JASMINA POGAČNIK

Srečanje z dr. Romano Jordan v Strasbourgu

Učenci OŠ Dragomelj so se 15. aprila zvečer skupaj z vrstniki iz OŠ Toma Brejca Kamnik, OŠ Stranje in OŠ Šmartno v Tuhinju in spremljevalci ter odlično vodičko Jožico Polanc odpravili na pot proti Franciji.

OŠ DRAGOMELJ Po dopoldanskem ogledu starega mestnega jedra Strasbourga smo se srečali z evropsko poslanko dr. Romano Jordan. Učence je navdušila veličina parlamenta ter seveda sama priložnost, da so si Evropski parlament lahko ogledali „od znotraj“. Prenočili smo v hostlu v Karlshujsu ter se naslednje jutro odpravili v Trubarjeve kraje. Obiskali smo Derendingen, kjer je služboval in je domnevno tudi pokopan Primož Trubar. Ob povratku proti domovini smo si ogledali še München. Čeprav smo se malo s strahom odločili za organizacijo takšno ekskurzije, smo prepričani, da se bomo naslednje leto zopet zorganizirali na tak način ter učencem dali priložnost, da spoznajo širšo domovino.

Nekaj misli o ekskurziji učencev OŠ Dragomelj:

Parlament je bil lep, vendar sem pričakovala več.
Lara Gorenc

Pot nas je peljala v Evropski parlament. Tam so nas zelo lepo sprejeli. Najbolj všeč mi je bil predavatelj, ki je zelo nam primeren vodil predavanje. Pozdravit nas je prišla tudi evropska poslanka Romana Jordan. Ogledali smo si tudi veliko sejno dvorano in se slikali pred vsemi zastavami EU.
Ula Dobnikar

Sama ekskurzija mi je bila zelo všeč, še posebej me je fascinirala katedrala v Strasbourgu. Že od daleč je bila dobro vidna in

dalo se je videti, da je narejena v razkošnem slogu. Ko pa smo prišli na trg, mi je dobesedno zastal dih. Vse te podrobnosti in že samo to, koliko je bila visoka, je bilo neverjetno.
Tajda Kralj

Sam parlament mi je bil zelo všeč, bil je čist, urejen in na splošno sem se v njem prijetno počutila. V njem sem spoznala Romano Jordan, ki je poslanka in v parlamentu zastopa Slovenijo.
Karin Uršič

V EU parlamentu mi je bilo všeč in tudi pomembno, da nam je predavatelj na zelo zanimiv in preprost način predstavil, kako deluje parlament, da si vse skupaj sedaj nekoliko lažje predstavljamo.
Mateja Erzar

Od ekskurzije v Francijo in Nemčijo mi je najbolj ostal v spominu kraj, v katerem je deloval in živel Primož Trubar. Zelo mi je všeč preprostost protestantske cerkve in njihova ideja o neprodajanju odpustkov.
Zala Bohar

V Strasbourgu smo prispeli v torek zjutraj ter se odpravili na ogled mesta. Mesto je zelo zanimivo, saj ima pestro zgodovino. To območje so si skozi čas menjali Nemci in Francozi, zato ima mesto nekaj francoskih in nemških značilnosti. Zelo so mi bile všeč hiše v starem mestnem jedru. Ob posedanju na klopci ob reki Ill sem se začela zavedati,

OŠ Roje – zmagovalka v kategoriji Najbolj aktivna šola v projektu Zemljo so nam posodili otroci 2012/13

Ob svetovnem dnevu Zemlje, 22. 4. 2013, so na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani s slavnostno podelitvijo priznanj zaključili vseslovenski natečaj Planetu Zemlja prijazna šola.

OŠ ROJE Častni pokrovitelj dogodka je bil predsednik Republike Slovenije Borut Pahor, ki nas je na prireditvi tudi nagovoril. Srečanja so se udeležili tudi legenda slovenske košarke Jaka Daneu, znani slovenski igralki Nataša Tič Ralijan in Iva Babič, pevka Nina Pušlar, meteorologinja mag. Tanja Cegnar in varuhinja človekovih pravic Vlasta Nussdorfer.

Na natečaju Planetu Zemlja prijazna šola je v okviru devetih različnih projektov letos sodelovalo več kot 70 šol in med njimi tudi naša. Učenci prilagojenega programa so se v okviru projektov Zelena nit, Karavana varne kemije in Zemljo so nam posodili otroci spoznavali z različnimi ekološkimi temami, ustvarjali plakate, sodelovali v šiviljski delavnici ter pripravili kratek film o šolskem eko vrtu. Z njim se na šoli ukvarjamo že dalj časa, bolj načrtno pa zadnji dve leti. Eko semena kupimo v bližnji cvetličarni, nekaj pa jih vzgojimo sami, kot na primer seme fižola in raznovrstnih zdravilnih in okrasnih rastlin. Poleg zelenjavne vrta imamo tudi sadovnjak in kotičke z okrasnimi grmičevjem ter jagodičevjem. Vrt nam predstavlja odlično učilo

za dejavno spoznavanje narave, razvijanje spretnosti rok in občutenje različnih naravnih materialov. Učenci posebnega programa pa so prebrali eko knjige, se udeležili predavanja o kompostiranju, nato pa skozi vse leto ločeno zbirali organske odpadke, jih ustrezno kompostirali, da lahko sedaj kompost uporabljamo za gnojenje vrtnih rastlin.

Čeprav smo majhna šola, smo bili najboljši kar pri dveh projektih: Ko odpadki postanejo zlato in Zemljo so nam posodili otroci v kategoriji Najbolj aktivna šola. Priljubljeni smo si naziv Planetu Zemlja prijazna šola in zmagovalna šola v kategoriji Najbolj aktivna šola v šolskem letu 2012/13 v projektu Zemljo so nam posodili otroci.

Dogodek je spremljal tudi eko bazar, kjer so se naši učenci zabavali in družili z znanimi osebnostmi ter maskotami posameznih sponzorjev. V šolo smo se ponosni vrnili z nagradami, vrečkami dobrot in trdno odločeni, da se bomo tudi v prihodnje trudili ostati aktivna in planetu Zemlja prijazna šola.

MENTORICI DARJA GRUDEN IN LUCIJA
KODRCA Z UČENCI OŠ ROJE

si nadedli slušalke in poslušali razpravo v slovenskem jeziku.

Maja Rihtar

Vozili smo se vso noč. Ko smo zjutraj prispeli, smo odšli na ogled mesta. Ogledali smo si glavne mestne značilnosti. Mesto se mi je zelo zelo lepo, saj ima tak starinski stil. Všeč mi je bila katedrala, saj je zelo velika in ima bogato arhitekturo. V katedrali je štorčija, ki je tudi znak mesta. Zanimivo je, da teče reka okoli celotnega mestnega jedra.
Neja Kokalj

Bilo je zelo zanimivo, ker smo videli, kako izgleda parlament od znotraj, in da so nam povedali, kaj sploh delajo politiki.
Natalija Petrovič

Meni je bila ekskurzija zelo všeč. V Münchnu je bilo zelo dobro, ker smo imeli nekaj prostega časa.
Peter Sturm

METKA MURN,
RAVNATELJICA OŠ DRAGOMELJ

20 let Vrtca Dominik Savio Karitas Domžale

V župnijski cerkvi Marijinega vnebovzvetja v Domžalah so v soboto, 20. aprila, pripravili slovesnost ob 20. obletnici Vrtca Dominik Savio.

VRTEC DOMINIK Začelo se je s sveto mašo, ki jo je daroval ljubljanski nadškof Anton Stres. Z njim so somaševali župnik Janez Šimenc, Avgust Klobčar in prof. Anton Štrukelj; pri oltarju je bil tudi gojenec vrtca, diakon Marko Mohor Stegnar. Cerkev je napolnila množica, v kateri so bili tisti, ki so pred dvajsetimi leti postavljali temelje enemu izmed prvih katoliških vrtcev v Sloveniji, zatem vzgojitelji in otroci, ki so ali še obiskujejo Vrtec Dominik Savio, s svojimi starši, sodelavci Karitasa in mnogi drugi, ki so na tak ali drugačen način povezani z njim.

Nekateri so se v mislih vrnili v leto 1992, ko je zamisel o katoliškem vrtcu začela dobivati realne temelje; drugi v mesece priprav na to, da je hiša na Krakovski lahko postala to, kar je danes; tretji na 1. april 1993, ko so prvič prišli v "službo"; in

spet drugi na ponedeljek v velikem tednu 1993, ko so prestopili prag vrtca s svojimi najmlajšimi ter jih izročili v varstvo vzgojiteljem in vzgojiteljicam. S tem je Vrtec Dominik Savio – Karitas Domžale, v katerem je bilo takrat trideset otrok, dejansko postal prostor vzgoje, ki se ni sramovala pridevnika "krščanska". V spominu se je marsikdo vrnil v drugo majsko soboto istega leta, ko so vrtec slovesno blagoslovili, otroci in vzgojitelji pa so takrat ob pomoči gostujočih prvič pripravili pester kulturni program.

Sveta maša je bila zahvala za veliko delo, ki je bilo opravljeno doslej in prošnja za božji blagoslov pri delu vseh, ki so povezani z vrtcem. Molitvi je svoje dodal številčen pevski zbor pod vodstvom Lojzeta Štefana in glasbene spremljave. Tudi vrsta drugih sodelavcev pri bogoslužju se je zvrstila od

uvoda v mašo do zahvale. Nadškof Anton Stres je v nagovoru po evangeliju najprej izrekel zahvalo Bogu in vsem, ki so prispevali k temu, da lahko praznujemo jubilej vrtca. Zatem je skupaj z navzočimi razmišljal o pomenu katoliške vzgoje in o pravici staršev ter otrok do tega, da si sami izbirajo vzgojne ustanove, ki najbolj ustrezajo njihovemu prepričanju. Po obhajilu se je začasni direktor Karitasovega vrtca Dominik Savio Rok Pogačar zahvalil Bogu in ljudem za dosedanjo podporo ter obljubil, da bodo s skupnimi močmi nadaljevali poslanstvo, ki so ga začeli pred dvajsetimi leti.

Maši je sledila akademija, v kateri so se predstavili nekdanji in sedanjí obiskovalci vrtca skupaj s svojimi vzgojiteljicami. Njihove nastope je s spremno besedo vsebinsko dopolnila Blaženka Mali. Nastopili so otroci iz skupin Angelčki, Zvezdice, Sončki, Zvončki in Lučke s svojimi vzgojiteljicami. O svojih doživetjih je spregovoril diakon Marko Mohor, ki je sam obiskoval vrtec. Slišali smo več pevskih nastopov posameznikov, skupin ter združenega zbora staršev in otrok. Sledile so zahvala in simbolična darila – rože iz krep papirja. Zbrane je nagovorila tudi podžupanja Andreja Pogačnik Jarc, ki se je udeležila slovesnosti v imenu Občine Domžale. Vrtec Dominik Savio ni obogatitev samo za župnijo, ampak tudi za občino, saj vrši poslanstvo kot vsi drugi vrtci v občini in skupaj z njimi dopolnjuje vzgojno ponudbo kraja. Vrtcu je v imenu občine za praznik podarila umetniško sliko. Program je ves čas spremljal tudi nadškof Stres, ki se je zatem pridružil še živahni množici pred cerkvijo. Za pogostitev so z združenimi močmi poskrbeli skavti, sodelavci vrtca in župnijske Karitas ter starši.

TONE GORJUP

Hoja za vodo

Na letošnji svetovni dan vode, 22. 3. 2013, so se otroci skupine Mehurčki (Vrtec Urša, enota Češmin) z vzgojiteljicama Urško Salajko in Sašo Križman odpravili na Hojo za vodo.

VRTEC URŠA Hoja za vodo je v svetu znana in uveljavljena aktivnost, pri nas pa skoraj nepoznana. Glavno sporočilo Hoje za vodo je ozaveščanje na področju oskrbe s pitno vodo z gibanjem, s hojo. Za naše osnovne fiziološke potrebe porabimo minimalno 1,5 do 3 litre dnevno. Ko se po takšno količino vode odpravimo peš (ne glede na vremenske razmere), se naš odnos do vode zagotovo spremeni.

Preden začnemo s samo aktivnostjo, si izberemo neko dnevno opravilo, vezano na porabo vode. Naj bo to umivanje, ščetkanje zob, kuhanje, zalivanje vrta, pranje avtomobila. Izmerimo količino vode, ki jo pri takšni aktivnosti porabimo. Potem to vodo natočimo v steklenice in se odpravimo na pot. Za pohod si lahko izberemo bližnji hrib, vodni izvir, sprehajalno pot ob reki ali gozd. S Hojo za vodo se naš odnos do vode resnično spremeni. Če v naših domovih ne bi imeli pip, bi se morali po 117 litrov vode (kar je statistično povprečje porabe vode na dan na Slovenca) vsak dan odpraviti peš! Bi jo še porabili v takšni količini? Letos so za vodo prvič hodili otroci skupine Mehurčki. Ob učenju skozi igro so otroci izmerili, koliko vode so porabili pri

enem umivanju rok. Takšno količino vode so natočili v manjše steklenice (0,5 l) in se odpravili na pohod ob Kamniški Bistrici. O vodi vedo že veliko, vedo tudi, da so včasih po vodo za kuhanje, umivanje in pranje morali hoditi peš. Tako so s Hojo za vodo tudi sami pridobili izkušnjo o tem, koliko truda je potrebno vložiti v to, da pridemo do vode, ki nam sicer priteče iz pipe. Ta dan je vsak otrok prenesel 0,5 litra vode, prehodili pa smo dobre 4 km. Pipe v vrtcu še danes skrbno zapirajo in o tem, kar so se naučili, radi povedo tudi odraslim.

Posebno presenečenj nas je pričakalo v maju, ko so nam iz svetovne organizacije World Walks for Water, kjer smo tudi registrirali našo hojo za vodo, sporočili, da smo izmed vseh sodelujočih iz celega sveta prejeli nagrado za najbolj navdihujočo fotografijo malih pohodnikov za vodo!

Hoja za vodo se lahko izvaja čez celo leto, s tem opozarjamo na pomanjkanje pitne vode, na skrbnejše ravnanje z njo, na izražanje spoštovanja temu temeljnemu gradniku našega obstoja, voda je pravica vseh.

JERNEJA PAVČEK, POBUJNICA PROJEKTA HOJA ZA VODO, WWW.HOJAZAVODO.COM

VRTEC DOMŽALE

Vokalna skupina Vrtca Domžale

Sončnice

z zborovodjo **Uršulo Jašovec**

vabi na 2. letni koncert z naslovom

SONČNE PESMI

Kulturni dom Radomlje, 7.6.2013 ob 19. uri

Gostje:
plesalci iz **Cicidoma**
z vzgojiteljico
Vero Kolenc

Vljudno vabljeni. Vstop prost.

VESELE POLETNE POČITNICE

26. do 28. junij
1. do 5. julij
8. do 12. julij
5. do 9. avgust
19. do 23. avgust

od 10 h do 15 h

Naš čas bomo preživel i igrivo ob družabnih igrah, sproščujoče ob filmih in glasbi, kreativno, raziskovalno, izletniško, sladko....

Prispevek je 4€ na dan (prevozi, vstopnine, sladki priboljški, kreativni material).

Malico otroci prinesejo s seboj. Program je namenjen otrokom od 1. razreda OŠ dalje.

Obvezne predhodne prijave pričnemo zbirati 17.6.2013 na tel. 722-66-00, na info@czm-domzale.si ali osebno v Centru.

Prijavnice dobite tudi na naši spletni strani www.czm-domzale.si

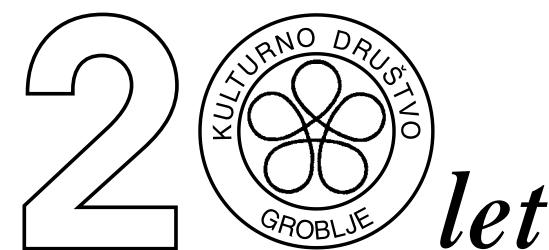
Število mest je omejeno!

Center za mlade Domžale, Ljubljanska c. 58, 1230 Domžale

LJUBEZEN DO KULTURE

TO NE KOŠENINA, predsednik društva

Prvih 20 let uspešnega dela Kulturnega društva Groblje

Vera Vojska

To, da ljubezen do kulture – naj gre za aktivno delo na tem področju ali le za obisk tovrstnih prireditev na območju vseh treh Jarš, Rodice in Grobelj – ni nova, pričajo uspešna dela kulturnih društev: Katoliškega slovenskega prosvetnega društva za občino Jarše, Pevskega društva Lipa, Prosvetnega društva Vilko Rožič Jarše ter Sindikalnega kulturno umetniškega društva France Kokalj v Induplati Jarše, dolgoletno tradicijo pa ima tudi Oktet bratov Pirnat. Čeprav se je kultura gojila tudi v drugih društvih, je potreba po organizirani kulturni dejavnosti rasla. Anton Košenina in Stane Cotman sta bila pobudnika ustanovitve Kulturnega društva Groblje 3. septembra 1993. Prvi predsednik je postal Stane Cotman, ki je društvo vodil en mandat, za njim pa društvo še danes vodi prizadevni Anton Košenina, eden najbolj vsestranskih kulturnih delavcev. V pogovoru z njim sem skušala izvedeti kar največ zanimivosti iz 20-letnega življenja in dela Kulturnega društva Groblje, kjer so in še skrbijo za množičnost in kvaliteten rast posameznih kulturnih skupin, ki se uveljavljajo ne samo v lokalnem, ampak tudi v državnem in mednarodnem okolju. Najprej pa o začetkih društva. Kulturno društvo Groblje je ponovno združilo vse, ki so imeli tovrstno dejavnost radi – pa naj si gre za zborovsko petje, folkloro, gledališko dejavnost, za organizacijo prireditev ali željo pokojne zborovodkinje Metke Pichler, ki nas je večkrat dregala, češ, naredite že kaj. Ustanovni občni zbor smo imeli v gasilskem domu v Srednjih Jaršah, kjer je prepeval Oktet bratov Pirnat. V naslednjih dneh sta že začela vaditi Mešani pevski zbor Groblje s pevovodjem Tomažem Pirnatom ter gledališka sekcija; gasilski dom, kasneje pa šola Jarše sta bila nekaj časa tudi kulturni dom. Logotip društva je na mojo prošnjo izdelal arhitekt Anton Benda in smiselna poteza je bila pentlja, ki povezuje vse zaselke naše krajevne skupnosti (Zg. Jarše, Sr. Jarše, Sp. Jarše, Rodico in Groblje).

Sprehodiva se najprej po pevskem področju.

Na našem območju je veliko število odličnih pevcev, med katere bi najprej uvrstil svetovno znani Oktet bratov Pirnat, skupaj z OŠ Rodica pa je naše društvo posebno skrb namenilo tudi opernemu pevcu Antonu Šublju. Kot že rečeno, je v okviru KD Groblje najprej pel Mešani pevski zbor Groblje, katerega prvi zborovodja je bil Tomaž Pirnat, za njim Janja Dragan Gombač, kasneje Peter Pogačar. Od septembra 2009 zbor vodi Matevž Kink. V začetku leta 2010 je zbor začel samostojno pevsko pot in deluje kot MEPZ Klas Groblje. Pred sedmimi leti je zborovodja Peter Pogačar zbral mlada dekleta, ki so prepoznava kot dekliški pevski zbor »Moj spev«. Pevke s kvalitetnim petjem in žarom razveseljujejo poslušalce na mnogih nastopih in dosegajo zavidljive uspehe.

Gledališka dejavnost je tista, na katero ste še posebej ponosni?

Res je. Kljub temu, da ni bilo primernih prostorov, niti za vaje niti za igranje, je gledališka skupina redno delovala. To dejavnost je kot režiser začel Evstahij Moder s predstavo Naše mesto v prevodu brata Janka Modra, sledil mu je Danijel Potočan s predstavo Tajno društvo PGC, kasneje je režiral Jezičnega dohtarja Petelina, Gospo poslančevu ter Sem se oženil. Helena Herle je pripravila Četrtega kralja, moj oče Franc Košenina že prej Pri Hrastovih ter v letu 1996 Micki je treba moža. Rafael Pino za je režiral Pepel in kri, Nataša Cotman pa Včeraj popoldan in Mesto Arbela. Od leta 2003 predstave režira Drago Plevel z že skoraj tradicionalno odlično gledališko ekipo, ki z aktualnimi vsebinami in dobro igro navdušuje vedno polno dvorano. Tako je doslej režiral predstave: Izsilje-

na ženitev, Trije vaški svetniki, Lumpacij Vagabundus, Pričarani ženin, Skupno stanovanje, Gonja za srečo, Gosposka kmetija, Charleyeva tetka, Jara meščanka, Zakonski vrtljak, uspešnica pa je tudi letošnja predstava Pesem s ceste.

Za folkloro skupino bi lahko rekla, da je iz malega zraslo veliko.

Otroška folklorna skupina je pod vodstvom Naje Zapušek in Darje Žebovec plesala nekaj let. Pred leti pa smo bili veseli ustanovitve odrasle folklorne skupine, ki jo vodi Nevenka Unk Hribovšek in je v lanskem letu že praznovala prvih pet let uspešnega dela. Mednarodno obarvani folklorni večeri »V Grobljah kot nekoč« so prava uspešnica, folklorna skupina pa tudi ob pomoči dr. Franca Hribovška dosega lepe uspehe doma in v tujini ter je med nami spet vzbudila veselje do kulturne dediščine.

To področje tudi sicer spremljate oz. ste ga spremljali s prireditvami, ki jih v organizaciji Kulturnega društva Groblje ne manjka.

Sprva je bila ena takšnih tradicionalnih prireditev »Vinska trgatev«, ki se je organizirala šest let in je bila namenjena predvsem zbiranju sredstev za ureditev Kulturnega doma Groblje, ki je bil do leta 1995 ključavničarska delavnica, danes pa je hram kulture, vreden tega imena. Zadnjih devet let organiziramo »Druženje pod lipami«, v okviru katerega se sredi maja v lipovem drevoredu zbere veliko ljubiteljev in rokodelcev, vse pa povezuje ljudska glasba na različne načine.

Prepoznavni ste tudi po vsakoletni razstavi slovenskih jasic.

V letih od 2004 do 2009 so bile zelo odmevne razstave slovenskih jasic v različnih materialih, kjer so sodelovali razstavljavci iz vse Slovenije. Ogledalo si jih je na stotine obiskovalcev od blizu in daleč, ki so si tako polepšali adventni čas. Razstavo pospremimo z nastopom glasbenih in pevskih skupin, obiščejo pa jo tudi najbolj znani slovenski cerkveni dostojanstveniki. Razstave pospremimo tudi s poštnim žigom pa poštne znamkami, voščilnicami in razglednicami.

Kulturni dom je tudi svojevrstno razstavišče?

Najprej bi omenil Ex tempore, devet likovnih srečanj, na katera smo povabili likovna društva in posameznike ter jim omogočili ustvarjanje motivov, povezanih z zanimivostmi in znamenitostmi v naši krajevni skupnosti, pa tudi izven nje. Tako smo pripravili vsakoletne (prodajne) razstave ter jih med ljubitelje ob slovenskem kulturnem prazniku pospremili s kulturnimi programi. Poleg Ex tempora so v našem domu razstavljali številni ustvarjalci, med njimi Marjan Vodnik, Janez in Meta Jarc, Miha Kač ter drugi. Ob teh razstavah smo pridobili nekaj finančnih sredstev, hkrati pa smo oblikovali tudi likovno zbirko društva.

Znani ste tudi po organizaciji koncertov najboljših slovenskih vokalnih skupin, pa ne le slovenskih.

Slovenski oktet, Carmina Slovenica, Ljubljanski oktet, Slovenski madrigalisti, Ljubljanski madrigalisti, De profundis iz Kranja, New swing quartet so le nekateri od nastopajočih v našem domu, ki so nam ponudili vrhunske koncerte. Večkrat smo gostili tudi znane skupine iz tujine.

Sva morda še kaj pozabila?

Vsako leto skupaj z župnijo Jarše pripravimo miklavževanje. Sodelujemo z občino, krajevno skupnostjo, OŠ Rodica in vsemi ostalimi društvi v kraju. Obeležili smo spomin na nekatere najbolj znane prebivalce naših vasi. Tako smo postavili spominsko ploščo ob 100-letnici rojstva Alojzu Mavu v Grobljah. Ob 100-letnici šole v Jaršah se je postavil tudi kip industrialcu in dobrotniku Petru Majdiču. V sodelovanju z OŠ Rodica smo izdali knjigo o opernem pev-

Dekliški pevski zbor »Moj spev« ob 5. obletnici delovanja.

Odrasla folklorna skupina Groblje ob obisku kardinala dr. Franca Rodeta septembra 2010.

Druženje pod lipami.

Mešani pevski zbor Groblje ob 10. obletnici delovanja.

Dobro sodelovanje in ljubezen do slovenske pesmi, folklorne, kulturne dediščine, do kulturnega udejstvovanja tudi po 20 letih ostajata enaka. Želim si, da bo tako tudi v prihodnje, ter vabim vse, da nas čim večkrat obiščejo ter si življenje popestrijo s kulturnim dogajanjem.

cu Antonu Šublju. V okviru Kulturnega društva Groblje smo pripravili projekt za postavitev v letu 1952 podrtje Majdičeve kapelice v Zg. Jaršah. Sodelujemo še na vseh

pomembnejših prireditvah, tudi ob obisku kardinala dr. Franca Rodeta in drugih, lahko bi naštel gostovanja in še marsikaj ...

Kulturni dom Groblje ste za prijetno pribežališče članov in članic društva ter obiskovalcev uredili predvsem s prostovoljnimi delom.

Sprva smo za prostore koristili gasilski dom v Jaršah, prvo gledališko predstavo in vaje opravili kar v Kulturnem domu Dob, nato bili nekaj časa v Majčevem dvoru, vseskozi pa se trudili, da uredimo Kulturni dom Groblje. Ureditev je terjala več tisoč ur prostovoljnega dela, finančna sredstva smo zbirali sami, hvaležni pa smo tudi krajevni skupnosti in Občini Domžale. Imamo pogoje za delo, seveda pa imamo še mnogo potreb.

Morda še kaj za konec?

Dobro sodelovanje in ljubezen do slovenske pesmi, folklorne, kulturne dediščine,

do kulturnega udejstvovanja tudi po 20 letih ostajata enaka. Želim si, da bo tako tudi v prihodnje, ter vabim vse, da nas čim večkrat obiščejo ter si življenje popestrijo s kulturnim dogajanjem. Hvala pa vsem, ki so nam v vseh teh letih pomagali, zlasti našim strokovno usposobljenim mentorjem ter vsem prostovoljcem. Hvala in naj bo tudi v prihodnjih letih v naši krajevni skupnosti veliko kulturnih trenutkov. Pa še na jubilejno prireditev v jeseni bi rad povabil vse bralce Slamnika. Dobrodošli! □

Ustanovni člani KD Groblje: Stane Cotman, Nada Cotman, Tone Košenina, Boris Razpotnik, Marjan Jeretina, Marta Jeretina, Franc Košenina, Vinko Cotman, Ana Jene, Marija Černe, Franc Novak in Aleš-Stanislaw Stražar

Vlado Kreslin in Godba Domžale "skuhala" nepozabno glasbeno večerjo

Godba Domžale je v sodelovanju s prekmursko glasbeno legendo 17. maja v Hali Komunalnega centra Domžale pripravila pravo glasbeno poslastico, ki je poslušalcem popestrila deževen petkov večer, ki ga še dolgo ne bodo pozabili.

GODBA DOMŽALE Godba Domžale, pod vodstvom Damjana Tomažina, zna s svojim izbranim in glasbeno obarvanim repertoarjem neprestano osvajati svojo publiko. Letos jim je na pladnju ponudila pravo glasbeno pojedino, katero pa ni pripravila čisto sama, temveč skupaj z glasbeno legendo Vladom Kreslinom. Za glasbeno „predjed“ so poslušalci lahko pokušali prave simfonične izvedbe treh skladb: Rakoczi-marsch, Szegediner polko in Carnival variations, ki so jo dodatno »začinili« s svojim solom na trobentah Daniel Savnik, Klemen Gnidovec in Anže Kozjek. Vrhunec glasbenega večera je z izvedbo skladb Odpiram okno, Cesta, Lili Marlen in My Way, seveda vse ob spremljavi Godbe Domžale, popestril Vlado Kreslin, ki je »glavno jed« Pomladnega koncerta naredil nepozabno. Na koncertu pa nista sodelovala le Godba Domžale in Vlado Kreslin, temveč tudi njihče drug kot sama publika, ki je Vladove skladbe pela skupaj z njim, tako da je odmevala vsa dvorana. Da je bil večer ne le glasbeno izpilen, temveč tudi sproščen in zabaven, je s svojim komičnim povezovanjem poskrbel Boštjan Gorenc - Pižama, ki je dodobra nasmejtal tako publiko kot same godbenike na odru. Godbeniki so, preden se jim je na odru še enkrat pridružil Vlado

Kreslin, kot uvod v „sladico“ pripravili še nekatere skladbe: Stevie Wonder in Concert, ob zvokih katere se poslušalci niso mogli zadržati, da ne bi zraven peli, nato pa so navdušeno publiko mimo Danke-schön, Bert Kaempfert popeljali še v Dixie Mood, ki ga je s svojimi solističnimi instrumenti izvedla »rodbina« Gnidovec: Klemen na trobenti, Jernej na klarinetu in Andraž na pozavni. Godbi se je proti koncu ponovno pridružil Vlado, ki je s svojo črno kitaro sam odpel nekaj skladb, nato pa je skupaj z godbo publiko ponesel, da bi zletela (in ujela svoje sanje) vse do Goriškega v Piran. Po tako eksplozivni »glavni jedi« si je publika glasno izborila tudi „desert“ v obliki treh dodatkov, a smo imeli na koncu vseeno občutek, da so poslušalci praktično nenasitni ...

Godbi Domžale in Vladu Kreslinu čestitke za sodelovanje, kakršnemu Domžale že dolgo niso bile priča, ter za izvedbo njihovega Pomladnega koncerta, ki daleč naokoli presega tradicionalne izvedbe „plehmuskarskih“ koncertov. Vsi, ki so 17. maja v večernih urah sedeli v dvorani Hale Komunalnega centra Domžale, zagotovo ne bodo pozabili tega izjemnega, pa čeprav deževnega petkovega večera.

TJAŠA KRIZNAR

Foto: Fotostudio Majhenič

Koncert učiteljev

V četrtek, 25. aprila, ob 19. uri je glasbena šola organizirala vsakoletni koncert učiteljev v Tomčevi dvorani KD Franca Bernika.

Kulturni program je bil zanimiv in poslušalcem prijazen, saj so profesorji začutili, da je ljudem bližje lahkotnost in pestrost muziciranja. Nastopajoči na tem večeru so bili: Žan Legat in Tomaž Smole na harmoniki, Luka Einfalt na evfoniju, Miran Juvan, Jože Smrekar in Martina Golob Bohte na klavirju, Lovro Ašič na vibrafonu, Miro Novak in Ervin Jakončič na kitari ter Anastazija Juvan – vokal.

Organizatorica nastopa je bila Petra Einfalt, ki je program tudi vodila. Ob tej priložnosti je napovedovalka tudi najavila zaključek pedagoškega dela prof. klavirske igre gospe Martine Golob Bohte. Njeno vsestransko plodovito življenjsko kulturno-umetniško delo je obeležila koordinatorka večera. Njena ustvarjalna prezenca je bila zelo bogata, kar potrjuje njena umetniško kulturna življenjska pot.

Martina Golob Bohte je profesorica klavirske igre, pianistka in korepetitorica na Glasbeni šoli Domžale. Imenovana je večkratna prejemnica posebnega priznanja za odlične korepeticije na državnih in mednarodnih tekmovanjih mladih glasbenikov. Več let je članica Kulturnega društva Miran Jarc v Skocjanu, kjer deluje kot korepetitorica in pevka v zboru. Pevsko izobrazbo si je pridobila v času študija na Akademiji za glasbo v Ljubljani in pela v zboru Slovenske filharmonije. Končala je tudi nižjo glasbeno šolo iz violončela. Sodeluje na številnih prireditvah lokalno in širše. Martina Golob Bohte je že več kot štiri desetletja dejavna tudi na področju turistične ponudbe mesta Kamnik, kot promotorka slovenske oblačilne dediščine, kjer s svojo družino že tri generacije promovira kmečko in mestno oblačilno kulturo za

doprinos k ohranjanju slovenske identitete. Tako je ženska revija Jana pred nekaj leti izbrala gospo Martino Golob Bohte za najlepšo Slovenko v kamniški narodni noši in

prav tako je pred leti dobitnica nagrade Toma Brejca na osrednji slovesnosti 25. marca 2013 prejela zlato priznanje Občine Kamnik.

SAŠA KOS

Martina Golob Bohte

"Okusimo besedo"

Zaključili smo 5. sezono bralne značke za odrasle "Okusimo besedo", namenjeno spodbujanju in uveljavljanju branja.

KNJIŽNICA DOMŽALE Kriterija pri izboru literature sta predvsem kakovost besedila in aktualnost gradiva, ki zajema različne žanre. Letos je sodelovalo 89 bralcev: v Domžalah 45, Mengšu 17, Trzinu 14, Šentvidu 11 in 2 v Moravčah. Največkrat brani knjigi letošnje bralne značke sta bili Pomladni dan Cirila Kosmača in Angeli Toneta Pavčka, o katerih ste napisali tudi največ navdušujočih utrinkov. Sledijo Nesmrtno življenje He-

nriette Lacks Rebecce Skloot, Modrikasti sneg Piotra Bednarskega, Prepričevanje Jane Austen, Samo, da bo zdravje Metke Klevišar, Spominjarije Poldeta Bibiča, Taksi Halida Al Hamisija, Sarin ključ Tatiane de Rosnay, Drevo spoznanja Neže Maurer, Tri močne ženske Marie Ndiaye, Verjemi, da te imam rad Luise Leante, Trte umirajo stoje Bogdana Novaka, Dolga pesem Andre Levy ...

Prireditve ob zaključku bralne značke

s podelitvijo priznanj in nagrad je popestrila Nana Milčinski z nežnim vokalom in izjemno interpretacijo Ježkove poezije ob klavirski spremljavi Jožija Šaleja. Nagrade za sodelujoče sta prispevali Založba Mladinska knjiga in Študentska založba.

Hvala za sodelovanje in povabljeni k "Okusimo besedo" 2013/2014.

SLAVA SABOL ČUK,
KNJIŽNICA DOMŽALE

660 let Radomelj

Kronološka razstava o kraju in filmi kluba Mavrica

KULTURNI DOM RADOMLJE V Radomljah so 6. maja odprli bogato razstavo o preteklosti Radomelj in okolice. Z njo so obeležili droben dogodek, ki bo zaznamoval več prireditvev v kraju. Leta 1353 se Radomlje prvič omenjajo v listinskem zapisu. Tega leta je namreč samostan Mekinjce za doto prejel kmetijo v Radomljah, da je Marjeta lahko postala nuna. Že štiri desetletja za tem je bila postavljena cerkva svete Marjete. Na panojih, ki so zapolnili Kodrovo dvorano in galerijo Dom, se obiskovalcem odvrti skoraj sedemstoletna zgodba: od listin, predmetov, Valvasorjevih podob od fotografij, ki orisujejo gospodarski, naselbinski, društveni in kulturni razvoj krajev na levem bregu Bistrice. Zaradi pomanjkanja prostora ni razstavljenih zadnjih dveh desetletij, ki pa bosta predstavljeni ob prvi naslednji priložnosti.

Razstavo je svečano odprl Igor Jeretina, predsednik Sveta KS Radomlje, ki je opisal pomen obletnice in pomembnost zavedanja, da ima vsak novi dan korenine v preteklosti. Zahvalil se je Foto, kino in video klubu Mavrica za razstavo ter obljubil, da bo kraj po svojih močeh vedno podpiral

društveno dejavnost, ki je v vse bolj od-tujenem svetu elektronskega povezovanja temelj prepotrebnih osebnih stikov.

V filmskem programu so obiskovalci lahko videli Radomeljsko kroniko dogodkov leta 2012 ter filme o starodavnem izdelovanju opeke in o Opekarni Radomlje, v zgodbo preneseno Šrajevo pekarno, gasilce med prestavljanjem barake, burlesko Dobri stari časi iz leta 1966, prijeten večer pa so v počastitev dneva zmage nad nacifašizmom zaključili z igranim filmom Janeza Kosmača in Karola Steinerja Marjetice, ki je leta 1986 na republiškem festivalu v Trzinu prejel drugo nagrado, v Bački Topoli pa diplomu. Od igralcev sta bila na projekciji navzoča Andrej Hrovat in Nuška Huth. V nagovorih med filmi so se spomnili tudi Mitja Zupančiča, takratnega predsednika krajevne organizacije SZDL, ki je pred 45 leti Mavrici pomagal v kulturnem domu pridobiti klubsko sobo, in dveh delovnih prostorov pri Kosmačevih na Hudem in Müllerjevih v Mengšu. Poudarili pa so, da Mavrica ne le oblikuje dogajanje v kraju, ampak ga tudi vestno beleži in shranjuje.

IGOR LIPOVŠEK

VELIKI DOBRODELNI KONCERT

torek, 25. junij 20h
Kulturni dom Franca Bernika Domžale

koncert abonmajskega komornega orkestra za letovanje socialno ogroženih otrok iz Domžal na otoku Krku, v sodelovanju z Zvezo prijateljev mladine
program: Mozart, Finzi
solist: Mate Bekavac
REZERVACIJE t. 722 50 50

Kulturni dom Franca Bernika Domžale

Kulturni dom Franca Bernika Domžale, Ljubljanska 61, Domžale
www.kd-domzale.si, t. 722 50 50, m. blagajna@kd-domzale.si

DIGITALNI KINO TUDI V DOMŽALAH

V Mestnem kinu Domžale smo v mesecu maju zaključili dolgo načrtovani projekt digitalizacije in smo poleg dosedanjega 35 mm projektorja v našo tehniško kabino namestili še zmogljivi Sonyjev digitalni kino projektor, ki nam bo omogočal projekcije filmov v 4K resoluciji (4096 x 2160 pikselov). Samo za ponazoritev: to je 4-krat več pikselov kot pri HD videu.

Jure Matičič

Filmi na 35mm traku namreč postajajo vedno redkejši in po poletju jih na našem programu, razen ob kinotečnih in arhivskih projekcijah, skoraj ne bo več mogoče videti. Digitalni projektor za obiskovalce našega kina pomeni predvsem vrhunsko, kristalno čisto sliko in odlični zvok, iz programskega stališča pa veliko boljše dostopnost do filmov, ki jih bomo sedaj v Domžalah gledali takoj po slovenski in svetovni premieri.

35 mm filmski trak je več kot stoletje predstavljal zanesljivi standard v filmski industriji, nakar so ga počasi in zanesljivo začeli spodrivati digitalni formati. Najprej predvsem kot snemalni, kasneje tudi kot reproduktivni medij, ki pa bo v naslednjem letu ali dveh skoraj popolnoma izginil iz rednih kino programov. Prve digitalne projektorje so po svetu, predvsem v Ameriki, začeli nameščati okoli leta 2003, kmalu za tem pa se je sedem največjih filmskih studijev dogovorilo o skupnem standardu, ki naj bi nadomestil 35 mm filmski trak. Poimenovali so ga DCI (Digital Cinema Initiative), ki zelo podrobno definira sestavo filmskih vsebin in slikovnih datotek, karakteristike strojne opreme in kar je zelo pomembno, varnost filmskega materiala, ki ga običajno odklenemo s posebno datoteko, ki se imenuje KDM (Key Delivery Message). Dosedanje kino projektorje, ki so bili po nekaterih dvorah stari tudi petdeset in več let, nadomeščajo zmogljivi digitalni projektorji, ki delujejo na osnovi dveh tehnologij: prvo, DLP, je razvilo podjetje Texas Instruments (uporablja jo večina proizvajalcev projektorjev: Barco, Christie, NEC, Kinoton, Cinemeccanica), Sony pa je predstavil svojo lastno tehnologijo z imenom SXRD. Projektorji se po resoluciji ločijo na 2K in 4K projektorje, pri čemer so tej zadnji namenjeni predvsem najzmožnejšim sistemom in večjim platnom. Tipično opremo kino dvorane sedaj sestavljata projektor in server, ki skrbi za predajanje in odkodiranje vsebin, ogromno modifikacij pa so morali kinematografi napraviti tudi na ozvočenjih, ki sedaj ponujajo veliko bolj čisto in definirano reprodukcijo zvoka kot dokaj omejen zvočni zapis na filmskem traku.

Pot filmskega traku na arhivske police

je za marsikoga zelo žalosten dogodek, saj prav videz slike, projicirane iz traku ter značilno "ropotanje" filmskega projektorja v marsikom zbuja nostalgijo po starih dobrih časih. Poleg tega je trak skorajda neuničljiv in se ga lahko predvaja tudi po dolgih letih pozabe. Seveda je tudi res, da slika iz filmskega traku ponuja daleč najboljšo resolucijo in s tem kar se da pravo iluzijo "gibajočih slik", celo izrazi na obrazih glavnih filmskih junakov se zdijo malce bolj globoki, bolj življenjski. Ampak tudi trak ima številne slabosti, od katerih je najbolj izrazita njegova obraba, kar smo mnogi doživeli kot praske na sliki, opešan zvok in še bi lahko naštevali. Poleg tega je tudi kvaliteta filmskih kopij v zadnjih letih drastično padla, zadnji žebelj v krsti pa je bila odločitev Kodaka in Fuji Filma, ki sta bila glavna proizvajalca 35 mm filmskega traku, da ustavita njegovo proizvodnjo, kar pomeni, da nam ostanejo le še nakopičene zaloge. Te so sicer ogromne, namenjene pa bodo predvsem arhiviranju filmov. Digitalni medij, ki ga predstavlja t.i. DCP (Digital Cinema Package), v osnovi skupek zakodiranih datotek, namenjenih predvajanju filma, po drugi strani ponuja vedno brezhibno sliko, ostre in stabilne podnapise, boljše barvne kontraste in tudi bolj dinamičen digitalni zvok.

Velika večina kinematografov po Evropi, ZDA in Aziji je v preteklih letih že prešla na digitalno tehnologijo, tako da je bilo konec leta 2012 v Evropi digitalnih že več kot 75% platen, na sredini leta 2013 pa je ta odstotek verjetno še višji. Države kot sta na primer Nizozemska in Norveška sta digitalni že od začetka lanskega leta, v Ameriki so že pri okroglih 90%, kar je prevetrilo način delovanja kinematografov, poenostavilo ustvarjanje programske vsebin in kljub investicijam v novo opremo, pocenilo distribucijo filmov. Slovenija je bila na področju digitalizacije v primerjavi z ostalimi evropskimi državami v krepkem zaostanku, pravzaprav smo bili po številu digitalnih projektorjev še nedavno na predzadnjem mestu. V letu 2013 se bo kot kaže stanje vendarle popravilo, čeprav se bo veliko manjših mestnih kino dvoran znašlo v nezavidljivem položaju in bodo morale za vedno zapreti svoja vrata, saj gre za dokaj zahtevne investicije, ki pa so tudi sicer pokazale na zelo slabo upravljanje s kinematografsko infrastrukturo, ki je povečini zastarela in slabo vzdrževana. V Sloveniji je v veliki meri digitaliziran

ODPRTJE NOVEGA DIGITALNEGA KINO PROJEKTORJA

premiere kratkega filma
Kdo se boji črnega moža?

pogovor z režiserjem filma
Janezom Lapajnetom in
ekipo filma

glasbeni nastop skladatelja in kitarista
Uroša Rakovca

torek, 11. junij ob 20h

Mestni kino Domžale, Ljubljanska 61
t. 722 50 50 / www.kd-domzale.si

Digitalni projektor za obiskovalce našega kina pomeni predvsem vrhunsko, kristalno čisto sliko in odlični zvok, iz programskega stališča pa veliko boljše dostopnost do filmov, ki jih bomo sedaj v Domžalah gledali takoj po slovenski in svetovni premieri.

vsaj del komercialnih kinematografov (multipleksi), zelo malo pa je digitalnih dvoran med manjšimi kini in med člani Art kino mreže. Ta združuje 25 slovenskih kinematografov, ki se posvečamo kvalitetnim avtorskim ter evropskim filmom in v slovenskem prostoru ohranja prisotnost kinov tudi v manjših mestih, predvsem pa skrbimo za programsko raznolikost. Položaj se je v zadnjem letu zaostрил do te mere, da je od digitalizacije odvisen obstoj posameznega kinematografa in v veliki meri so odločilno vlogo pri opremljanju manjših kinematografov odigrale lokalne skupnosti, ki si želijo še naprej ponujati kvaliteten in raznolik filmski program. V Art kino mreži se je

najprej digitaliziral ljubljanski Kinodvor, sledila sta kina v Zagorju in Radovljici, v mesecu maju pa še kina v Trbovljah, Izoli in Domžalah. Ostali manjši kina pričakujejo, da se bodo z digitalno opremo nadgradili do konca leta 2013, čeprav večina filmskih distributerjev po poletju ne bo več zagotavljala 35 mm filmskih kopij.

Film ima na Domžalskem močno prisotnost še izpred druge svetovne vojne. Že v časih nemega filma so v Sokolskem domu ustanovili prvi Domžalski kino, ob rojstvu zvočnega filma pa so imeli Domžalčani enega od prvih zvočnih projektorjev v Sloveniji, kar pomeni, da so vedno sledili tehnološkim napredkom. In prav prehod iz nemega na zvočni film mnogi ocenjujejo za prav tako prelomnega kot je prehod iz analognega na digitalni kino. V drugi svetovni vojni je Sokolski dom zgorel in z njim tudi kino, ki pa se je takoj po koncu vojne preselil v Društveni dom, današnji Kulturni dom Franca Bernika Domžale, kjer so filme vrteli do izgradnje nove kino dvorane. V tem času je v okolici Domžal delovalo kar nekaj platen (Radomlje, Mengeš, Kamnik, mobilni kino ...) Sodobna dvorana v SPB-ju je zelo nesrečno zaprla svoja vrata le kakšno leto po odprtju ljubljanskega Koloseja, kino pa se je v Domžale vrnil šele pred štirimi leti in to znova v Društvenem domu z Mestnim kinom Domžale in z zelo natančno programsko zasnovano. Že takrat smo v dvorano namestili 35 mm kino projektor, ki tudi sedaj ostaja v dvorani z namenom

prikazovanja starejših in kinotečnih filmov. Redni filmski program pa od sedaj naprej poteka večinoma v digitalni obliki saj smo v mesecu maju zaključili adaptacijo tehnične kabine in vanjo namestili še Sonyjev SRX 515 projektor, ki zagotavlja kontinuiteto filmskega programa, ki pa bo sedaj še bolj aktualen, z izboljšano sliko in zvokom.

Poleg tega bomo letos v mesecu juliju prvič postavili tudi letni kino v Češminovem parku, kar pomeni, da bodo ljubitelji filma lahko tudi med poletjem, pod zvezdami, uživali v svojih najljubših filmih z isto vrhunsko sliko kot v kino dvorani. Po juliju v Domžalah pa se bo letni kino v avgustu preselil tudi v Kamnik, kjer bomo kot del festivala Kamfest filme predstavljali v idiličnem okolju grada Zaprice. □

Za slavnostno otvoritev digitalnega kino projektorja 11. junija smo izbrali film *Kdo se boji črnega moža?*, domžalske produkcijske hiše Triglav film, režiserja Janeza Lapajneto, ki je s svojimi filmi redno gost našega kina. Po projekciji se bomo pogovarjali z njim in glavnim igralcem filma, Tilnom Lapajnetom. Na premieri pa se nam bo pridružil tudi kitarist in skladatelj Uroš Rakovec, ki nam bo odigral nekaj avtorskih skladb, ki jih je napisal tudi za Lapajnetove filme. Seveda pa v digitalni filmski sliki v Mestnem kinu Domžale lahko uživate že od začetka junija. Lepo vabljeni!

FIT POLETJE.

Od 1.6. do 30.6. lahko kupite poletno karto s katero kar tri mesece za le 100 € obiskujete fitnes in vodeno vadbo.

FITNES, BOWLING, BILJARD.
Fit fit, Slamnikarska cesta 1, 1230 Domžale

www.fit-fit.net

MOŽ Z RDEČO ZASTAVICO

FRANCI PAVLIČ, športni sodnik s tremi licencami

Brez pravil preprosto ne gre. Nikjer v življenju in še posebej ne v športu, kjer številni iščejo takšne in drugačne bližnjice do zmag in dosežkov. Tukaj v igro stopijo sodniki.

Bojana Vojska
Foto: Iztok Dimc

V ekipi je vedno pametno imeti nekoga, ki pozna vsa pravila igre in jim sledi. Franci Pavlič je kot sodnik nepogrešljiv za Klub borilnih veščin Domžale, kjer sodi (in trenira) kickboxing, za mnenja in nasvete pa ga kot sodnika lahko vprašajo tudi nogometaši in boksarji.

Začniva kar pri kickboxingu, kjer imate dvojno vlogo, in sicer tako tekmovalca kot sodnika.

Z borilnimi veščinami se po malem ukvarjam že 25 let. Najprej sem osem let aktivno treniral karate, potem sem deset let hodil na fitnes in pridobil licenco za inštruktorja fitnesa. Nato sem štiri leta treniral Jiu Jitsu in se 2008 priključil Klubu borilnih veščin Domžale ter treningom kickboxinga. Šele tu sem zares spoznal, kaj so pravi treningi!!! Po dveh letih sem bil v 2010 tudi članski državni prvak v disciplini K-1 Rules. Glede vloge sodnika pa se je vse skupaj začelo, ko je trener kickboxinga Marjan Bolhar izvedel, da sem nogometni sodnik. Predlagal mi je, da bi postal še sodnik v kickboxingu, saj v klubu ni bilo nobenega. Lotil sem se dela in čez nekaj mesecev pridobil licenco. Zaradi veliko predhodnega znanja iz različnih borilnih veščin in sodniške prakse sem bil vajen nastopati pred velikim številom gledalcev, zato mi to ni predstavljalo nobenih težav. Do sedaj sem sodil na 20 turnirjih.

Preskok na vaš prvi šport in prvo sodniško licenco – nogometno.

Kot večina mladih fantov sem tudi jaz ogromno igral mali nogomet, kot član šolske nogometne ekipe in na raznih turnirjih v malem nogometu. Seveda sem nogomet spremljal tudi na televiziji in imel svoje vzornike. Nikoli pa nisem bil član katerega izmed nogometnih klubov in nogometa niti nisem treniral. Pravi, veliki nogomet sem srečal šele, ko sem postal nogometni sodnik. To je bilo leta 1992, pri 22 letih. Zaradi dobre fizične pripravljenosti so me sodniki iz DNSL (Društvo nogometnih sodnikov Ljubljana) povabili v svojo ekipo, za katero sem odigral veliko tekem. Na začetku se nisem najbolje znašel na velikem igrišču, a sem bil zaradi kondicije in borbenosti vseeno koristen igralec.

Kako ste torej iz povsem ljubiteljskega nogometaša postali nogometni sodnik?

Čisto po naključju. Ker na turnirjih v malem nogometu v naših krajih nikoli ni bilo šolskih sodnikov, brez sodnika pa se nogomet težko igra, smo tekme sodili kar sami. Zaradi česar je večkrat prišlo do preprirov. Prijatelj je nekoč omenil, da je spoznal nogometnega sodnika, ki nam je bil pripravljen razložiti nogometna pravila. «Predavanja» se je poleg mene udeležilo še pet kolegov in na naše veliko začudenje nam je g. Meršak začel razlagati pravila velikega nogometa. Na hitro smo si priskrbeli še knjigo o pravih nogometnih igrah, čez štiri dni smo že opravljali teoretični izpit pod taktirko komisije iz DNS Ljubljana. Izpit sem uspešno opravil, že čez dva tedna me je v nabiralniku čakalo obvestilo o sojenju.

Je šlo vse gladko na prvem sojenju?

Bila je kadetska tekma v Smedniku, na kateri sem bil pomočnik sodnika. Bil je izziv, saj sem nogometna pravila obvladal le teoretično. V le nekaj dneh sem se iz ljubiteljskega igralca spremenil v popolnoma opremljenega sodnika, z vso opremo, le brez pravih izkušenj ... Pri teh je bil ključni člen g. Meršak, ki mi je dan

Vsem nadobudnim športnikom in njihovim staršem svetujem, da se preizkusijo v različnih športih in na koncu izberejo tistega, v katerem bodo resnično uživali. Šele potem se je treba ukvarjati z vprašanjem kariere, ki je odvisna od številnih dejavnikov.

pred tekmo delo, gibanje in znake sodnika predstavil na igrišču.

V 21 letih sojenj ste najbrž videli že vse možne situacije?

Skupno imam odsojenih že preko 600 tekem na različnih nivojih. Vsaka je poglavje zase, je bilo pa zanimivo srečanje z začetka moje kariere, ko sem prvič kot glavni sodnik sodil članom ekip Radomlje in Belinka. Na tej tekmi sem tudi po moji «zaslugi» izključil kar tri domače in dva gostujoča igralca – to je tudi moj neslavni rekord. Nisem se sicer izkazal kot dober sodnik, a dokazal, da imam dovolj poguma in sem iz pravega testa. Morda je čudno, a to je bilo na začetku kariere pomembnejše od pravih tehničnih presoj. Kar so opazili tudi vodilni možje pri DNSL.

Ste sodnik v prvi slovenski nogometni ligi.

Svojo kariero sem kot vsi sodniki začel pri mlajših selekcijah, nadaljeval sem s člani v medobčinski ligi, III SNL, II SNL in končno v I SNL, kjer mi zaradi starostne omejitve 45 let ostajata še dve sezoni. Lahko povem, da je veliko do-

brih sodnikov, ki svoje delo opravljajo na visokem nivoju. Najboljši dokaz za to je Damir Skomina, ki spada med najboljše sodnike na svetu. V zadnjih letih sta se hitrost in dinamika nogometne igre zelo povečali, kar je predvsem posledica boljše fizične pripravljenosti igralcev. Zato moramo biti vrhunsko pripravljeni tudi sodniki. V Sloveniji imamo sodniki obvezne kondicijske treninge dvakrat tedensko, trikrat letno so preizkusili telesne pripravljenosti. Ob tem se zahteva še popolna osredotočenost od začetka do konca tekme, saj lahko utrujenost ob koncu tekme privede do odločilne napake, ki vpliva na rezultat in je tekma uničena. Tukaj bi omenil še pomočnike sodnika, ki so prepogosto v ozadju. Včasih so bili morda res le «avtmigci», danes pa glavni sodnik brez dobrih pomočnikov težko uspešno izpelje sojenje tekme. Le-ti lahko velikokrat celo bolj vplivajo na končni rezultat kot glavni sodnik, saj oni odločajo o offsjajdu in prehodu žoge preko golove črte.

Gledalcem tekem se včasih zazdi, da ste sodniki celotno igro prisotni na vsakem koraku nogometašev. To zagotovo zahteva visoko raven telesne pripravljenosti?

Za telesno pripravo poleg obveznih sodniških treningov skrbim še s treniranjem kickboxinga. Ta je po mojem mnenju eden izmed športov, ki od človeka zahteva najbolj celovito aktivacijo telesa: ogromno kondicije, moči, gibljivosti, eksplozivnosti in koncentracije.

Nogomet in kickboxing za kondicijo, še kaj?

Za kondicijo poleg tega skrbim še z občasnimi treningi atletike, in sicer s šprinti. V letu 2011 sem bil tudi udeleženec XXI. Balkanskih atletskih veteranskih iger, ki so jih gostile Domžale. Nastopil sem na 100 m in dosegel tretje mesto. Seveda toliko športov skupaj ne bi šlo brez pravilne prehrane, na področju katere že več

let sodelujem z go. Natašo Klarič, ki je po mojem mnenju največja strokovnjakinja za prehrano in je v veliki meri zaslužna za moje uspehe.

Poleg nogometne in kickboxing sodniške licence ste eden izmed prvih v Sloveniji s sodniško licenco za boks.

V marcu 2013 je v Mariboru potekal prvi tridnevni seminar za sodnike v boksu v Sloveniji. Glavni predavatelj je bil g. Harald Schweinzer iz Avstrije, priznan mednarodni sodnik pri AIBI, ki je sodil tudi na olimpijskih igrah. Bil sem eden izmed približno 20 kandidatov za sodnika, tisti, ki smo ga opravili, smo prva generacija boksarskih sodnikov z uradno licenco, saj jih do sedaj v Sloveniji ni bilo. Glavni povod je ukvarjanje z boksom v našem klubu in večanje zanimanja za boks in kickboxing v Sloveniji, tu pa je še pomanjkanje sodnikov in nova priložnost za moje sodniško udejstvovanje v prihodnosti, saj se mi kariera nogometnega sodnika izteka.

Imate tri sodniške licence. Kaj je recept za uspešnega športnega sodnika?

Mislím, da mora imeti sodnik v nogometu, kickboxu, boksu ali v katerem drugem športu tudi sam izkušnje kot tekmovalca. Osnova je še dobra podkovanost s teoretičnim znanjem in pravili, ki se kar pogosto spreminjajo, dobra telesna kondicija, sposobnost koncentracije, samozavest, odločnost. Sodnik mora znati včasih tudi malo odigrati, včasih mora biti zelo energičen, drugič umirjen. Na vsako sojenje se je potrebno pripraviti. Ne le oprema in pravila ter počitek, pametno se je pozanimati na primer tudi o tem, po kakšnem sistemu igra neka nogometna ekipa in morda tudi o posameznih tekmovalcih.

Katere so glavne razlike v sojenju nogometa in borilne veščine?

Za največjo razliko bi izpostavil medijsko podprtost nogometa, v katerem

se obrača veliko denarja, zaradi česar je psihični pritisk veliko večji. Zato je prav, da sodniško delo na vsaki tekmi nadzoruje tudi kontrolor sojenja in na podlagi videnege tudi oceni posameznega sodnika. Sicer so nogometne tekme krajše kot turnirji boksa, ki običajno trajajo ves dan. Razlika je tudi v pomenu napake – v nogometu je ena sama sodniška napaka lahko vpliva na končnega zmagovalca, v borilnih veščinah pa se razlika med borci pokaže običajno že tekom cele borbe in posamezna točka le redkokdaj odloča o zmagovalcu. V vsakem primeru pa mora biti napak čim manj, vedno težimo k temu, da jih sploh ne bi bilo.

Ste tudi osebni trener.

Delam na tem, da sem eden izmed najbolj pripravljenih sodnikov v Sloveniji, zato se že več let poklicno ukvarjam tudi z osebnim trenerstvom in svetovanjem o prehrani. Sam zaupam nutrigenomiki, to je znanosti o individualizirani prehrani. Preko upoštevanja določenih pravil skrbim za optimalno zdravje, dobro počutje, telesno težo, oblikovanje telesa in vrhunsko psihofizično pripravljenost. Na poti do zdravja, zadovoljstva in dobrega počutja pomagam tudi drugim.

V življenju velikokrat zmanjka energije že za vsakdanja opravila. Nam zaupate vašo skrivnost?

To me res sprašujejo mnogi – od kod mi toliko energije, da se ukvarjam s toliko različnimi stvarmi, kaj me motivira in koliko odrekovanja zahteva vse to. Moj odgovor pa je čisto preprost. Delam samo to, kar imam najraje in v čemer najbolj uživam. Zato pri tem ni nobenega odrekovanja. Vsem nadobudnim športnikom in njihovim staršem svetujem, da se preizkusijo v različnih športih in na koncu izberejo tistega, v katerem bodo resnično uživali. Šele potem se je treba ukvarjati z vprašanjem kariere, ki je odvisna od številnih dejavnikov. □

Kolesarjenje 2013 – Cestna dirka za Pokal Andreja Hauptmana

Ena izmed tradicionalnih športno rekreativnih prireditev, s katero že vrsto let obeležujemo praznik občine Domžale, je tradicionalna cestna kolesarska dirka, ki šteje tudi za Pokal Slovenije za kategorije amaterjev, mastersov in žensk, v organizaciji Zavoda za šport in rekreacijo Domžale ter Kolesarskega kluba Hrast. Letos je dirka dobila novo ime: Cestna dirka za Pokal Andreja Hauptmana.

Kot je v obrazložitvi napisal mag. Janez Zupančič, direktor Zavoda za šport in rekreacijo Domžale, »smo veseli, da je tako uspešen kolesar, naš občan, z odmevnimi rezultati v svetovnem in evropskem merilu, podprl s svojim imenom naša prizadevanja za ta sedaj že znani dogodek, ki ga bomo v prihodnje dvignili še na višji nivo.«

Cestna kolesarska dirka za Pokal Andreja Hauptmana se je začela dan po prazniku občine Domžale v Športnem parku Domžale s skupnim startom tekmovalcev in rekreativcev – teh je žal iz leta v leto manj – ter nadaljevala s startom tekmovalcev v Dobu. Najdaljša proga je bila dolga 47 km, njena višinska razlika pa cca 430 metrov, tekmovalce pa je iz občine Domžale popeljala skozi občini Moravče in Lukovica na cilj v Domžale. Posebej pozorni so morali biti na nevarnem spustu z Račnega Vrha, pri zavoju v levo na Tuštanju, pa tudi na desnem zavoju proti Česnjicam, na celotni trasi od Peč do Moravč, iz Imovice do Brezij. Posebno pozornost pa so namenili tudi ciljnemu sprintu v Dobu. Kljub temu, da se je kolesarska sezona komaj začela, so vsi udeleženci pokazali zelo dobro pripravljenost, tako da so, razen dveh padcev z malce večjimi posledicami, vsi udeleženci varno in nepoškodovani pripeljali na cilj, kjer so jih čakale spominske medalje in majice, topel obrok in pijača, najboljše pa tudi medalje in pokali. Te so podeljevali Andrej Hauptman, Andreja Pogačnik Jarc, podžupanja občine Domžale, ter mag. Janez Zupančič, glavni organizator in koordinator prireditve. Absolutno je zmagal Lucijan Premer (Izvir Vipava) pred Simonom Novakom (Terrabike Team Vir), tretji pa je bil Damjan Čibej (Bambi). Poglejmo še rezultate:

Med ženskami A je bila najboljša Danijela Svetik (KD Brda), med B je zmagala Vida Cegljar (Bicikel.com), v kategoriji C pa je bila najhitrejša Andreja Trojar (KD Mobilni).

Andrej Hauptman (Foto: Vera Vojska)

Med amaterji A je zmagal Blaž Bonča (KK Tušmobil), med amaterji B pa Simon Avbar (Papež Podgorje), med master A Matej Lovše (KK Tušmobil), med master B Igor Kopše (Team korak naprej), med master C Aleš Hren (ŠD Poljane), med master D Iztok Melanšek (CVS Mobile SportStyle), med master E Branko Bojanc (KD Sprint), med master F Boštjan Slak (KD Brda), med master G Ivan Kastelic (BVG Gulč), med master H Bojan Lampe (ŠD Turbo M), med master I Herbert Kotnik (KD Mengeš). Čestitamo!

Cestna kolesarska dirka za Pokal Andreja Hauptmana je bila že 11. po vrsti in je lepo uspela. Pogrešali smo le več rekreativcev, ki jih vsakodnevno srečujemo ob

Kamniški Bistrici in na drugih kolesarskih poteh naše in drugih občin. Organizator se zahvaljuje tudi sponzorjem: občina Domžale, občina Lukovica in občina Moravče, ProAction, Elan-Inventa d.o.o., Mercator d.d., Helios d.d., Zavarovalnica Triglav, Platenka d.o.o., Controlmatik Commerce, Peter Korošec s.p., Esad Mulalič s.p., Erdani šport d.o.o., Domžale, Slovenijašport d.o.o., Dušan Peterka s.p., Jus Securiti, Družba za varovanje G5 in vabi vse udeležence letošnjega kolesarjenja pa tudi vse druge ljubitelje tega lepega športa in rekreacije: Dobrodošli na KOLE SARJENJU ZA POKAL ANDREJA HAUPTMANA 2014.

VERA VOJSKA

Zmagovalke v ženski kategoriji (Foto: V. V.)

Zmagovalci med moškimi (Foto: V. V.)

Sankukai Državno prvenstvo za mladince in člane in DT za otroke

Če bi morali z eno samo besedo opisati rezultate letošnjega vrhunca sezone, bi lahko dejali preprosto odlično!

SANKUKAI KARATE KLUB DOMŽALE V nedeljo, 17. marca, se je odvijalo prvo vzemirljivo doživetje – mladinsko in člansko državno prvenstvo. Zahvaljujoč spodbudam, predvsem pa trdemu delu, trudu in vloženim energijam, so naši Domžalčani dosegli odlična mesta. Dobili smo namreč kar dve bronasti medalji, tri državne podprvke in eno novo državno prvakino. V kategoriji mladink so domžalska dekleta zasedla vsa tri mesta: na tretjem mestu je končala Alja Valenčič, državna podprvkinja je postala Lara Šinkovec, svoj naslov pa je potrdila lanskoletna državna prvakinja Tjaša Šinkovec. Ka-

tegoriji mladink so sledili mladinci. Tu je z bronasto medaljo okoli vratu končal Andrej Resnik, naslova državnega podprvaka pa se je veselil Grega Vrečar. Izvrstno sta se odrezali še dve dekletki v kategoriji članic. Tretje mesto je dosegla Teja Medle, srebro pa si je prislužila Teja Grad. Vsem dekletom in fantom ob uspehu iskrene čestitke! Približno mesec dni po državnem prvenstvu pa so se napolnile tribune telovadnice v Cerkljah na Gorenjskem, kjer je potekal državni turnir za otroke. Tako so tudi naši otroci potrdili dobro delo domžalskih trenerjev, saj so dosegli odlične rezulta-

te. Žiga Gostič, Nik Pirc, Max Žibert, Mark Poljanšek in Max Bizjak so si priborili bronasto medaljo vsak v svoji kategoriji, ki so bile razdeljene glede na starost in težo. Na tretjem mestu je končala Pia Pavlič, ki je tekmovala v kategoriji mlajših deklic, ki so se pomerile v katah. Drugo mesto sta si prislužili Pia Pajk in Katarina Levce Grafonier, ena med starejšimi, druga pa med mlajšimi deklicami. Zmago vsak v svoji kategoriji pa so dosegli: Ariana Cuderman v katah ter Iztok Podpečan in Luka Sokler v borbah. Vsem karateistom iskrene čestitke in veliko športnih uspehov še naprej!

TJAŠA ŠINKOVEC

Dobitniki medalj iz DP mladinci in člani

Brata Podpečan med borbo iz DT

ATOM-ovci so se aktivirali za pokal "Domžale 2013"

Rezultatna lista še nikoli ni bila tako popisana z imeni tudi letos najboljše ekipe karateistov na že 3. Mednarodnem S.K.I.F. KYU turnirju za pokal „Domžale 2013“ – ATOM Domžale.

KARATE DRUŠTVO ATOM SHOTOKAN-DO DOMŽALE Domžalsko društvo pod taktirko Lovrenca Kokalja se je na karate turnirju, ki se je odvil 7. aprila 2013 v telovadnici podružnične šole oš Domžale v Ihanu, odrezalo tako po organizacijski kot po tekmovalni plati. Na tatami je v predstavah spretnosti in večine karateja ter v kumite borbah stopilo 185 karateistov. Nastopi so se vrstili eden za drugim, vse do finalnih, ki so pritegnili pozornost največ spremljevalcev. Ti so bodisi nagrajevali zmagovalce in ploskali ob podelitvah ali bodrili poražence ter jim s tem vplivali samozavest in borbenost. ATOM je kljub organizacijskemu zalogaju za turnir aktiviral veliko karateistov in karateistk, ki so ob koncu skupaj dvignili pokal „Domžale 2013“. Ni lepše nagrade kot osvojiti pokal svojega mesta, za to je vedno vredno stopiti skupaj.

Utrinke in rezultate tekmovanja si lahko ogledate na spletni strani ATOM Domžale, za pokušino pa fotografija in imena nosilcev zlatih medalj iz vrste ATOM-ovcev: Particija Vehovec, Naja Svetin, Tesa Štivec, Karin Podboršek, Breda Hrovatin, Lina Mecilošek, Hana Kerič, Marjeta Paj-

nič, Klemen Muhvič, Timotej Mršič, Mitja Hofer, Matjaž Kljun, Primož Krajšek, Žan Podboršek in Andrej Naškoski.

Za odlične dosežke na dveh mednarodnih turnirjih v Avstriji 4. in 5. maja 2013 veljajo čestitke še zmagovalcem: Tamari Kokalj, Žanu Podboršku, Patriciji Vehovec

ter drugouvrščenima Ivi Perger in Timoteju Kokalju. Tamara in Timotej sta kot člana TEAM SLOVENIA branila barve Slovenije, in sicer je bila Tamara z ekipo najboljša v kumite borbah in srebrna v katah, Timotej pa je z ekipo ovojil tretje mesto v katah.

BOJANA VOJSKA

O sedemkratnem državnem prvaku ter vseh drugih uspehih letošnje pomladi

Tokratno kratko poročilo o zavzetih in borbenih članih ter članicah Kluba borilnih veščin Domžale začenjamo s čestitkami Marjanu Bolharju, tudi predsedniku kluba, ki je naslov državnega prvaka doslej osvojil že sedemkrat, ima pa tudi mednarodni status Olimpijskega komiteja Slovenije.

KLUB BORILNIH VEŠČIN DOMŽALE Zaposlen je v Centru požarne varnosti Domžale, kjer mu sodelavci v prostem času pomagajo pri treningu. Izjemen tekmovalac ima za seboj uspešno in bogato tekmovalno kariero, ki jo stalno nadgrajuje z uspehi. Tokrat mu lahko čestitamo za drugo mesto, ki ga je osvojil na WAKO – evropskem pokalu v Beogradu. Tudi tokrat poudarja, da je to skupni uspeh, zato se iskreno zahvaljuje za pomoč poklicnim gasilcem Heliosa, vodji poveljniku Rudiju Volčinju, vodjem izmen: Janiju Jeraju, Matjažu Korošču, Milanu Petercu, Bogdanu Potočniku ter Heliosu, Občini Domžale, Zavodu za šport in rekreacijo Domžale, Radiu Hit, Krajevni skupnosti Dob. Poglejmo še druge odlične uspehe kluba borilnih veščin. Slovenska kickboxing

(WAKO) reprezentanca je v Innsbrucku med 1520 tekmovalcev iz 25 držav na prestižnem mednarodnem tekmovanju WAKO svetovni pokal "Austrian Classics 2013" dosegla lepe uspehe, med njimi so bili uspešni tudi Domžalčani: Hana Mihelčič je osvojila 3. mesto, Teja Mihelčič pa je bila peta – obe sta nastopili med starejšimi kadetinjami. Na Pula kickboxing open je Teja Mihelčič med starejšimi kadetinjami do 46 kg osvojila 2. mesto, enako v disciplini point fight do 50 kg, tretja pa je bila v disciplini light contact do 46 kg. Andrej Repnik je bil med mladinci, 63 kg in 69 kg, prvi – obe kategoriji disciplina Kick light, Hana Mihelčič pa je med starejšimi kadetinjami do 42 kg osvojila 1. mesto, tretja pa je bila v disciplini point fight do 46 kg.

VERA VOJSKA

Uspešni v Puli (od leve proti desni): Teja Mihelčič, Andrej Repnik, Hana Mihelčič. Čestitamo.

Marjan Bolhar s sodelavci iz Centra požarne varnosti Domžale, ki so zelo ponosni nanj.

na kratko

DOMŽALSKA ATLETIKA

Manca Avbelj podrla 17 let star slovenski rekord

Rekordna znamka 14,90 m Pomurke Dražnikove v 3-kilogramski krogli za mlajše mladinke se je dolgo upirala, a morala 13. 4. 2013, po kar 17 letih, popustiti pod vrhunsko predstavo atletinje Atletskega kluba Domžale Mance Avbelj. Odločna metalka je kroglo na domačem metališču sunila čez magično mejo 15 m (15,19 m) in s tem močno (za skoraj dva metra!) izboljšala svoj osebni rekord, znamka pa je hkrati še nov klubski rekord, slovenski rekord ter norma za nastop na svetovnem prvenstvu za mlajše mladince, ki bo julija v ukrajinskem Donjecku. Upamo, da bo novi rekord zdržal krajši čas, saj ima Manca v načrtu 16-metrsko znamko.

Gabriela Kumek prvič čez mejo 60 m

Ko smo se domžalski atleti in ljubitelji atletike že veselili prve norme za velika tekmovanja, je v krog za met kladiva stopila še ena članica AK Domžale, Gabriela Kumek, ga vrgla 60,81 m, in dodala še eno normo za svetovno prvenstvo za mlajše mladince. Gabi se je veselila osebnega in izboljšane klubskega rekorda, velik motiv pa je tudi presežena meja 60 m, ki jo je v zgodovini slovenske atletike preseglo le nekaj deklet.

Alja Sitar z dvema normama že na prvi stotki

Prvi šprint nove sezone v italijanski Palmanovi 1. 5. 2013 je članica Atletskega društva AS Alja Sitar začela zelo hitro. Z rezultatom 11,73 s se je na desetinko sekunde približala lansemu najhitrejšemu teku in se uvrstila med potnike na evropsko prvenstvo za mlajše člane julija na Finskem in med člane slovenske reprezentance na Sredozemskih igrah junija v Turčiji. Najhitreje dosej je Alja nastopila tudi v Mariboru 16. 5. 2013, ko se je z osebnim rekordom na 200 m spustila pod 24 s (23,97 s) in dosegla še normo za 200-metrsko preizkušnjo na evropskem prvenstvu. Naj bo nadaljevanje še hitrejše in morda nas Alja presenetil še z normo za svetovno prvenstvo!

BOJANA VOJSKA

Gabriela Kumek (z leve) in Manca Avbelj

ZDRAVSTVENA NEGA STOPAL PANČUR

01/72 45 106

VLASTA PANČUR
(v stavbi zdravstvenega doma Domžale)

Popoldne: ponedeljek, sredo
Dopolndne: torek, četrtek, petek

Optika Škofc že od 1975

Ljubljanska 87, Domžale
T: 01 721 40 06

delovni čas:
pon.-pet.: 8-12 in 16-18
sobota: 9-12

Slovenski paraplegiki so se ob prazniku že petnajstič pomerili za Pokal občine Domžale

Ena izmed tradicionalnih prireditev, ki že vrsto let obeležuje 19. april – praznik občine Domžale, je kegljanje slovenskih paraplegikov, ki so se v organizaciji Društva paraplegikov ljubljanske pokrajine letos že petnajstič pomerili za Pokal občine Domžale.

DRUŠTVO PARAPLEGIKOV LJUBLJANSKE POKRAJINE Več kot 40 kegljačev in kegljačic se je na kegljišču v Kamniku – v Domžalah je zadnja leta to nemogoče, saj kegljišča žal nimamo – pomerilo za Pokal občine Domžale. Paraplegiki iz vseh območnih združenj so se pomerili v konkurenci deklet in fantov, posebej hrabro so metali veterani, Pokal občine Domžale pa je letos v stalno last prejela ekipa Društva paraplegikov ljubljanske regije, ki je tretjič zapored zmagala ekipno. Glavni organizatorke kegljaškega turnirja, ki so ga sodili člani Keglaškega kluba Domžale, Cvetki Štirn, je za svoja prizadevanja v imenu Občine Domžale šopek poklonil mag. Janez Zupančič, direktor Zavoda za šport in rekreacijo Domžale. Udeležence turnirja pa so pozdravili tudi Mirjam Kanalec, predsednica Skupščine Zveze paraplegikov Slovenije, Gregor Gračner, predsednik Društva paraplegikov ljubljanske pokrajine in zadolžen za šport v okviru zveze. Športni referent v društvu paraplegikov ljubljanske pokrajine pa je Robert Žerovnik. Poglej-

mo še zmagovalce: med dekleta je zmagala Senka Ivanišević, pred Cvetko Štirn in Marito Janežič; pri fantih je bil najboljši Miran Jernejšek, pred Viktorjem Rupnikom ter Zlatkom Bernarškom, med veterani pa je prvo mesto osvojil Franc Ekart, pred Slavkom Ivančičem ter Emilom Palameto.

Društvo paraplegikov ljubljanske pokrajine se iskreno zahvaljuje Občini Domžale – pokrovitelju 15. kegljaškega turnirja paraplegikov za Pokal občine Domžale, hkrati pa izreka iskreno zahvalo že ostalim donatorjem in sponzorjem: Zavod za šport in rekreacijo Domžale; Brown Forman Worldwide d.o.o., Ljubljana; Klimer Štirn d.n.o.; MG inštalaterstvo d.o.o., Kratina; Avto servis Božo Kveder s.p., Kratina; Igor Bizilj s.p., Češnjice; Verpex d.o.o., Jarše pri Domžalah; Zavarovalnica Triglav d.d., Ljubljana; Avto GP Govejšek Peter s.p., Brezje pri Dobu; Pekarna Kancilija Pavel Kancilija s.p., Domžale; Helpy d.o.o., Trzin; Boštjan Vindšnurer, Brezje pri Dobu in Ortosana d.o.o., Trzin.

VERA VOJSKA

Najuspešnejši tekmovalci (foto: Vido Repanšek)

Pokal Slovenije v endurancu

Za nami je prva letošnja tekma za pokal Slovenije v endurancu – vzdržljivostnem jahanju, ki sta jo skupaj pripravila ŠKD Bregar in DZRK Pristop in je potekala po poteh občin Domžale in Lukovica.

JAHANJE Žal je slabo deževno vreme v soboto, 11. maja, botrovalo skromnejši udeležbi kljub temu, da so se organizatorji tudi tokrat potrudili in pripravili res zanimivo in razgibano progo. Že jutraj, ko so na prizorišče prve letošnje tekme za pokal v endurancu prihajali prvi tekmovalci in tekmovalke, se je slutilo, da bo tokratna tekma nekaj posebnega predvsem zaradi dežja, ki je spremljal tekmovalce na progi, in razmočenega terena. Vendar tekmovanje je tekmovalce in treba je bilo na start tudi v slabem vremenu. Prvi so se na pot odpravili tekmovalci, ki so morali prejezditi najdaljšo razdaljo, in za njimi še tisti s krajšo progo. Tokrat je moral Franci Lisjak (Mond) na 44 km priznati premoč lepšega spola, saj sta zasedli drugo mesto Niki Janežič (Princ Secondo) in prvo Kim Hočevar (Vezir). V klubski in pravilnostni tekmi na 30 km je prvo mesto pripadlo Tanji Malovrh (Rasheeda Bint Hawi) in drugo Barbari Klanšek (Lana). V tem razredu je tekmovalček tudi odstopil. Posebno priznanje in nagrado si je prislužila tudi Nina Lauko, ki je drugače tekmovalka v dresurnem jezdenju in eventingu, bolj domače mitrararu,

a se je kar dobro kosala tudi v endurancu, čeprav na sposojenem konju. Vendar pokalov in priznanj niso bili deležni samo jahači, ampak so tudi konji poleg kakšnega priboljška za osvojeno mesto dobili rozeto, ki jim jo je tako kakor tekmovalcem podelil predsednik ŠKD Bregar Matej Juteršek skupaj s predstavnikoma klubov soorganizatorja ter tekmovalne komisije. Kljub neugodnim vremenskim razmerah je bila tekma uspešno izvedena. Številne pohvale udeležencev in spremljevalnih ekip organizatorjem so dobra vzpodbuda za naprej.

DJD

Helios nepričakovano končal na 5. mestu

Dasiravno je Helios tik pred koncem drugega kroga državnega prvenstva uspel nanizati dve zmagi in s tem povečati možnosti za uvrstitev v polfinale, pa se je na koncu moral zadovoljiti z nezaželenim 5. mestom.

KK HELIOS DOMŽALE Najprej je Helios v gosteh porazil mariborsko ekipo Messer, ki je letos na veliko presenečenje vseh košarkarskih ljubiteljev pristala na visokem 3. mestu. Domžalčanom je predvsem stekel met za tri točke, znali so ohraniti mirne živce na parketu in tako postaviti rezultat 76:84, za katerega je za Helios največ točk priigral Damir Rančič (22). Naslednja tekma in tudi tesna zmagala se je zgodila na domačem parketu Hale KC proti ekipi Tajfun iz Šentjurja. Izid tekme je pomenil za eno ali drugo ekipo odločilno potezo za naprej, tako smo bili priča napeti borbi pod obema obročema. Prva četrtina je pripadala domačim, ki so dosegli prednost šestih točk, ampak gostje iz Šentjurja niso dovoljevali lahkega nadaljevanja. Šele ob polčasu je prišlo do dvomestne prednosti za Helios (+10 in 40:30). Med polčasom je sledilo finalno tekmovaljevo pokrovitelja AS Domžale z glavno nagrado – motorjem Hondo Vision 50 v metanju za tri točke, kjer se je pomerilo 6 finalistov od 7. Dobi-

li smo dva superfinalista, ki sta imela vsak po še en met in na koncu je glavna nagrada pripadala Rožletu Bratcu.

V nadaljevanju tekme je Tajfun z veliko vneme poskušal obrniti rezultat v svoj prid, vendar so Domžalčani ostali zbrani in uspeli zadržati zmago doma s končnim izidom 76:68. Tudi na tej tekmi je bil najboljši strelec domačih Damir Rančič s 26 točkami. Zadnja odločilna tekma za vstop v polfinale se je tako odvijala v Laškem proti ekipi Zlatoroga, kjer so Domžalčani stavili vse na zmagovalno žogo. Kljub obetavnemu začetku Heliosa pa so vodilne niti kaj hitro vzele v roke Laščani in nadalje celo tekmo diktirali tempo. Tako so se na koncu veselili pomembne zmagi in novih tekem v polfinalu, Helios pa je z rezultatom 76:67 in skupno tremi zmagami pristal na 5. mestu lestvice lige Telemach. Pri Heliosu je na slednji izstopal Đorde Majstorovič s 23 točkami in 10 skoki.

BESEDILO: SAŠO KOZLEVCAR

FOTO: PETER KOPRIVNIKAR

Tekmovanja so se pričela

Že v mesecu marcu so se pričela tekmovanja v umetnostnem kotalkanju in domači kotalkarski klub PIRUETA se je že udeležil treh tekmovanj.

KK PIRUETA Prvo je bilo mednarodno tekmovaljevo v Renčah, naslednje, ki je šlo tudi za Pokal Slovenije, je bilo prav tako v Renčah, zadnje pa je bilo mednarodno tekmovaljevo v Novi Gorici. Kot vedno so se tudi tokrat tekmovalci odrezali zelo dobro in posegli po najvišjih mestih tako v Renčah kot v Novi Gorici. Še posebej so bili uspešni Leja Žajdela, Ana Marija Divovič, Rebeka Košir, Elizabeta Košir, Maša Pustotnik, Petra Pokovec in Veronika Brešar.

Prav slednji dve, ki letos nastopata v kategoriji članic, sta presenetljivo dobro opravili s svojimi tekmicami in sta si že praktično rezervirali mesto v državni reprezentanci in s tem nastope na evropskem in svetovnem prvenstvu. Edina konkurentka jima je svetovna podprvakinja Lucija Mlinarič, ki bo tudi letos poskušala vse, da ponovi lanskoletni rezultat. Sedaj se vsi tekmovalci pripravljajo na naslednje tekmovaljevo, ki bo na Dunaju, kamor nas prijateljski klub vsako leto povabi. Takšno sodelovanje, ki krepi sodelovanje med klubi na mednarodnem nivoju, je vredno vzora.

Seveda pa ne mirujejo tudi hitrostniki, ki se pripravljajo na tekmovaljevo v sezoni 2013, ki so tik pred vrati. Pospešeno so trenirali predvsem na fitnesu v zimskih mesecih, sedaj pa gre tudi zares in vsakodnevni treningi se odvijajo, kjer je to le mogoče. Da pa se kotalkarski klub PIRUETA udeležuje tudi drugih humanitarnih akcij, so člani dokazali, ko so se udeležili akcije Očistimo

Domžale 2013, in sicer je bila le-ta v soboto, 20. aprila. Na povabilo Krajevne skupnosti Simona Jenka so se zbrali na zbirnem mestu v Športnem parku poleg TEN-a in tako pomagali pri čiščenju okolice in samega Športnega parka. Veseli nas tudi dejstvo, da bo takšno prostovoljstvo upoštevano pri odločitvah o tem, koliko finančnih sredstev bo iz različnih občinskih razpisov prejel posamezni prosilec.

Veronika Brešar

36. rally Saturnus

V nedeljo, 12. maja 2013, se je zaključil 36. rally Saturnus

RELLY Spoštovani občani in vsi ljubitelji avtomobilskega športa, naj takoj v začetku zapišemo: »Tudi z vašo pomočjo!« Rally je vrst avto športa, ki se odvija z registriranimi vozili. To omogoča, da deloma poteka v javnem prometu na t. i. etapah in na zaprtih hitrostnih preizkušnjah, kjer se tekmuje na čas. Na teh delih je izjemno pomembna varnost. Kot ste verjetno opazili, to zagotavljamo tudi s pomočjo krajanov. Zato želimo že v pripravah vzpostaviti dobro sodelovanje z lokalnimi društvi, še posebej s prostovoljnimi gasilci, ki nam največkrat pomagajo pri redarskih nalogah. Iz tega sledi: brez uspešnega sodelovanja z lokalno skupnostjo rallyja enostavno ni mogoče organizirati. Kako smo to uspeli letos, je stvar analiz in razgovorov, s čimer smo pričeli takoj po zaključku tekmovanja. Rezultati tega bodo merilo za priprave na 37. rally Saturnus in bodoče dogovore, kje bodo v naslednjih letih potekale hitrostne preizkušnje.

Po dosedanjih odmevih je bil rally tudi letos v vaših krajih dobro sprejet. Tekmovanje si je ogledalo veliko število gledalcev, tako domačinov kot od drugod. Opazili smo, da ste postavili večje število stojnic in se s tovrstno ponudbo predstavili obiskovalcem. To pa je že dokaz, da si velik del prebivalcev želi atraktivnih dogodkov, kamor rally nesporno sodi. Verjamemo, da lahko takšno prireditev v prihodnje izvedemo skupaj z vami še bolje in da jo boste »vzeli za svojo«.

Vsekakor se po tej poti zahvaljujemo vsem, ki bivate ob neposredni trasi letošnjega tekmovanja, za vaše razumevanje in potrpljenje, posebno tistim, ki ste bili 5-6 ur znotraj cestnih zapor. Posebna zahvala gre tudi krajanom, ki ste kot prostovoljni gasilci sodelovali z nami, prav tako uredništvom občinskih glasil, saj smo z vašo pomočjo pravočasno obveščali prebivalce, in ne nazadnje županom in njihovim sodelavcem za nasvete in pomoč pri pripravi vseh potrebnih dovoljenj.

Tudi iz športnega vidika je bila prireditev uspešna. V vseh treh dneh tekmovanja je nastopilo 77 posadk, ki so prišle iz enajstih držav Evrope. Veseli nas tudi, da je bila slovenska posadka Aleks Humar - Florjan Rus najboljša, kar še bolj utrdjuje sloves našega rallyja.

Ob zaključku vas vabimo, da nam pošljete vaše videnje prireditve. Še posebej bodo dobrodošle vaše fotografije z letošnjega rally Saturnusa. Vse nam pošljite do ponedeljka, 10. junija 2013, na e-naslov: info@rally-saturnus.si. Najboljše bomo objavili na naši spletni strani: www.rally-saturnus.si. Avtorjem najboljših treh fotografij bomo podelili majice ali kape prireditve. Prav tako kličemo: Pridružite se nam tudi prihodnje leto! in vam pošljemo športni pozdrav.

VIKTOR LEVEC,
PRESEDNIK ORGANIZACIJSKEGA ODBORA

Državna ženska liga 2013 v šahu

Zmagovalec Maribor, Domžale odlične tretje

ŠAH v državni ženski ligi, ki je v drugi polovici aprila potekala v Ljubljani, je nastopalo osem najboljših ženskih zasedb v državi. Zmagala je ekipa ŽŠK Maribor, na čelu z mednarodno mojstrico Vesno Rožič. Ta ekipa je tudi pokazala največ udarnega naboja. Na drugo mesto se je z dvema velemojstricama, Janjo Krivec in Ano Srebrnič, uvrstila Nova Gorica, tretje pa so bile Domžalčanke, s prvo postavljeno mojstrico kandidatko Špelo Orehek, fide mojstrico Petro Grošelj in mojstrico Vilmo Nadvešnik.

Uvrstitev Domžalčank je vredna pohvale, čeprav je tudi res, da denimo niso nastopale najboljšje tujke: za Kočevje Ana Ushenina, za Radensko Pomgrad Vajda Szidonia, za Triglav Krško pa Mariya Muzyuchuk. Ekipe so sicer šteje tri igralke. Domžale so štirikrat zmagale, pri čemer so bile zelo pomembne visoke zmage z 2.5:0.5 z močnim Triglavom Krško v petem kolu, s Tomom Zupanom Vzajemna iz Kranja kol pozneje in z Radensko Pomgrad v drugem kolu. Pomembna je bila tudi zmaga z zelo neugodno Komendo v prvem kolu, za katero je na prvi deski igrala ena izmed najbolj talentiranih slovenskih šahistk La-

ura Unuk, ki je premagala Orehkovo. Zelo pomemben je bil nedoločen rezultat z Mariborčankami v četrtem kolu, vse partije so se končale z remijem, Orehkova je remizirala z Rožičevo. Domžalska zasedba pa je izgubila z Novo Gorico, vendar pa je Špela premagala Krivčevco, medtem ko je Vilma Nadvešnik izgubila s Srebrničevco. Domžale so klonile tudi v zadnjem kolu s Kočevjem z 1:2, tako da sta naposled obe ekipi imeli enako število točk, vendar pa so imele Domžale 9 meč točk (iz dvobojev), Kočevje pa 8. Na prvi deski je Špela Orehek iz šestih partij osvojila dragocene tri točke in pol, izvrstna pa je bila izkušena Petra Grošelj, ki je iz šestih partij zbrala štiri točke in pol. Enako število je dosegla tudi Vilma Nadvešnik, ki je edina odigrala vseh sedem partij. Dve partiji je igrala tudi Maja Nadvešnik in osvojila dragocene pol točke.

Vrstni red: ŽŠK Maribor, 16; ŠK Nova Gorica, 14; ŠD Domžale in ŠD Kočevje s po 13; ŠK Komenda 9; ŠD Radenska Pomgrad in ŠS Tomo Zupan Vzajemna Kranj s po 6.5; ŠK Triglav Krško 6. Zadnja ekipa je izpadla v prvo žensko državno ligo, Maribor pa bo lahko nastopal v evropski ženski ligi.

JOŽE SKOK

Foto: Uroš Modič

MI-KI smo osvojili 6 naslovov državnih prvakov

V soboto, 6. aprila, in v nedeljo, 7. aprila, je na Vrhniki potekalo državno prvenstvo v cheerleadingu in cheer plesu, kjer so Sovice z izjemnimi nastopi pokazale, da so najboljše v državi. Osvojile so kar enajst naslovov državnih prvakinj, poleg tega pa so osvojile tudi tri tretja mesta in eno šesto mesto.

PLESNA ŠOLA MIKI Od petka do nedelje, 10.-12. maja, je v Novem mestu potekal 1. del Državnega prvenstva v modernih tekmovalnih plesih 2013. Športna dvorana Leona Štuklja je gostila slovenske plesalce pretežno street disciplin. Tam smo bili tudi Mikijevci - vsi tisti, ki smo se z uspešnimi nastopi na pokalnih turnirjih uspeli uvrstiti na državno prvenstvo. Skupno smo osvojili: 6 naslovov državnih prvakov, 4 naslove viceprvakov in 2 tretji mesti. Z 12 medaljami smo 6. najboljši klub od 35 klubov prejemnikov medalj. Skupno smo opravili kar 20 finalnih nastopov in 30 plesnih točk. Takšni pa so naši rezultati:

1. mesto, Niko Komac;
1. mesto, Janez Štrukelj;
1. mesto, Niko Komac in Žiga Colarič;
1. mesto, Žigan Krajčan, EB solo člani;
1. mesto, Dejan Djurovič in Andraž Mrak;
1. mesto, Ajda Križman in Karin Remec, OP pari mladinci;
2. mesto, Mladinska orient mala skupina;
3. mesto, PILOTI, otroška HH formacija (kor. Martina Mrak Tekavc);
3. mesto, Klara Senica, jazz solo članice;
4. mesto, Mina Kikelj, jazz solo deklice;
5. mesto, Žiga Farkaš in Eva Ramšak, HH duo otroci;
6. mesto, Matija Ternovec, EB solo mladinci;
6. mesto, Žigan Krajčan, HH solo člani;
6. mesto, Eva Gorjup, jazz solo mladinke;

6. mesto, Eva Gorjup, modern solo mladinke;
6. mesto, Simona Mihelčič, orient solo članice;
8. mesto, Jernej Gregl, EB solo člani;
8. mesto, Lana Smolnikar, jazz solo mladinke;
10. mesto, Eva Ramšak, HH solo deklice;
11. mesto, Tinkara Bolta, jazz solo deklice;
12. mesto, HIPHOPARČKI, otroška HH mala skupina (kor. Martina Mrak Tekavc);
14. mesto, Zala Colarič in Tija Cerar Šimenc, HH duo otroci;
15. mesto, Lara Nahtigal, jazz solo mladinke;
15. mesto, SOLDIERS, mladinska HH formacija (kor. Azra Selimanovič in Andraž Mrak);
29. mesto, Kaja Poličnik, HH solo mladinke;
35. mesto, Sara Mikuz, HH solo mladinke;
36. mesto, Nika Gjurin in Taja Slana, HH pari mladinci.

Vsem plesalcem in trenerjem iskreno čestitamo za nastope in uvrstitve! Zvestim navijačem in staršem pa se zahvaljujemo za vso podporo in tudi nekatere fotografije, ki si jih lahko ogledate na naši spletni strani: www.mikiples.com. Že v naslednji številki bomo poročali o nastopih naših plesalcev na Evropskem prvenstvu v street disciplinah v Amsterdamu, kamor potujejo hip hoparji in plesalci electric boogieja, ki branijo stopničke. Evo, Lano in Klaro pa bomo pospremili na EP v jazz baletu in modernu, ki bo potekalo v Biel- li v Italiji. Držimo pesti za vse vas!

MI-KI OSVAJAMO

Domžalski plesni dan bo 10. junija

Mikijevci plesalci in pedagogi že nestrpno pričakujemo našo tradicionalno zaključno produkcijo - Domžalski plesni dan. Letos bomo za vas nastopili v ponedeljek, 10. junija, ob 17.30 in ob 20.00 uri v Dvorani komunalnega centra Domžale.

Ob 17.30 uri se bodo predstavili vsi rekreativni plesalci iz domžalskih in okoliških šol, kjer plešemo celo šolsko leto. Pridružili se jim bodo vsi predšolski, šolski in odrasli plesalci vseh plesnih vrst in znanj, ki trenirajo v Plesalnici PŠ Mikijevci na Kamniški cesti 24a v Zgornjih Jaršah. Zelo ponosni smo na vse naše plesalce, na ves podmladek, ki nadebudno srka vse gibe in korake, ki jih ponujamo. Kdo ve, morda jih že v kratkem srečamo na kakem pravem plesnem tekmovanju?!

Ob 20. uri se predstavlja plesna elita Plesnega kluba Mikijevci z vsemi izvrstnimi plesalci in z vsem sijajem letošnjim plesnim uspehom, ki si jih lahko ogledate na www.mikiples.com.

Obeta se nam lep plesni dan. Držite ritem z nami! Pridite in uživajte še vi.

MI-KI PREDAJAMO

na kratko

KARTING

Vita Piliš štartala v sezono 2013

Vita Piliš je stara devet let in obiskuje četrti razred OŠ Preserje pri Radomljah. Vita tekmuje v kartingu v državnem prvenstvu Slovenije in mednarodnem Sportstil pokalu. Prva letošnja dirka se ni začela nič kaj obetavno, saj je obležala v postelji. Druga dirka je potekala v italijanskem Čedadu in v spremenjenih vremenskih razmerah. Napetost se je začela že na letečem startu, ki so ga morali dvakrat ponoviti, na koncu pa je na finalni dirki osvojila tretje mesto. Tretja dirka sezone je bila prvi vikend maja na Vrtojbi in z zelo slabo organizacijo dirke. V finalni dirki je po trčenju v prvem ovinku prišla v vodstvo, a je že pred koncem prvega kroga direktor dirke pokazal rdečo zastavo, kar je pomenilo prekinitev in takojšnje ustavljanje dirkalnikov. To je posledično zaradi nepoznavanja signalizacije dirkača za njo povzročilo trk v Vitin dirkalnik od zadaj s polno hitrostjo. Sledila je prekinitev dirke, po ponovnem startu pa si je priborila končno peto mesto, kar je bilo za dirkanje s poškodovanim zadkom dirkalnika lep uspeh.

Vita v svojem dirkalniku (Foto: Iztok Pavlin)

BMX

ŠD EZ3X

Ob koncu meseca aprila in v času prvomajskih počitnic smo uspešno izvedli dva projekta s področja urbanih športov. Prvi dogodek BMX ČEVAPI SEŠEN je požel veliko zanimanja, saj se ga je udeležilo preko 30 BMX kolesarjev s cele Slovenije in sosednje Avstrije. Predvsem veseli smo bili obiska mlajših udeležencev, ki so prikazali velik potencial v tovrstnih športih. Manjkalo pa ni tudi čevapov, ki so tekom dneva udeležencem dajali energijo za izvajanje vseh mogočih akrobacij na njihovih malih kolesih. Na koncu dogodka pa smo v namen motivacije podelili še nekaj praktičnih nagrad, ki so nam jih prispevali naši zvesti sponzorji. Med prvomajskimi počitnicami pa so na svoj račun prišli vsi tisti, ki so želeli spoznati urbane športe oziroma nadgraditi svoje znanje. Izvajali smo šolo športov, s katerimi se ukvarjamo. Odziv je bil odličan in nam je dal vedeti, da je v Domžalah in okolici vedno več zanimanja za tovrstne športe. Vse občane in adrenalinske navdušence vabimo na srečanje rolkarjev čevapi skate sešen, ki bo na sporedu 1. junija v športnem parku Domžale, natančneje na rolkarskem poligonu. Več informacij o našem delu in dogodkih najdete na naši spletni strani www.ez3x.si.

EKIPA ŠD EZ3X

na kratko

TAK DOMŽALE

Dvigalci uteži iz Domžal ostajajo na prvem mestu

Za dvigalce uteži se je v nedeljo, 21. 4. 2013, odvijala zadnja ekipna tekma v prvi polovici leta in fantje ter dekleta iz Domžal uspešno ostajajo na vrhu lestvice. Tretje kolo ekipnega prvenstva Slovenije se je s ponovno zmago domačih uspešno zaključilo. Pomerili so klub CF Celje, TK Plamen iz Ljubljane in TAK Domžale. Fantje iz Domžal so kljub bolečim žuljem na rokah premagali konkurentne in so tako v tretjem kolu od šestih ostali na prvem mestu razpredelnice. Za ekipo domačih so nastopali Orešek Jernej z rezultatom: poteg 97 kg, sunek 124 kg, 272,69 točk, Štefan Dominko (poteg 102 kg, sunek 126 kg, 272,63 točk), Valentin Orešek (poteg 100 kg, sunek 128 kg, 263,82 točk), Dominik Kozjek (poteg 100 kg, sunek 128 kg, 262,8 točk), Boštjan Peterca (poteg 100 kg, sunek 130 kg, 255,9 točk) in Blaž Kuhar (poteg 70 kg, sunek 90 kg, 202,84 točk). Rezultati po ekipah: 1. – TAK Domžale, 1327,85 točk; 2. – CF Celje, 1080,42 točk; 3. – TK Plamen, 833,05 točk.

Domžalčani so se v soboto, 11. 5. 2013, odzvali na povabilo kluba Bač iz Srbije, kjer se je odvijalo mednarodno tekmovanje. Nastopali so klubi iz Madžarske in bivše Jugoslavije, kjer so se pomerili za največji pokal. Ekipe so zastopali po trije tekmovalci in ekipa Domžal, če se že ne more pohvaliti s stopničkami, se lahko pohvali s šestim mestom in kot najlepša ekipa, saj je bila edina ekipa s tekmovalko, najmočnejšo slovenko Petro Pavlič. Tekmovanje pod slovensko zastavo so zastopali Boštjan Peterca, Petra Pavlič in Dominik Kozjek, ki je postavil nove osebne rekorde v potegu (101 kg), sunku (130 kg) in biatlonu (231 kg).

TANJA

STRELSKO DRUŠTVO DOMŽALE

Uspeh mladih domžalskih strelcev

Za zaključek tekmovalne sezone 2012/2013 je ekipa kadetov SD Domžale v postavi: Rok Jamšek Burja, Nejc Kovač in Žan Pestotnik nadgradila lanskoletno 3. mesto. Na 22. Državnem prvenstvu v streljanju z zračnim orožjem, ki se je odvijalo 20. in 21. 4. 2013 v Cerknici, je namreč osvojila ekipni naslov državnih prvakov v kategoriji kadetov z zračno pištolo.

AVTOR PRISPEVKA IN FOTOGRAFIJE
JURIJ ŠTIFTAR

Ekipe kadetov SD Domžale (od leve proti desni): Kovač Nejc, Jamšek Burja Rok in Pestotnik Žan

Domžalskim nogometašem 3. mesto in pot v Evropo!

Vse do zadnjega kroga letošnjega državnega prvenstva so se nogometaši NK Domžale borili za tretje mesto in vstopnico, ki jih vodi v mednarodno tekmovanje, in jo na zadnji tekmi z zmago proti Muri 05 tudi osvojili.

NK DOMŽALE Potem ko je NK Maribor že pred časom osvojil naslov državnega prvaka, sta se Domžale in Koper borila za 3. mesto. Do Evropske lige, za katero se bodo borili v mednarodnih kvalifikacijah, je bilo potrebno osvojiti 60 točk, Domžalčanom je to uspelo predvsem z zmagovanjem v gosteh. V zadnjem mesecu dni, ko so odigrali kar osem tekem, je bil izkupiček 13 točk, za tretje mesto pa so v končnici zadostovale tri zmage in štiri izenačeni izidi, zabeležili pa so tudi eno zmago, prav proti neposrednemu tekmeu Kopru. Prva od zadnjih sedmih tekem je bila proti ekipi Celja. Domžalčani so iz gostovanja prišli brez zadetka in z eno točko, podoben rezultat pa so zabeležili pred domačo publiko ob gostovanju Aluminija, kjer je bil končni izid 1:1, Domžalčani pa so sicer povedli v prvem polčasu. Kot

omenjeno, sreča v Kopru ni bila naklonjena gostom, domačini so bili prepričljivo boljši in proti Domžalam s 3:0 zabeležili pomembne 3 točke. Sledila sta še dva domača remija – proti ekipi Triglav Kranj (1:1) in proti Mariboru (1:1). Zadnje tri tekme, pa so Domžalčanom prinesle popoln izkupiček točk. Najprej so z rezultatom 1:0 zmagali v Velenju proti Rudarju. Sledila je domača zmaga ob gostovanju HiT Gorice, Domžale so tokrat slavile 3:0 in še zadnje gostovanje, ki je zadnje nedeljo v mesecu potrdilo osvojevo 3. mesto in pot v evropsko tekmovanje Domžal. Zmaga proti Muri 05 je bila v Prekmurju dosežena z rezultatom 1:0.

Domžalskim nogometašem čestitamo za nov osvojeni uspeh!

MATEJA A. KEGEL

FOTO: PETER KOPRIVNIKAR

Odlični uspehi na kadetskem državnem namiznoteniškem prvenstvu RS

Konec aprila je Namiznoteniška sekcija Mengeš (NTS Mengeš) v Športni dvorani Cerklje na Gorenjskem organizirala 22. državno prvenstvo za kadete in kadetinje posamezno, dvojice in mešane dvojice.

NAMIZNI TENIS Na tekmovanju je nastopilo 135 tekmovalcev in tekmovalcev iz 27 slovenskih klubov. Iz naše sekcije NTS Mengeš je na tekmovanju nastopilo 13 tekmovalcev in tekmovalcev, večina jih prihaja ravno iz domžalske občine. Tekmovanje so uspešno vodili: Tone Gostiša in Jože Mlakar, vrhovni sodnik Janez Stibrič, ki je skrbel tudi za računalniško obdelavo rezultatov, in vodja sodnikov Dušan Osolin. Na tekmovanju je sodilo 26 namiznoteniških sodnikov NTS Mengeš, ki so korektno opravili svoje delo. Državno prvenstvo se je po otvoritvi ter zaigrani državni himni pričelo s tekmovanji v žrebanih skupinah s po štiri igralci vsak z vsakim. Prvo- in drugouvrščeni sta se uvrstila v finalni del tekmovanja, kjer se je igralo do konca na izpadanje. Kar osem tekmovalcev in tekmovalk NTS Mengeš se je uvrstilo v finalni del tekmovanja.

V finalnem delu tekmovanja je Nejc Erjavec dokaj nesrečno izgubil v borbi za

mesto med najboljših osem v državi z rezultatom 3:2 s Petrom Hribarjem in se uvrstil na 9.–16. mesto, enako uvrstitev je dosegel Tim Pavli. Nejc je s soigralcem Aljažem Frelhom v igri dvojic osvojil 5.–8. mesto, s soigralko Ano Tofant pa sta se uvrstila na 9.–16. mesto.

Pri dekletih so se v finalni del tekmovanja uvrstile Nika Kobetič, Katarina Stražar in Ana Tofant. Precej smole pri žrebu sta imeli Katarina in Ana, saj sta se srečali že v drugem krogu finalnega dela. Ana je nato nadaljevala z odličnimi igrami in klonila šele v finalu proti državni reprezentantki Tamari Pavčnik iz Hrastnika ter osvojila odlično 2. mesto. Z osvojen medaljo je bil poplačan trud Ane Tofant in delo na treningih pod vodstvom Davida Orešnika, prav tako je to nagrada organizatorjem in vsem članom NTS Mengeš.

JANEZ STIBRIČ
FOTO JANEZ STIBRIČ

Vodstvo tekmovanja ter v ospredju trener David Orešnik in Ana Tofant, ki je osvojila 2. mesto na tem državnem prvenstvu.

Polfinale državnega prvenstva v namiznem tenisu za osnovnošolce

V Novi Gorici je nedavno potekalo polfinale državnega prvenstva v namiznem tenisu za osnovnošolce. Igralce in igralke sta na tekmovanju vodila trenerja David Orešnik in Janez Stibrič in vsi skupaj se lahko pohvalijo z odličnimi rezultati.

NAMIZNI TENIS Tekmovanje se je začelo z boji posameznikov in posameznic v okviru starostnih skupin, kjer so se pomerili vsak

(OŠ Preserje pri Radomljah).

Sledilo je še ekipno tekmovanje, kjer je nastopila ekipa OŠ Rodica (v postavi Ju-

Udeleženci polfinala državnega prvenstva za osnovnošolce v Novi Gorici skupaj s trenerjema Davidom Orešnikom in Janezom Stibričem

z vsakim, najboljši pa so se uvrstili v finale, ki bo predvidoma konec maja v Muti na Koroškem. V kategoriji dečkov od 6. do 9. razreda je zmagal Tine Zajc (OŠ Preserje pri Radomljah), v enaki kategoriji je pri deklicah prvo mesto osvojila Nika Kobetič (OŠ Rodica), Sara Stražar (OŠ Trzin) je osvojila četrto mesto. Pri deklicah od 1. do 5. razreda je prvo mesto osvojila Vita Kobetič, drugo pa Tara Kobetič (obe OŠ Rodica), pri dečkih v enaki kategoriji je Janez Popelar (OŠ Preserje pri Radomljah) osvojil četrto mesto. V kategoriji dečkov, ki že imajo točke Namiznoteniške zveze Slovenije, je bil Nejc Erjavec na koncu peti, v enaki kategoriji je pri deklicah zmagala Ana Tofant (OŠ Vodice), tretje mesto je osvojila Katarina Stražar

re Topič, Peter Topič, Nika Kobetič, Vita Kobetič in Tara Kobetič). Po izredno izenačenih tekmah in posameznih dvojih je ekipa OŠ Rodice osvojila tretje mesto, kar sicer ni zadostovalo za nastop v finalu državnega prvenstva (čeprav ni manjkalo veliko, zgolj še en dobljeni set bi jih uvrstil v finale), vendar pa je ta ekipa po starosti bila daleč najmlajša in že naslednje leto se bo upravičeno lahko potegovala za naslov ekipnih državnih prvakov.

Vsem, ki so se uvrstili v finale, iskrene čestitke ter želje za uspešen nastop tudi na finalu, ostalim pa vse čestitke za dobro odigrane tekme ter dosežene lepe uvrstitve.

JANEZ STIBRIČ
FOTO JANEZ STIBRIČ

Obvestila Zavoda za šport in rekreacijo Domžale

Zavod za šport in rekreacijo Domžale sporoča, da je možno rezervirati še nekaj prostih terminov v objektih:

Kopališče – odbojarska igrišča:
- za igranje odbojke na mivki na odbojarskih igriščih;

Drsališče – večnamensko športno igrišče v Športnem parku Domžale:
- za kotalkanje, rolanje, igranje inline hokeja, druge prireditve.

Prijave lahko pošljete po elektronski pošti na naslov: jzupancic@siol.net, tedensko pa bo ažuriran urnik objavljen tudi na spletni strani Zavoda: www.zavod-sport-domzale.si.

Zavod za šport prav tako sporoča, da bo začel zbirati prijave za nakup letne karte za kopališče. Po ugodni ceni bo mogoče nabaviti enotno letno karto za kopališče in drsališče, kjer bo v novi drsalni sezoni uvedena minimalna vstopnina. Osnovni podatki za pridobitev letne karte so: ime in priimek, leto rojstva, točen naslov prebivališča.

MAG. JANEZ ZUPANČIČ, UNIV. DIPL. OEC.,
DIREKTOR ZAVODA ZA ŠPORT IN REKREACIJO DOMŽALE

PITNA VODA V LETU 2012

Voda iz naših pip je zdrava

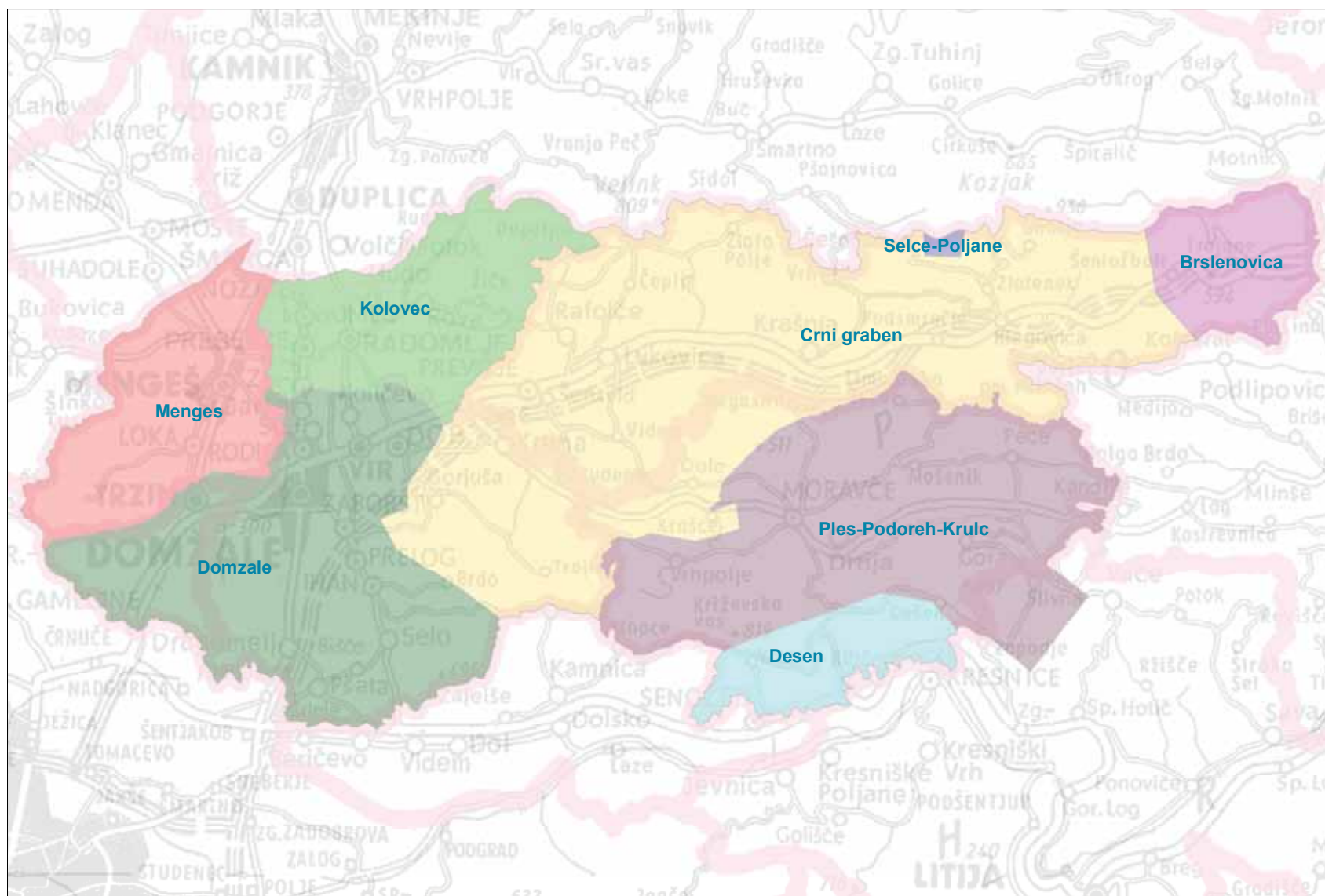
Uporabniki upravičeno pričakujejo varno oskrbo s pitno vodo, brez negativnih vplivov na zdravje. Voda, ki jo vsakodnevno uživamo in uporabljamo, ne sme vsebovati mikroorganizmov, parazitov ali njihovih razvojnih oblik, ki za zdravje pomenijo nevarnost. Na vodooskrbnih območjih, ki so v upravljanju Javnega komunalnega podjetja Prodnik, v domove priteka pitna voda, katere skladnost in zdravstvena ustreznost ustrežata zakonodajnim predpisom, usklajenim z evropskimi zahtevami. Rezultati nadzora pitne vode v letu 2012 kažejo, da je njeno uživanje varno ter da iz naših pip teče zdrava in sveža pitna voda.

Strog nadzor pitne vode

Nadzor nad zdravstveno ustreznostjo in skladnostjo pitne vode poteka na dveh ravneh, in sicer z notranjim nadzorom in državnim monitoringom. V sklopu notranjega nadzora se izvajajo redni odvzemi vzorcev pitne vode za laboratorijske preiskave. Število vzorcev in obseg posameznih mikrobioloških preiskav in fizikalno-kemijskih analiz je določen v letnem načrtu odvzema vzorcev pitne vode, ki ga izvaja Zavod za zdravstveno varstvo Kranj. Izven letnega načrta izvajamo tudi nadzor, ki ga zahtevajo uporabniki in nadzor po interventnih delih na vodovodnem omrežju. Vsakodnevni nadzor pitne vode skrbno prilagajamo trenutnim razmeram na vodovodnem sistemu in ugotovitvam državnega monitoringa vode ter drugim informacijam, ki jih dobimo od uporabnikov ali pooblaščenih ustanov.

Varnost oskrbe s pitno vodo

Še tako skrbno načrtovanje in izvajanje nadzora pitne vode pa še ne zagotavljata zadostne varnosti obratovanja vodovodnega sistema in zaščite uporabnikov pred tveganji zaradi možnih onesnaženj. Možne nevarnosti in nevarne dogodke, ki lahko ogrozijo varnost oskrbe s pitno vodo, moramo pravočasno prepoznati. Na nekatere, kot je na primer potres, ne moremo vplivati, druge pa lahko z ustreznim načrtovanjem in rednim vzdrževanjem

objektov in naprav v vodovodnem sistemu preprečimo, saj tveganja poznamo in jih znamo učinkovito preprečevati. Rezultati nadzora ne povedo le, kakšno vodo pijemo, temveč omogočajo pregled nad delovanjem vseh faz varne vodooskrbe s pitno vodo od vodnih virov do uporabnika.

Oskrbovalna območja pitne vode ločena po sistemih

Oskrbovalno območje je zemljepisno določeno območje, ki se oskrbuje s pitno vodo iz enega ali več vodnih virov. Javno komunalno podjetje Prodnik je upravljavec 8 vodovodnih sistemov, preko katerih oskrbuje s pitno vodo prebivalce občin Domžale, Mengeš, Trzin, Lukovica in Moravče.

Katere parametre pitne vode nadzorujemo

Pri ocenjevanju skladnosti pitne vode upoštevamo določene mikrobiološke in kemijske parametre. Spremljamo tudi indikatorske parametre, katerih mejne vrednosti niso določene na osnovi neposredne nevarnosti za zdravje, saj imajo le opozorilno vlogo. Če so njihove vrednosti povišane, preverimo vzroke in prisotnost drugih onesnaževal. Med indikatorske parametre zato spadajo mikrobiološki in tudi fizikalno-kemijski parametri, kot so denimo barva, električna prevodnost in vrednost pH vode.

Tabela 1: Pogosto nadzorovani parametri pitne vode

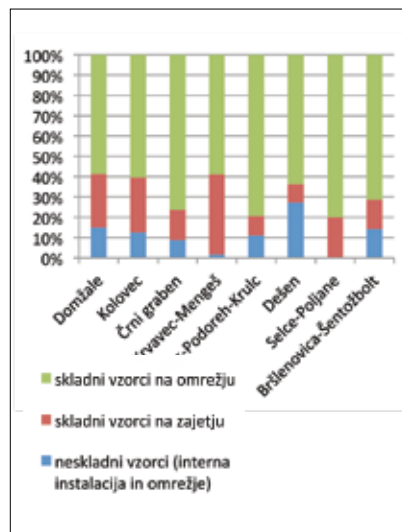
Parameter	Enota	Mejna vrednost
Elektroprevodnost	µS/cm	2500
pH		≥ 6,5 do ≥ 9,5
Amonij	mg NH ₄ /L	0,5
Nitrit	mg NO ₂ /L	0,5
Nitrat	mg NO ₃ /L	50
Klorid	mg Cl/L	250
Krom	µg/L	50
Železo	µg/L	200
Svinec	µg/L	10
Atrazin	µg/L	0,1
Desetilatrazin	µg/L	0,1
Pesticidi – vsota	µg/L	0,5
Trihalometani	µg/L	100
Escherichia Coli	v 100 mL	0
Koliformne bakterije	v 100 mL	0

Mikrobiološka preizkušanja pitne vode se izvajajo v večjem obsegu od fizikalno-kemijskih, saj bi prisotnost zdravju nevarnih organizmov lahko povzročila akutna obolenja. V pitni vodi zato ne sme biti mikroorganizmov fekalnega izvora. Rezultati fekalnih preizkušanj so

največkrat indikatorski, rezultati kemičnih preizkušanj pa nam povedo, ali in v kakšnih koncentracijah so v pitni vodi prisotne snovi naravnega (kalcijeve in magnezijeve soli) ali antropogene izvora (nitrati). Koncentracije preskušanih parametrov v pitni vodi se med oskrbovalni območji bistveno ne razlikujejo.

Rezultati analiz odvzetih vzorcev v letu 2012 v okviru notranjega nadzora

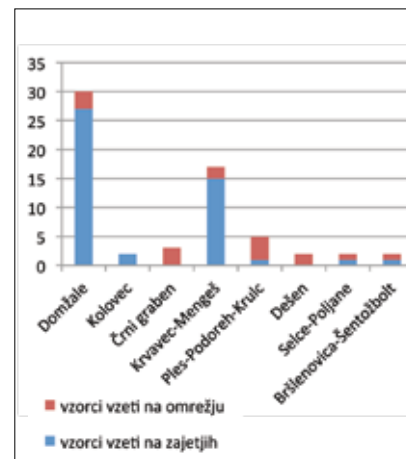
Graf 1: Rezultati preskusov vzorcev pitne vode – notranji nadzor (mikrobiološke preiskave)

V okviru notranjega nadzora so določena stalna odvzemna mesta, ki omogočajo celovit nadzor pitne vode na posameznih delih vodovodnega omrežja. Za mikrobiološke preiskave je bilo v letu 2012 odvzetih in laboratorijsko preiskanih 172 vzorcev pitne vode na vodooskrbnem sistemu Domžale, 48 na Kolovcu, 68 na Črnem grabnu, 56 na sistemu Krvavec-Mengeš, 63 na sistemu Ples-Podoreh-Krulc, 11 na Dešenu, 5 na sistemu Selce-Poljane in 7 na sistemu Bršlenovica-Šentožbolt. V sklopu teh preiskav je bilo na črpališčih vodovodnega sistema Domžale odvzetih 45 vzorcev pitne vode, ki so bili glede na obseg opravljenih preiskav vsi skladni s Pravilnikom o pitni vodi (Ur. l. RS, št. 19/04, 35/04 26/06, 92/06, 25/09). Iz

omrežja vodovodnega sistema Domžale je bilo odvzetih 127 vzorcev. V primerih, kjer je prišlo do neskladnosti vzorcev, odvzetih na omrežju, so bili glede na vzrok neskladnosti izvedeni ustrezni sanacijski ukrepi. Ustreznost izvedenih ukrepov se je preverila z laboratorijskimi preiskavami vzorcev pitne vode. V večini primerov neskladnih mikrobioloških vzorcev, v sklopu notranjega nadzora, je prišlo do neskladnosti zaradi slabe interne vodovodne instalacije, kar potrjuje tudi državni monitoring, kjer ni bilo neskladnih vzorca odvzetega na javnem vodovodu. Na tem mestu bi želeli vse uporabnike opozoriti, da tudi sami redno in ustrezno poskrbijo za svoje interne vodovodne napeljave.

Graf 2: Rezultati preskusov vzorcev pitne vode – notranji nadzor (fizikalno-kemijske analize)

Za fizikalno-kemijske analize je bilo v preteklem letu v okviru notranjega nadzora odvzetih in laboratorijsko preiskanih 30 vzorcev pitne vode na vodovodnem sistemu Domžale, 2 na Kolovcu, 3 na Črnem grabnu, 5 na sistemu Krvavec-Mengeš, 5 na sistemu Ples-Podoreh-Krulc, po 2 pa na Dešenu, Selce-Poljane in Bršlenovica-Šentožbolt. Na vseh sistemih so bili vsi odvzeti vzorci, glede na obseg opravljenih analiz za potrebe notranjega nadzora, skladni s pravilnikom. Rezultati tako notranjega, kot tudi državnega nadzora pitne vode kažejo, da je uživanje le-te varno, da je voda, ki priteče iz pip, zdrava, dobra in vedno sveža. □

041 631 970
www.tentrade.si
NGVIDIC
nizke gradnje

Urejanje dvorišč
in okolice, izkopi, rušenje
in gradnja dovoznih cest.

Ten Trade d.o.o., Videm 6B, Dol pri Ljubljani

KOMPOSTARNA HUMIS DOMŽALE
Fino presejani komposti, zemlje
in zemljske mešanice za vrtove,
zelenice, grmovnice, tople grede,
lončnice in druge namene,
NAHAJAMO SE OB DISKONTU "TUŠ"
V JARSAH PRI DOMŽALAH.

031/66-88-88

Slikopleskarstvo in fasaderstvo
David Blejc s.p.

Ste si zaželeli novih barv?
Osvježimo vaš dom skupaj!

Študljanska 37a, Domžale
GSM: 041 340 266

www.blejc.si
David.blejc@gmail.com

STROJNI TLAKI – ESTRIHI – IZSUŠEVANJE
hitro, kvalitetno in ugodno
031 689 832
TLAKI KOS d.o.o., Ljubljanska 33, Kamnik

OKOLJE

PEGASTI KAČNIK – V ZNAMENJU KAČE

Naši predniki so imeli silno domišljijo. Ko so med bujnim zelenjem pomladnega gozda ugledali rdečkast jezik sredi zelene čeljusti, so v tem videli kačji jezik, ki gleda iz odprtih ust strupenjače. In ker je bilo podobnih rastlin več, so jim nadeli imena, kot so kačnik, kačunka in kaček.

Anton Komat
Foto: Mojca Vilar

Pegasti kačnik

To so imena, ki govore kačji jezik, s kačami pa ni šale. Angleži so bili bolj veseljaško naravnani. Tam, kjer smo mi videli kačji jezik, so oni prepoznali vrček za pivo, zato kačniku pravijo »kukavičji vrček« (cuckoo-pint).

Kakorkoli že, pišem o sila nenavadni rastlini, ki se imenuje pegasti kačnik. Naj opis te rastline prepustim botaniku Ivanu Tušku, Slovencu, profesorju Višje realne v Zagrebu. Knjiga Štirje letni časi (avtor E.A. Rossmassler), ki jo je Tušek prevedel, je izšla davnega leta 1867 pri Matici Slovenski:

»Iz mesnate, pod zemljo plazeče korenike, ki je ravno tako polna koristnega močeca kakor hlapne strupenine, dviguje se neposredno veliki sočnati pšičasti listi in pa čuden cvet, ki nas živo opominja na goščave tropiških gozdov. Tako tuj in nikour v rodu stoji zraven drugih slovenskih rastlin kakor kak ostanek iz starodavnih časov. Okoli dolzega, kija-stega, vijolčastega betiča, ki nosi spodej pestiče in prašnike, ovija se velik trebušnat, zgoraj rtast tulec, kakor kapuca okoli temnega menihovega obraza. Marsikteri mestjan ne bi verjel, če mu ga prinesemo, da raste po bližnjem grmovju,

ampak mislil bi, da smo ga vzeli iz kakega rastlinjaka.«

Pegasti kačnik (*Arum maculatum*) raste v senčnih logih, ob vodah in po vlažnih gozdovih, kot so tisti okrog Rove ali pod Kolovcem. Kačnikovo rastišče obiluje z dušičnimi spojinami, zato med njegovo družico spadajo rastline, ki so indikatorji založenosti tal z dušikom: čemaž, navadni repuh, volčja česnja, volčja jagoda, trpežna srebrenka, vse vrste zvončkov in kresničevje. Spada v družino kačnikovk (*Araceae*), za katero je značilno ozko, betičasto socvetje, obdano z ovršnim listom v obliki tulca oz. »škrniclja«, njihov plod pa je jagoda. Mednje spadata pravi kolmez (*Acorus calamus*) in kačunka (*Calla palustris*). Oba sta rastlini močvirij, do enega metra visoki kaček (*Dracunculus vulgaris*) pa najdemo v grmovnatih pobočjih in mejicah.

Surovi strupeni, kuhani okusni

Spomladi najprej poženejo listi, so temnozeleni z rjavimi pegami in dolgi do 15 cm. Če je kačnikov škrnicelj dežnik, ki varuje socvetje, potem kačnikov veliki široki listi prestrezajo dež in vodijo dežnico po svojih pecljih naravnost k stebelnem gomolju. Ta je v bistvu odebelitev stebela rastline, podobno kot pri krompirju. Obe rastlini pa imata še nekaj skupnega, surovi sta strupeni za človeka. Tako krompirjeve kot kačnikove gomolje moramo prekuhati ali prepražiti, da postanejo okusna hrana. Kačnikov gomolji so bili v vojnih časih, ko je tudi krompir-

ja primanjkovalo, rešitev pred lakoto, saj vsebujejo 70 % škroba. Sicer vsa rastlina vsebuje strup aronin, saponinske alkaloidne in kalcijev oksalat. Največ strupa je najti v prelepih kačnikovih plodovih, rdečih jagodah, ki so tako pregrešno privlačne v jesenskem času.

Bistveno je očem skrito

Zanimivo je, da se korenina pegastega kačnika počasi premika v globino tal, nekako tako kot deževnik. Korenina se zaradi raztezanja parenhimskih celic v širino zaradi turgorja najprej razširi in skrči, potem pa raztegne in rezultanta tega dogajanja je, da se v naslednjem koraku pomakne navzdol. Take korenine imajo na površini kolobarjasto strukturo, kot da so krožno nagubane. Pri kačniku, katerega seme klije na površini tal, korenina zaradi te sposobnosti počasi potuje v tla do globine 12 cm. Toda neverjetna čarovnija pegastega kačnika je skrita v njegovih cvetovih.

Bet, ki kot kačji jezik štrli iz ovoja škrniclja, je rumene barve. To pa je vse, kar vidimo. Bistveno je očem skrito, bi rekel Mali princ. Socvetje je varno skrito v kroglasti zadebelitvi spodnjega dela škrniclja. V njej so spodaj ženski cvetovi, potem sterilni cvetovi in zgoraj moški cvetovi. Če opazujemo škrnicelj kačnika, bomo ugledali številne drobne žuželke, ki pristajajo na škrniclju in izginjajo nekje v njegovem dnu. Že od daleč jih privablja močan vonj po mrhovini oz. scalini, ki ga izloča bet. Temu vonju pa se pridružuje še vonj po medičini, ki prihaja iz socvetja. Ko mušice iščejo medičino, se prerinejo skozi ožino tulca, ki jo zapira pas dlačic. Na koncu dlakavega tunela jih čaka sladko obilje. Srečni obiskovalci se ob gostiji kobacajo preko godnih brazd in jih oprajajo. Vsakega slavja pa je enkrat konec, in ko si mušice po obilni gostiji zaželejo svežega zraka, ugotove, da ne morejo ven. Poševno ležeče dlačice jim kot mišelovka zapirajo izhod in sladkosnedi požeruhi se prelevijo v zapornike. Nič jim sicer ne manjka, so na varnem in na izborni hrani, pa še za prijetno toploto je poskrbljeno. Kačnik je namreč velika posebnost med rastlinami, saj je razvil poseben metabolizem hitre razgradnje škroba, ki sprošča veliko toplote, kar 17 °C nad okolno temperaturo. Temperatura v cvetu kačnika lahko celo preseže 30 °C, zato je infrardeče sevanje, ki ga zaznajo žuželke, tretji magnet, ki jih privablja. Sladki zapor pa traja, dokler ne dozore prašniki. Ni predolg, morda 24 ur. Takrat ovonejo rešetke zapora in pot je odprta. Mušice na poti na svobodo rastlina posiplje z izdatno količino peloda. In potem neke blizu spet omamno zadiši po novi gostiji. Kačnikove mušice so kot kronični povratniki, ki med kratkimi trenutki svobode nenehno romajo iz zapora v zapor. Toda to potovanje zapornikov v naravi se nekega dne neke konča. Ko oplojeni kačniki odcvetijo, se tudi mušice posvetijo svojemu potomstvu in tako gre iz roda v rod že skozi milijone let v večnih krogih življenja.

Kača je simbol hierofanije naravne svetosti – svetosti sveta, in vse kače, kačniki, kačunke in kaček skupaj sestavljajo prvobitno mnogoterost, nerazčlenljivo prvobitno, so kot prasnov, materia prima alkimistov. In kaj je ta prvobitna snov, ki se kar naprej zvija, izginja, se levi, obnavlja, prenavlja in prerajeva ter znova pojavlja, če ne življenje samo? □

2013		JUNIJ / ROŽNIK		
31 PE	RIBI	VODA • MOKRO	LIST	
01 SO		stopala, nart, prsti na nogah	ogljikovi hidrati	
02 NE	OVEN	OGENJ • TOPLO	PLOD	
Dan železničarjev		glava, možgani, oči	beljakovine	
03 PO	BIK	ZEMLJA • HLADNO	KORENINA	
04 TO		vrat, tilnik, ušesa, zobje	sol, korenina, gomolji	
05 SR	DVOJČKA	ZRAK • SVEŽE SVETLO	CVET	
Svetovni dan okolja		dihala, ramena, roke, dlani	maščoba, olje	
06 ČE	RAK	VODA • MOKRO	LIST	
07 PE		pljuča, prsi, želodec, jetra	ogljikovi hidrati	
08 SO	LEV	OGENJ • TOPLO	PLOD	
S. dan gasilcev Dan Primoža Trubarja		srce, krvni obtok, arterije, hrbet	beljakovine	
09 NE	DEVICA	ZEMLJA • HLADNO	KORENINA	
10 PO		prebavila, vranica, trebušna slinavka	sol, korenina, gomolji	
11 TO	TEHTNICA	ZRAK • SVEŽE SVETLO	CVET	
12 SR		kolki, ledvice, mehur	maščoba, olje	
13 ČE	ŠKORPIJON	VODA • MOKRO	LIST	
14 PE		spolni organi, sečevod	ogljikovi hidrati	
S. dan krvodajalstva	STRELEC	OGENJ • TOPLO	PLOD	
15 SO		stegna, vene	beljakovine	
16 NE	KOZOROG	ZEMLJA • HLADNO	KORENINA	
17 PO		sklepi, kolena, kosti, koža	sol, korenina, gomolji	
S. dan boja proti šir. puščav in suše	VODNAR	ZRAK • SVEŽE SVETLO	CVET	
18 TO		goleni, vene	maščoba, olje	
19 SR	RIBI	VODA • MOKRO	LIST	
20 ČE		stopala, nart, prstni na nogah	ogljikovi hidrati	
21 PE				
22 SO				
23 NE				
24 PO				
25 TO				
Dan državnosti				
26 SR				
27 ČE				
Dan Slovenske policije				
28 PE				
Izzid Slamnika				

OBJAVE

Srce tvoje je zastalo,
zvon v slovo ti je zapel,
mislil nate bo ostala,
spomin za vedno bo živel.

ZAHVALA

V 92. letu starosti nas je zapustila naša draga mami, prababica, babica, sestra in teta

Štefka Kaplja

iz Doba, Ljubljanska cesta 14

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, sveče, darove za sv. maše in cerkev ter spremstvo na njeni zadnji poti.

Hvala osebju ZD Domžale in Bolnišnice dr. Petra Držaja, govornici za besede slovesa ter župniku Juretu Ferležu za lepo opravljen obred.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 91. letu nas je zapustil naš dragi mož, ati, brat in stric

Franc Mihelčič

iz Vira, Bukovčeva 20, pri Domžalah

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom in prijateljem za izrečena sožalja ter darovano cvetje in sveče.

Zahvala pa tudi vsem tistim, ki ste nam ob teh žalostnih trenutkih stali ob strani, nam izrazili sožalje, ter vsem, ki ste Franca spremljali na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala gospodu župniku Jožetu Tomšiču za opravljen pogrebni obred, pevcem, izvajalcu Tišine in pogrebni službi Vrbančič.

Vsem in vsakemu posebej še enkrat posebna hvala.

Žalujoci: žena Slavka, sin Zvonko ter ostali sorodniki

Tako tiho, skromno si živela,
takšno tudi življenje si imela,
zdaj rešena vseh si bolečin,
za tabo ostal bo lep,
a boleč spomin.

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 80. letu starosti sklenila moja draga žena, naša mami, babica in prababica. Od nje smo se poslovili v petek, 19. aprila 2013.

Slavka Grum

rojena Kosec, iz Potočnikove ulice 2 v Domžalah

Ob boleči izgubi naše najdražje se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in vsem ostalim za izrečena sožalja, darovano cvetje in sveče. Iskreno se zahvaljujemo tudi vsem, ki ste našo drago v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Iskrena zahvala gospodu župniku za lepo opravljen obred, Kvartetu GRM, praporščakom, pogrebni službi Vrbančič, trobentaču za zaigrano tišino, Godbi Domžale in GD Stob. Prav posebno se zahvaljujemo ge. Seifrid Zlati za lep in sočuten poslovlilni govor.

Vsi njeni, ki smo jo imeli radi in ki jo bomo pogrešali

Je čas, ki da,
je čas, ki vzame,
je čas, ki celi rane,
in je čas, ki nikdar ne mine,
ko zasanjaš se v spomine ...

V SPOMIN

30. maja je minilo žalostno leto, odkar nas je zapustila naša draga mama, stara mama, prababica, teta in sosedka

Marija Hribar

po domače Gmajnarjeva Mici iz Preloga, Breznikova c. 1

Radi bi se zahvalili vsem in vsakemu posebej, ki z lepo mislijo postojite ob njenem grobu, ji prižgete sveče v njen spomin in ji zaželite večni mir!

Mama Mici, v mislih smo s teboj!

Vsi njeni

ZAHVALA

V 79. letu nas je za vedno zapustila naša draga žena, mama, babica, prababica, tašča in sestra

Anka Kržan

iz Domžal

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje ter spremstvo na zadnji poti. Hvala g. župniku za opravljen cerkveni obred in pogrebni službi Vrbančič ter pevcem. Posebna zahvala dr. Mojci Zajc - Kraševc za dolgotrajno zdravljenje ter osebju Doma počitka Mengeš za skrbno nego v zadnjih dneh njenega življenja.

Žalujoci: vsi njeni

Je čas, ki da,
je čas, ki vzame,
je čas, ki celi rane,
je čas, ki nikdar ne mine,
ko zasanjaš se v spomine.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, dedka, tasta, brata in strica

Franca Dečmana

iz Vira pri Domžalah

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, poslovnim sodelavcem, društvom ter vsem, ki ste ga spoštovali in imeli radi. Hvala za vsa izrečena sožalja, podarjene sveče in cvetje ter darove za svete maše in cerkev. Posebna zahvala še pogrebni službi Vrbančič ter gospodu župniku Jožetu Tomšiču za lepe poslednje besede in gospodu Robertu Stoparju za čutno zaigrano pesem na harmoniki. Še enkrat hvala vsem, ki ste ga imeli radi in ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

Kako prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Ni več tvojega smehljaja,
nenadoma utihnil je tvoj glas,
le trud in delo tvojih pridnih rok
za vedno nam ostaja.

ZAHVALA

Janko Janez Dimic

Neizmerna žalost in bolečina je legla na našo družino, ko smo se morali za vedno posloviti od našega dragega moža, očeta in starega očeta. V žalosti, ko smo ostali sami, se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga spoštovali in ga imeli radi ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala gospodu župniku Janezu Šimencu za lepo opravljen cerkveni obred. Posebna zahvala je namenjena Godbi Domžale za zaigrane žalostinke in pevcem iz Radomelj za sočutno petje ob slovesu.

Zahvalili bi se tudi KO za urologijo UKC Ljubljana, posebno dr. Kordiču, njegovemu osebju zdravniku dr. Mušiču ter pogrebni službi Vrbančič.

Hvala vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom za izrečena sožalja, hvala za vsak topel stisk roke in tolažilno besedo, darovano cvetje, svete maše in sveče.

Vsi njegovi

Tako tiho, skromno si živela,
takšno tudi si življenje imela,
zdaj rešena vseh si bolečin,
za tabo ostal bo lep, a boleč spomin.

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 86. letu starosti sklenila naša draga mama, babica, tašča, sestra in teta

Anica Šetinc

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, sodelavcem, prijateljem in znancem za vsa pisno in ustno izrečena sožalja, sočutne stiske rok in tolažilne besede. Hvala vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje ter sveče, ki bodo še dolgo gorele v njen spomin. Hvala tudi osebju Doma počitka v Mengšu za nesebično skrb in nego, gospodu župniku za opravljen poslovlilni pogrebni obred, pevcem za zapete žalostinke in pogrebni službi Vrbančič za dostojanstveno slovo. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: vsi njeni

Zdaj bivaš vrh višave jasne,
kjer ni mraku, kjer ni noči;
tam sonce sreče ti ne vgasne,
resnice sonce ne stemni.
Simon Gregorčič

V SPOMIN

Franc Banko

iz Domžal
(1933–2013)

Na državni praznik, 27. aprila, smo se poslovili od pokojnega Franca Banka, po domače Francovega Franceta iz Sentepravla pri Dragomlju, ki nas je zapustil po dopoljenem 80. letu starosti. Visoki starostni jubileji so tudi ob staranju prebivalstva slovesnosti za redke izbrance, staranje in štetje let pa je naša skupna slabost.

Pokojni France je bil velik strokovnjak na elektro področju in zgodilo se je, da je kot tak reševal Belinko, kjer je bil zaposlen, v kočljivostih momentih. Posebej ga je cenil tudi direktor, gospod Marjan Cerar, in je po njegovem interveniranju ugodno rešil zaplet s kakim zaposlenim, ki bi sicer »lelet« iz službe – bil je torej socialno čuteč človek. Meni osebno pa je posebno imponiral njegov izredno pozitiven odnos do slovenstva kot vrednote. Vsaka neenakopravnost slovenskega jezika z jeziki drugih, tedaj jugoslovanskih narodov ga je vznemirjala in je nanjo konstruktivno tudi opozarjal. Glede arbitražnega sporazuma s Hrvaško ga je upravičeno skrbelo, da »hlapci na oblasti« ne bi zapravili še ene priložnosti. Pokojni France je bil zares nacionalno osveščen, na pa nacionalistično. Šlo mu je za to, kako utrditi našo identiteto. Dediščino, ki nam jo zapuščata pokojni France – Slovenci smo Slovenci zaradi slovenskega jezika –, naj ustvarjalno odmeva v naših srcih, tudi v skrbi pred poangleženjem.

Ker pa noben človek ne bo opravičen pred neskončno svetim Bogom, ako mu On sam ne odpusti vseh grehov, raznih pomankljivosti in morebitne opustitve dobrega, ga priporočimo Njegovemu usmiljenju ali mu namenimo toplo, zbrano, mehko misel, pač odvisno od vsakokratnega umevanja sveta in življenja.

Dragi France, počivaj v miru Božjem!

Ivan Kepić

Tako tiho, skromno si živela,
takšno tudi si življenje imela,
zdaj rešena vseh si bolečin,
za tabo ostal bo lep, a boleč spomin.

ZAHVALA

V 90. letu nas je zapustila draga mama, tašča, babica, prababica in teta

Marija Erbežnik, roj. Cerar

(Apnarjeva Mimi),
Vir, Šaranovičeva cesta 7

Zahvaljujemo se za izrečena ustna in pisna sožalja, darovane sveče in svete maše. Zahvala tudi Sašu in njegovim prijateljem za pevski poklon mami pred vežico in vsem, ki ste jo imeli radi in jo pospremili na njeni zadnji poti. Hvala gospodu župniku Jožetu Tomšiču za čustveno opravljen obred in tolažilne besede ter pogrebni službi Vrbančič. Posebna zahvala celotnemu timu za bolezen ALS na UKC Ljubljana, ki je nesebično in srčno skrbel in pomagal pri lajšanju te bolezni.

Vsi domači

S pomladjo ti zaspala si,
zunaj pa prav vse cveti.
Tvojega glasu več ni.
Mami, pogrešamo te vsi.

ZAHVALA

V 73. letu nas je za vedno zapustila naša draga žena, mama, babi, prababi, sestra, tašča, teta in svakinja

Vida Adlešič

roj. Beigot, iz Ihana

Ob boleči izgubi naše drage mame se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem, nekdanjim sodelavkam ter vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče ter nam v težkih trenutkih žalosti stali ob strani. Zahvalili bi se tudi Zdravstvenemu domu Domžale, dr. Mojci Zajc - Kraševc, patronažni službi, župniku Andreju Pozničju za lep obred ter pogrebni službi Vrbančič, pevcem in trobentaču. Posebno pa se zahvaljujemo vsem sosedom iz Dragarjeve ulice za nesebično pomoč pri izgubi naše drage mame.

Pogrešali jo bomo vsi, ki smo jo imeli radi.

sam
www.sam.si

Udarno kladivo METABO KHE 2443 komplet

Gratis:

samova cena 219 €

Ponudba velja od 1. 6. do 30. 6. 2013.

SAM JARŠE
Preserska cesta 1,
Zg. Jarše, 1235 Radomlje
tel.: 01 72 98 800
e-pošta: info@sam.si

Prodajni program:
gradbeni material, vodovod, ogrevanje, barve, laki, vijaki, okovje, vrtni program, elektro, keramika in kop. oprema

POČITNICE 2013

TEME MAVRIČNIH POČITNIC v DOMŽALAH	DATUM	ST.	CENA
POKLICNE	17.-21.6.	14+	85€
GREMO NA MORJE/nastanitev	1.-7.7.	6+	245€
VODNO-ŠPORTNE	1.-5.7.	5+	110€
INDIJANSKE	8.-12.7.	4+...	110€
VODNO-PLESNE	15.-19.7.	6+	110€
DOMŽALSKE	22.-26.7.	8+	120€
KOLESARSKÉ	29.7.-2.8.	7+	110€
JAMARSKÉ	5.-9.8.	8+	120€
VODNO-PUSTOLOVSKE	5.-9.8.	6+	110€
KUHARSKÉ/ 4 dni	12.-16.8.	7+	100€
GLASBENE	19.-23.8.	6+	115€
ATLETSKE	19.-23.8.	6+	110€
OD KMETIJE DO KMETIJE	26.-30.8.	6+	110€

PLAVALNI TEČAJI
DOMŽALE
1.-5.7., 8.-12.7., 15.-19.7.,
5.8.-9.8., 12.8.-16.8.,
19.8.-23.8./cena; 110€
Tudi vikend plavalni tečaji

POLETNI VADBENI PROGRAMI

PROGRAM	DATUM	LOKACIJA	URA	dan
ABECEDA ŠPORTA	2.7.-27.8.	TEN TEN IGRALA - BAZEN	17.30-19 ure	Torek
VODNI PROGRAM	3.7.-28.7	BAZEN	18.00-19 ure	sreda
ATLETSKA ABECEDA	4.7.-22.8.	STADION - BAZEN	17.30-19 ure	četrtek

LOKACIJA/nastanitev	DATUM
KRANJSKA GORA	21.6.-25.6.
MOZIRJE-GOZDNA ŠOLA	7.7.-13.7.
MOZIRJE-GOZDNA ŠOLA	20.7.-26.7.

NOVO! Dnevno varstvo otrok od 6 let dalje. Igra, gibanje, ustvarjanje, raziskovanje, bazen. (JULIJ - AVGUST)

Več informacij dobite na; www.sadmavrica.si ali
031/314-870. Prijavite se lahko na
sad.mavrica@gmail.com

NAGRADNA KRIŽANKA 5

Nagrajuje Kulturni dom Franca Bernika Domžale, nagrade pa so: 3 x 2 vstopnici za ogled filmske predstave

NAGRADNA KRIŽANKA 4

NAGRAJENCI, ki so pravilno rešili križanko v glasilu Slamnik, št. 4-2013
Alenka MIJOVIČ, Partizanska c. 47, 4220 Škofja Loka, prejme 2 vstopnici za ogled filma v KD F. Bernika za sezono 2012/2013
Vida DOBRIN, Kovorska c. 49, 4290 Tržič, prejme 2 vstopnici za ogled filma v KD F. Bernika za sezono 2012/2013

Slavka PETERKA, Študljanska 76, 1230 Domžale, prejme 2 vstopnici za ogled filma v KD F. Bernika za sezono 2012/2013

Nagrade podarja:
Kulturni dom Franca Bernika, Ljubljanska cesta 61, 1230 Domžale

Rešitev križanke:
FILMSKI TEDEN EVROPE V DOMŽALAH.

Pravilne odgovore nam lahko pošljete do ponedeljka, 17. 6. 2013, na naslov: Uredništvo Slamnik, Ljubljanska 61, 1230 Domžale

ROK ZA ODDAJO

Naslednja številka Slamnika izide v petek, 28. junija 2013. Rok za oddajo prispevkov je v četrtek, 13. junija 2013, do 12. ure.

	Mestni Kino Domžale predstavlja Sony Digital Cinema 4K		AVTOR: GREGA RIHTAR	AMERIŠKI LITERAT (EDGAR ALLAN)	STARA PLOŠČIN-SKA MERA	ČUSTVENOST, LIRIČNOST	RENJI	1	PLAT	SLIKAR SAMOUK	RUSKI PISATELJ ILF	ZELO STRUPEN BREZBARVEN PLIN	ANDREJ STARE	ORIENTALSKA RIZEVA JED Z OVČJIM MESOM	PRIPRAVNIK ZA DUHOVNIŠKI POKLIC	MESTO V ITALIJI TARANTO	
	ČRTOMIR ZOREC	PRIDOBIV. ŽIVLJENJE ENERGIJE Z UPORABO PR. KISIKA	FIGOVEC	VEDA O ORIENTAL. JEZIKIH ŽIVALSKA MAŠČOBA	OPERNI SPEV STROKOV. ZA MONTANISTIKO	PREDUJEM	LETUVIŠČE PRI OPATJI	AMERIŠKA PEVKA BENATAR TONE KUNTNER	HALOGEN PLIN (CI) PADEČ TEKOČE VODE	ANGLEŠKO SVET. PIVO RIMSKA BOGINJA JEZE	SOVJETSKI REZISER (ALEKSANDER)	SVIČARSKI DENAR GRENKI ZELIŠČNI LIKER	IZDELOVALLEC CEVI NAŠ LITER. ZGODOVIN. (JANKO)	TONI TOMŠIČ PODZEMELJSKI HODNIK	NAŠ NEKDANJI NOGAŠ-METAŠ (GREGOR)	AKVARILSKA RIBICA	
	MRZLIČKA, KI SE POJAVLJA VSAK OSMI DAN	BERNARD VUKAS	MAJHNA MIS AM. IGRAL. (ROBERT DE)	DESENI PRITOK DRINE NEKDANJA ENKLAVA V MAROKU	STAROGRŠKI JEZIK JUBOISTKA SRAKA	DELEŽ PARCELA LADJIJSKI ČASTNIK	SIRSKI DIKTATOR (BASAR AL) URADNA LISTINA	TENIŠKI REKVIZIT TELESNA ODPRITINA PRI PTIČIH	VULKAN. RUDNINA PISATELJICA PEROCI	NEKDANJI AMERIŠKI METALEC KROGLE (DALLAS)	VRV, OŽE DRAG KAMEN	ŠKOTSKI OTOK	ALBANEC, ŠPIFTAR AVSTRIJ. POROČEV. AGENCIJA	OTOK JUŽNO OD LOSINJA ČEBELJA TVORBA	DARJA ALAUF DUŠKO IVANOVIČ		
	BARIERA, PREPREKA	MODELIRANJE V VOŠKU			DROBNOGLED LEO ESAKI		PERJE PRI REPI, NATJE		FRANCOŠKI FOTOGRAF FELIX TOURNACHON	SUROVINA ZA LONCE							
					HOLAND. SLIKAR VAN DER NEER												

POMOČ: AEROBIOZA- pridobivanje življenjske energije z uporabo prostega kisika, CIANOVODIK-zelo strupen brezbarven plin, IONA-skotski otok, LEAR-legendarni kralj Britanije, ROU-sovjetski režiser (Aleksander), ZEROPLASTIKA-modeliranje v vosku

